

Metodické komentáře ke Standardům pro základní vzdělávání

Editori: Petra Lexová, Jitka Tůmová

NÚV 2015

Publikace vznikla v rámci kmenového úkolu NÚV Metodické komentáře ke Standardům pro základní vzdělávání.

© Petra Lexová, Jitka Tůmová, 2015

ISBN 978-80-7481-146-3

Vydal NÚV, Praha 2015

Metodické komentáře
ke Standardům pro základní vzdělávání

Cizí jazyk

Anglický jazyk

Autorský tým

Mgr. Ludmila Balíková

PaedDr. Zdena Hartingerová

Mgr. Petra Lexová

Mgr. Michaela Trnová

ZŠ Heyrovského, Olomouc

ZŠ SNP, Hradec Králové

ZŠ a MŠ Ostrava, Ostrčilova 10

Pedagogická fakulta Ostravské univerzity

Editoři

Petra Lexová

Jitka Tůmová

Recenze

Eva Píšová

Obsah

Úvod	1
1 Nastavení tří úrovní obtížnosti ilustrativních úloh	2
2 První stupeň	4
2.1 Poslech s porozuměním	4
2.2 Mluvení.....	38
2.3 Čtení s porozuměním	50
2.4 Psaní	62
3 Druhý stupeň	69
3.1 Poslech s porozuměním	69
3.2 Mluvení.....	69
3.3 Čtení s porozuměním	91
3.4 Psaní	97
4 Doporučení pro práci v hodinách.....	115
4.1 Hodnocení písemného projevu	115
4.2 Doporučení pro práci se žáky se specifickými poruchami učení.....	117
5 Ukázky žákovských prací	128

Úvod

S platností od 1. září 2013 jsou Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy (MŠMT) do Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání (RVP ZV) zařazeny jako příloha Standardy pro základní vzdělávání (Standardy) pro vzdělávací obory Český jazyk a literatura, Cizí jazyk a Matematika a její aplikace. Standardy jsou tvořeny indikátory a ilustrativními úlohami, indikátory konkretizují očekávané výstupy RVP ZV a stanovují pro ně úroveň obtížnosti. Jejich cílem je napomoci pedagogům, rodičům i žákům při naplňování vzdělávacích cílů stanovených v RVP ZV a mají zásadní význam pro ověřování výsledků žáků.

1 Nastavení tří úrovní obtížnosti ilustrativních úloh

Nastavení tří úrovní úloh (minimální, optimální a excelentní) pro vzdělávací obor Cizí jazyk vychází z referenčních úrovní uvedených ve Společném evropském referenčním rámci. Jednotlivé úrovně jsou v rámci řazeny podle rozšiřujících se znalostí a dovedností.

Pro nastavení minimální úrovně u prvního cizího jazyka byla zvolena úroveň A1 (první stupeň) a úroveň A2 (druhý stupeň). V případě Dalšího cizího jazyka byla zvolena úroveň A1, excelentní úroveň úloh směřuje k dosažení úrovně A2.

Vzhledem ke skutečnosti, že se ve školách ve většině případů vyučuje jako první cizí jazyk anglický jazyk, jsou pro tento jazyk zpracovány metodické komentáře a ilustrativní úlohy na úrovni A1 (5. ročník) a A2 (9. ročník). V materiálu pro anglický jazyk jsou zpracovány přílohy a doplňující texty (příklady vhodné úpravy úloh pro žáky se specifickými poruchami učení, žákovská řešení vybraných úloh a další). Tyto texty zpracované pro anglický jazyk lze však použít jako inspiraci pro práci s úlohami ve francouzském a německém jazyce. Pro tyto jazyky je za stěžejní považována část Další cizí jazyk, kde jsou metodické komentáře a ilustrativní úlohy zpracovány na úrovni A1 pro Další cizí jazyk a pro první cizí jazyk (5. ročník). Pro úroveň A2 (9. ročník) jsou zde zpracovány některé vybrané indikátory.¹

Tabulka pro společné referenční úrovně dle SERR pro jazyky:

		A1	A2
POROZUMĚNÍ	Poslech	Rozumím známým slovům a zcela základním frázím týkajícím se mé osoby, mé rodiny a bezprostředního konkrétního okolí, pokud lidé hovoří pomalu a zřetelně.	Rozumím frázím a nejběžnější slovní zásobě vztahující se k oblastem, které se mě bezprostředně týkají (např. základní informace o mně a mé rodině, o nakupování, místopisu, zaměstnání). Dokážu pochopit smysl krátkých jasných, jednoduchých zpráv a hlášení.

¹ <http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/spolecny-evropsky-referencni-ramec-pro-jazyky>

	Čtení	Rozumím známým jménům, slovům a velmi jednoduchým větám, například na vývěškách, plakátech nebo v katalozích.	Umím číst krátké jednoduché texty. Umím vyhledat konkrétní předvídatelné informace v jednoduchých každodenních materiálech, např. v inzerátech, prospektech, jídelních lístcích a jízdních řádech. Rozumím krátkým jednoduchým osobním dopisům.
MLUVENÍ	Ústní interakce	Umím se jednoduchým způsobem domluvit, je-li můj partner ochoten zopakovat pomaleji svou výpověď nebo ji přeformulovat a pomoci mi formulovat, co se snažím říci. Umím klást jednoduché otázky a na podobné otázky odpovídat, pokud se týkají mých základních potřeb nebo jde-li o věci, jež jsou mi důvěrně známé.	Umím komunikovat v jednoduchých běžných situacích vyžadujících jednoduchou přímou výměnu informací o známých tématech a činnostech. Zvládnu velmi krátkou společenskou konverzaci, i když obvykle nerozumím natolik, abych konverzaci sám/sama dokázal(a) udržet.
	Samostatný ústní projev	Umím jednoduchými frázemi a větami popsat místo, kde žiji, a lidi, které znám.	Umím použít řadu frází a vět, abych jednoduchým způsobem popsal(a) vlastní rodinu a další lidi, životní podmínky, dosažené vzdělání a své současné nebo předchozí zaměstnání.
PSANÍ	Písemný projev	Umím napsat stručný jednoduchý text na pohlednici, například pozdrav z dovolené. Umím vyplnit formuláře obsahující osobní údaje, například své jméno, národnost a adresu při přihlašování v hotelu.	Umím napsat krátké jednoduché poznámky a zprávy týkající se mých základních potřeb. Umím napsat velmi jednoduchý osobní dopis, například poděkování.

2 První stupeň

2.1 Poslech s porozuměním

Poslech je pro žáky mladšího školního věku klíčová dovednost, mnoho učebnic zahajuje z tohoto důvodu výuku prostřednictvím audio-orálních kurzů. Poslechové texty musejí splňovat požadavky pro úroveň A1, výslovnost musí být vždy pečlivá a přesná, sdělení krátká, nejlépe s pomocí vizuální opory. Ke kontrole porozumění na tomto stupni slouží především správně provedený příkaz.

Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.
Žák porozumí krátkým a jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost).
Žák se řídí krátkými a jednoduchými verbálními pokyny učitele (např. při práci s učebnicí, pohybu po třídě, řešení jazykových úkolů), které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.
Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.
Žák rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v pomalém a zřetelném projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům.
Žák porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost).
Žák porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam dané věty nebo její části, vykoná činnost).
Žák rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu.
Žák zachytí konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu.
Žák porozumí tématu velmi krátkého a jednoduchého poslechového textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům, má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu).

Vzdělávací obor	Cizí jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	1. Poslech s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJ-5-1-01 Rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.
Indikátor	1. Žák porozumí krátkým a jednoduchým otázkám souvisejícím s osvojovanými tématy, jsou-li mu pokládány pomalu a s pečlivou výslovností (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže znak nebo obrázek, doplní odpověď, vykoná činnost).

Ilustrativní úlohy

Minimální úroveň

Poslouchej a označ správnou odpověď.

1. Učitel: What's your name?

a)

b)

c)

2. Učitel: What's your favourite food?

I can make fish and chips.

a)

I like fish and chips.

b)

I have fish and chips.

c)

3. Učitel: What's this?

This is a pet.

a)

This is
a man.

b)

This is
a woman.

c)

4. Učitel: What colour is it?

It is a pen.

a)

It is yellow.

b)

My favourite colour is
yellow.

c)

5. Učitel: Have you got a brother or a sister?

- a) No, my brother hasn't got a sister.
- b) Yes, I have. My brother's name is Julia and my sister's name is Mark.
- c) I have got a sister. Her name is Julia.

6. Učitel: What do you do in your free time?

- a) I play computer games.
- b) I go to school.
- c) It is four o'clock.

7. Učitel: How do you spell your name?

a)

b)

c)

8. Učitel: Where are you from?

a)

b)

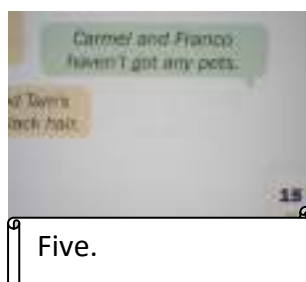

c)

9. Učitel: What page is it?

a)

b)

c)

Optimální úroveň

Prohlédni si obraz Dětské hry. Poslouchej učitelovy otázky a spoj je s odpověďmi žáka.

- a) They are playing games.
- b) They are outside, in the street.
- c) Brown, yellow, red and blue.
- d) No, I can't see them.
- e) They are very young. They are all children.
- f) No, it isn't. It is very old. The people aren't wearing modern clothes.
- g) There are houses and trees. There is a river too.
- h) Yes, I do.

Excelentní úroveň

Look at two famous paintings (picture A and picture B).

- Listen to the teacher and match his or her questions and the pupil's answers. Two answers are extra. Which picture are they talking about?
- Answer the same questions about the other picture.

PICTURE A

PICTURE B

- a) They're playing games.
- b) They're outside, in the street.
- c) Brown, yellow, red and blue.
- d) No, I can't see them.
- e) It's in a museum.
- f) They're very young. They're all children.
- g) No, it isn't. It's very old. The people aren't wearing modern clothes.
- h) There're houses and trees. There's a river too.
- i) They're all great fun.
- j) Yes, I do.

Metodický komentář

Otázky učitele plní ve výuce řadu funkcí. Velmi často ověřují znalosti, motivují k učení nebo jsou nástrojem získání pozornosti. Ve výuce cizích jazyků je také otázka prostředkem, který rozvíjí kompetenci komunikovat v konkrétním jazyce. Proto je důležité, aby žáci měli nejlépe v každé hodině příležitost učitelovy otázky slyšet a dle možností na ně mohli reagovat.

Úloha na minimální úrovni obsahuje 9 zjišťovacích nebo doplňovacích otázek, jejichž obsah se týká nejběžnějších osobních informací (otázky č. 1–2 a 5–8) nebo jiných elementárních údajů (otázky č. 3–4 a otázka 9). Úkolem žáka je vybrat z nabídky tří možností správnou odpověď. Vybrané otázky představují minimální nároky z hlediska znalostí slovní zásoby a gramatiky. Předpokládá se také, že žák měl v hodinách angličtiny opakovanou možnost všechny uvedené otázky slyšet, a tím si je případně osvojit jako celé fráze. Do seznamu takových otázek by rovněž patřily otázky „How are you?“, „How old are you?“, „Who is he?“ a další. Správná odpověď na otázku č. 8 („Where are you from?“) vyžaduje identifikaci konkrétní reálie – státní vlajky České republiky. Pokud učitel bude porozumění otázkám ověřovat tak, že žák bude odpovědi sám produkovat, mělo by být obsahové hledisko jediným hodnotícím kritériem; např. na otázku „What's your name?“ je odpověď „Rico“ („Mike“ apod.) zcela vyhovující.

V úloze na optimální a excelentní úrovni se uplatňuje přesah do vzdělávací oblasti Umění a kultura; vybrané otázky se týkají buď jedné, nebo dvou obrazových reprodukcí Pietera Bruegela (Dětské hry a Selská svatba).

Úloha na optimální úrovni vyžaduje dovednost spojit osm učitelových otázek s osmi odpověďmi modelového žáka. Učitel klade následující otázky v uvedeném pořadí:

1. *Do you like this picture²?*

² excelentní úroveň – painting

2. *Is it modern?*,
3. *What colours are there?*,
4. *How old are these people?*,
5. *Where are they?*,
6. *What are they doing?*,
7. *Are there any animals?*,
8. *What other things can you see?*.

Ve srovnání s minimální úrovní je úloha náročnější zařazením lexikálních prvků, které až doposud měly v hodinách angličtiny menší frekvenci (např. „thing“ nebo „river“), a dále zařazením komplexnějších gramatických jevů (např. vazba „there is/are“ a přítomný čas průběhový). Náročnost úlohy spočívá i v tom, že téma komunikace (konkrétní obrazová reprodukce) je pro žáky nové.

Úloha na excelentní úrovni se skládá z několika fází a předpokladem jejího splnění je porozumění anglickému zadání (což je mj. nutnost pro splnění všech úloh na excelentní úrovni). Žák nejprve řeší téměř stejnou úlohu jako žák na optimální úrovni, její vyšší obtížnost je určena tím, že spojování otázek a odpovědí je méně mechanické (dvě odpovědi se nevztahují k žádné otázce). Ze dvou prezentovaných reprodukcí pak žák identifikuje tu, které se odpovědi týkají, a následně se u druhé z reprodukcí pokusí na stejné otázky samostatně odpovědět. Náročnost úlohy na excelentní úrovni spočívá v tom, že vyžaduje nejen větší porozumění cizímu jazyku, ale také dovednost v cizím jazyce spontánně reagovat.

Zdroje obrázků

Česká republika – státní vlajka: [public domain], via Wikimedia Commons:
http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Flag_of_the_Czech_Republic.svg [cit. 2015-07-20]

Pieter Bruegel – Dětské hry: [public domain], via Wikimedia Commons:
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Pieter_Bruegel_d._%C3%84.041b.jpg
 [cit. 2015-07-21]

Pieter Bruegel – Selská svatba: [public domain], via Wikimedia Commons:
https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Pieter_Bruegel_the_Elder_-_Peasant_Wedding_-_Google_Art_Project.jpg [cit. 2015-07-21]

Vzdělávací obor	Cizí jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	1. Poslech s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJ-5-1-02 Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.
Indikátor	2. Žák porozumí významu slov a slovních spojení vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost).

Ilustrativní úlohy

Minimální úroveň

Poslouchej a označ správnou odpověď.

1. What is Jessica's favourite colour?

Woman: What's your favourite colour, Jessica? Is it red?

Jessica: No, I don't like red.

Woman: Is it green?

Jessica: No, it isn't.

Woman: Is it blue?

Jessica: Yes, it is.

2. How old is Jack?

Jack: It's my birthday today.

Girl: How old are you?

Jack: I'm eleven.

Girl: Happy birthday, Jack!

3. Where is Ben?

Man: Is Ben in the garden?

Woman: No, he isn't. He's in the bathroom. He's having a shower.

4. What pet has Sheila got?

Woman: Have you got a pet, Sheila?

Sheila: Yes, I have.

Woman: Is it a dog?

Sheila: No, but my friend has got a big dog.

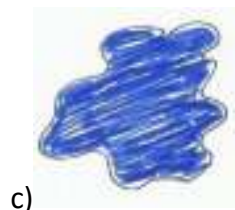
Woman: Is it a cat?

Sheila: */laughter/* No, it's a white rabbit.

Optimální úroveň

Poslouchej a označ správnou odpověď.

1. What is Jessica's favourite colour?

Woman: What's your favourite colour, Jessica? Is it pink?

Jessica: My friends love pink but I don't.

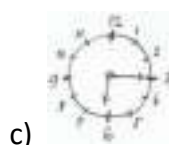
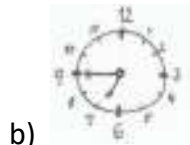
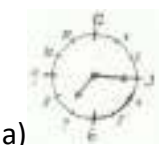
Woman: Is it purple?

Jessica: I like purple but it isn't my favourite colour.

Woman: What about blue?

Jessica: Yes, that's my favourite colour.

2. When does Kate get up?

Man: Do you get up at quarter to seven, Kate?

Kate: No, I don't. I get up at quarter past six because I take the bus at quarter past seven.

3. What does Colin's mum do?

Girl: Where do your parents work, Colin?

Colin: Well, my father is a teacher. He teaches in my school...

Girl: And your mum?

Colin: She works in hospital.

Girl: Is she a doctor?

Colin: Yes, she is!

4. What is Roger doing?

Man: Is Roger in the bathroom?

Woman: No, he isn't. He's in the living room.

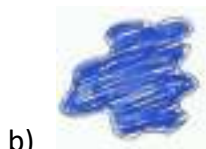
Man: Is he watching TV?

Woman: No, he's playing computer games.

Excelentní úroveň

Listen and choose a), b), c) or d).

1. What's Jessica's favourite colour?

Woman: What's your favourite colour, Jessica? Is it pink?

Jessica: Lots of my friends like pink but I don't.

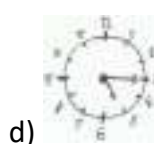
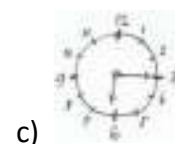
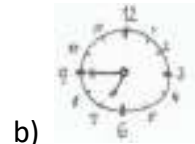
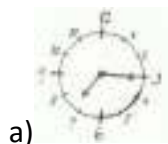
Woman: Is it purple?

Jessica: I liked it when I was little.

Woman: What about blue?

Jessica: Yes, I love it. It's also my older sister's favourite colour.

2. When does Alan's train leave?

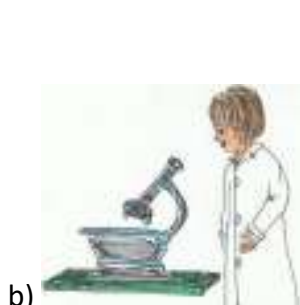
Man: When are you getting up tomorrow, Alan?

Alan: At quarter past five.

Man: Why so early?

Alan: We're taking the train at quarter to seven so we must get a taxi at quarter past six.

3. What does Colin's mum do?

Girl: Where do your parents work, Colin?

Colin: Well, my dad is a teacher. He teaches English and Science.

Girl: What about your mum?

Colin: She works in hospital.

Girl: Is she a nurse?

Colin: No, she is a doctor.

4. What does Trish want for her birthday?

- a) b) c) d)

Man: What do you want for your birthday, Trish? A new bike?

Trish: No, I got a bike last year.

Man: What about a new doll?

Trish: */little laughter/* I'm too old for dolls. I want a new mobile phone.

5. What did Charlotte have in the café?

- a) b) c) d)

Woman: What did you have in the café, Charlotte? Ice cream?

Charlotte: No, I had a piece of cake.

Woman: Did you drink anything? Did you have some coke?

Charlotte: I had a glass of orange juice.

Metodický komentář

Poslechové texty pro všechny tři úrovně vycházejí ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Témata jsou žákům důvěrně známá, např. barvy, domácí mazlíčci, každodenní činnosti, oblečení nebo povolání rodičů. Vizuální oporu žákům poskytují obrázky.

Pro všechny tři úrovně je zvolen stejný typ úlohy, a to uzavřená otázka s výběrem správné odpovědi. Texty pro jednotlivé úrovně jsou odlišeny obtížností slovní zásoby a gramatických struktur, počtem nabízených možností řešení (tři možnosti u minimální a optimální úrovně, čtyři možnosti u excelentní úrovně) a počtem úkolů v úloze (čtyři úkoly u minimální a optimální úrovně, pět úkolů u excelentní úrovně).

Dialogy na minimální úrovni představují výměnu naprosto základních informací mezi účastníky; tomuto cíli byla podřízena volba slovní zásoby (barvy, číslovky do dvaceti, oblíbení domácí

mazlíci aj.) a gramatiky (především sloveso *to be* a *have got*, výskyt ostatních sloves v přítomném čase je výjimečný).

Texty na optimální a zejména excelentní úrovni obsahují větší množství informací, které jsou pro vyřešení zadání redundantní. Slovní zásoba je dle očekávání rozsáhlejší a zahrnuje např. okruh povolání nebo každodenních činností. Uplatnění přítomného času prostého a průběhového je od optimální úrovně výše pravidlem.

Excelentní úroveň se od ostatních odlišuje zadáním v cílovém jazyce a zejména náročností gramatických struktur. Kromě obou přítomných časů se v textech na této úrovni vyskytuje minulý čas prostý a modální sloveso *must*. Pro splnění poslechových úkolů je plně dostačující pouze porozumění těmto jevům. Do textů na excelentní úrovni jsou také cíleně zařazována běžná slovní spojení (*piece of cake, glass of orange juice*).

Vdělávací obor	Cizí jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	1. Poslech s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJ-5-1-02 Rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.
Indikátor	3. Žák porozumí smyslu jednoduchých vět vztahujících se k osvojovaným tématům v projevu, který je pronášen pomalu a zřetelně, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam dané věty nebo její části, vykoná činnost).

Ilustrativní úlohy

Minimální úroveň

Poslouchej a seřaď obrázky.

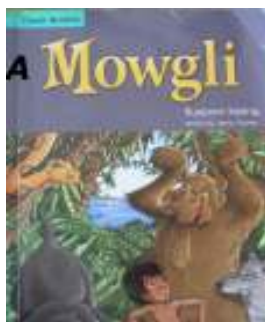

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____

Poslechový text:

1. I like carrots.
2. She likes tomatoes.
3. I don't like cucumbers.
4. Do you like potatoes?

Poslouchej a seřaď obrázky.

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____

Poslechový text:

1. What's your favourite book?
2. There's a letter.
3. Open your exercise-book!
4. *Click* is an English magazine.

Poslouchej a seřaď obrázky.

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____

Poslechový text:

1. Do you go to school?
2. There's a swimming pool!
3. It's a very big hotel.
4. Today we can go to the zoo...

Poslouchej a seřaď obrázky.

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____

Poslechový text:

1. Close the window, please!
2. I like playing cards.
3. What is the teacher writing on the blackboard?
4. The girl is eating ice-cream.

Optimální úroveň

Poslouchej a seřaď obrázky.

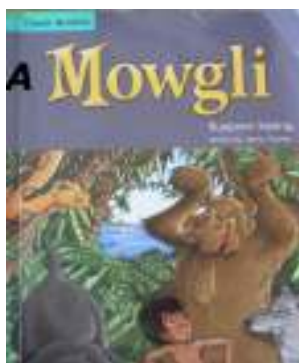

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____

Poslechový text:

1. Mum, can I have some carrots, please?
2. A cucumber is a long green vegetable.
3. I like chicken and potatoes.
4. We get tomatoes from our grandma. She's got a garden.

Poslouchej a seřaď obrázky.

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____

Poslechový text:

1. Where do you buy books?
2. There're photos, pictures and interesting texts in this magazine.
3. Take the letter to the post office, please!
4. Children, open your exercise-books, please.

Poslouchej a seřaď obrázky.

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____

Poslechový text:

1. I like swimming only in the summer.
2. There're animals from a lot of countries.
3. It's a beautiful hotel in the mountains.
4. *Man:* Does Sandra go to school?
Woman: Yes, she does. She's seven years old!

Poslouchej a seřaď obrázky.

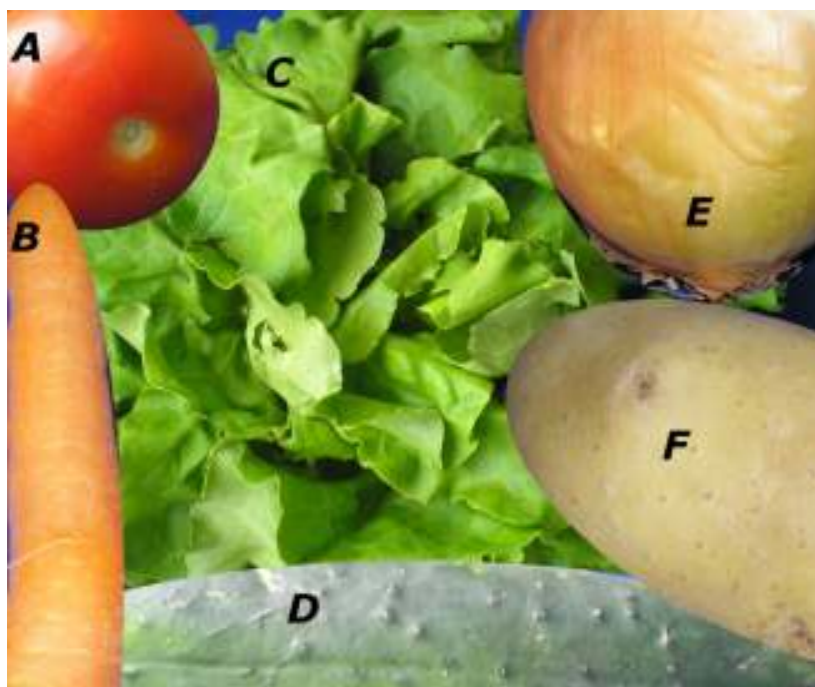
- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____

Poslechový text:

1. What's the name of this card game?
2. My little sister wants to eat ice-cream every day.
3. She's writing an English word.
4. Close it, please. It's cold in here.

Excelentní úroveň

Listen. Match sentences 1 – 6 and letters A – F.

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____
- 6 _____

Poslechový text:

1. *Small girl:* Dad, do guinea-pigs eat carrots?
Father: Of course, they do. Carrots are good for their teeth.
2. It looks like a big head and it's got a lot of leaves.
3. Cook the potatoes for 15 or 20 minutes.
4. It's long and thin and it's got dark green skin. What is it?
5. Soup, sauce and my favourite ketchup are made from them.
6. This white or red vegetable makes everyone cry.

Listen. Match sentences 1 – 6 and letters A – F.

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____
- 6 _____

Poslechový text:

1. There're words in another language. It can be, for example, Czech – English or English – Czech.
2. You can get one in a library. You read it at home and then give it back.
3. It's a thin book with colourful pages and interesting articles. You can buy it every week or month.
4. It's a card with a picture on it. You can send it to your friends for their birthday or for Easter or another important day.
5. It's a small book and you write down things in it.
6. Don't forget to take it to the post office, please!

Listen. Match sentences 1 – 6 and letters A – F.

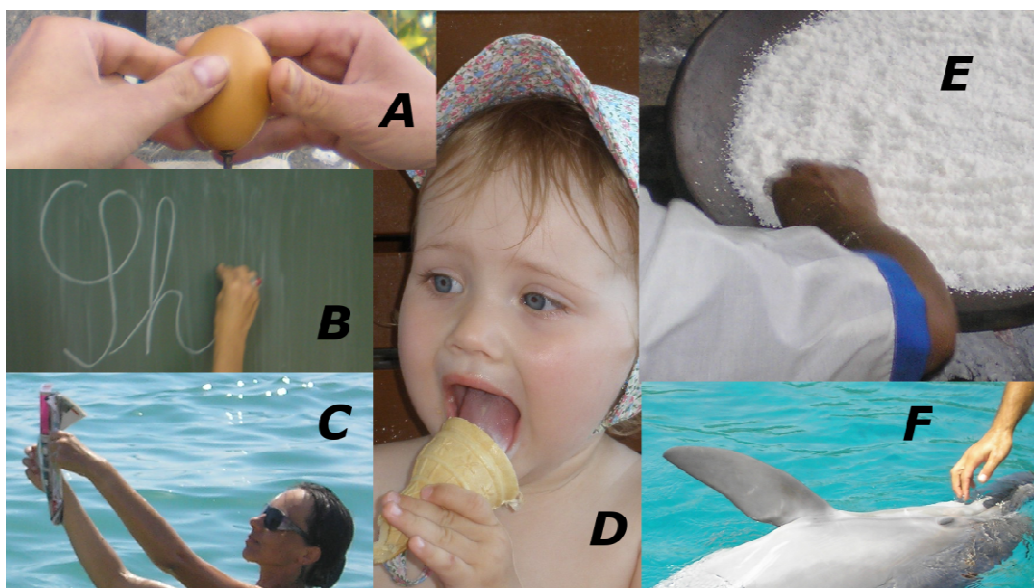

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____
- 6 _____

Poslechový text:

1. It isn't open in July and in August.
2. You can see camels, kangaroos and dangerous snakes here.
3. A city is a large town with a lot of people, cars, shops and offices.
4. A café is a small restaurant. You can have drinks and light meals there.
5. Where do you buy food like bread, sugar or rice?
6. You can swim and dive here. It can be indoor or outdoor.

Listen. Match sentences 1 – 6 and letters A – F.

- 1 _____
- 2 _____
- 3 _____
- 4 _____
- 5 _____
- 6 _____

Poslechový text:

Girl: What is she doing with the egg?

Boy: I don't know. She isn't making breakfast, is she?

How much ice-cream does Julie eat in the summer?

I'm touching a dolphin in this photo. They're so cute!

Write this sentence on the board, please.

Is your mum making lunch or dinner now?

She's reading her favourite magazine in the sea! Funny...

Metodický komentář

Porozumění klíčovým slovům ve větném kontextu je důležitá poslechová dovednost, protože většinu myšlenek nevyjadřujeme izolovanými slovy, ale víceslovnými promluvami, ve kterých se uplatňují zvukové prostředky souvislé řeči (např. rytmus a tónová výška). Jejich působením může být sluchový dojem z téhož slova vizolaci a v souvislé řeči odlišný. Rozvíjení poslechových dovedností ve větném kontextu je z tohoto důvodu součástí cizojazyčné výuky. Je tomu tak i proto, že poslechové strategie využívané v mateřském jazyce nemusí být vždy stejně efektivní v jazyce cizím.

Na všech úrovních obtížnosti žák řeší stejné zadání (uspořádání obrázků podle pořadí položek na nahrávce). Věty jsou obsahově spojeny s tematickými okruhy, které si žáci na 1. stupni osvojují (1. úkol – jídlo, 2. úkol – předměty časté potřeby, 3. úkol – město a instituce ve městě, 4. úkol – lidské aktivity). Do všech úrovní byly kromě vět oznamovacích, které mají početní převahu, zařazeny také věty tázací a rozkazovací. Kromě kladných vět má žák příležitost slyšet věty záporné.

Jednotlivé položky úkolu tvoří u minimální úrovně pouze krátké věty jednoduché. Na optimální úrovni se kromě vět jednoduchých nebo dvojic vět jednoduchých objevuje jeden dialog tvořený dvěma krátkými replikami. Na excelentní úrovni tvoří většinu položek jedna nebo dvě věty jednoduché nebo jedno jednoduché souvětí.

Úloha na minimální a optimální úrovni se skládá ze čtyř úkolů; každý úkol vyžaduje uspořádání čtyř obrázků. Rozdílná obtížnost těchto úloh je určena výběrem slovní zásoby a gramatických struktur a dále počtem slov ve větě.

Úloha na excelentní úrovni se skládá ze čtyř úkolů; každý úkol vyžaduje uspořádání šesti obrázků. Náročnost úlohy spočívá v obtížnější slovní zásobě (např. „colourful“, „cry“, „dive“, „sentence“, „skin“, „touch“) a v obtížnějších gramatických jevech (např. „are made“, „makes everyone cry“, „mustn’t“ nebo „is she“ jako tázací dovětek). Všechny úrovně jsou kromě toho odlišeny různou mírou konkrétnosti či abstraktnosti větných formulací, např.

- minimální úroveň: *There's a letter.*
- optimální úroveň: *Take the letter to the post office, please!*
- excelentní úroveň: *Don't forget to take it to the post office, please!*

Úlohy všech úrovní spojuje skutečnost, že vizuální kontext a textové reference, včetně pořadí jednotlivých položek na nahrávce, usnadňují porozumění klíčovým slovům vět, což je podmínka úspěšného řešení.

Vzdělávací obor	Cizí jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	1. Poslech s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJ-5-1-03 Rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu.
Indikátor	1. Žák zachytí konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém poslechovém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům a má-li k dispozici vizuální nebo zvukovou oporu.

Ilustrativní úlohy

Minimální úroveň

Poslouchej a označ správnou odpověď.

1. What is Greg's favourite animal?

a)

b)

c)

Poslechový text:

Sonja: What's your favourite animal, Greg?

Greg: My favourite animal? It's big and ...

Sonja: Hmm... Is it an elephant?

Greg: No, it isn't an elephant. It's a very big cat.

Sonja: I know! It's a tiger!

Greg: That's right!

2. Where are the keys?

a)

b)

c)

Poslechový text:

Dino: */unhappy/* Mum, where are my keys? They are not in my bag...

Mum: They are on your desk, Dino.

Dino: I can't see them...

Mum: */confident/* On your desk, next to your pens and pencils.

Dino: Oh, yes! They are really here. Thanks, mum.

3. What time is it?

a)

b)

c)

Poslechový text:

Emma: */slightly angry/* You are late, Sarah!

Sarah: */panting/* Sorry, Emma.

Emma: Well, the cinema starts at half past five...

Sarah: What time is it now?

Emma: */relaxed/* It's five. We can buy some drinks or ice-cream...

Sarah: That's a good idea!

4. What is Jade's breakfast today?

a)

b)

c)

Poslechový text:

Mum: Jade, stop playing computer games and eat your breakfast now.

Jade: */disappointed/* Yogurt again? I'm not hungry...

Mum: No, Jade. Yogurt is for me and sandwiches are for dad. You have a cake and milk today.

Jade: OK, mum.

Optimální úroveň

Poslouchej a označ správnou odpověď.

1. What is Greg's favourite animal?

a)

b)

c)

Poslechový text:

Sonja: What's your favourite animal, Greg?

Greg: My favourite animal? You can guess!

Sonja: Hmm... Is it big?

Greg: Yes, it is.

Sonja: Does it live in Africa?

Greg: Yes, it does.

Sonja: So... Is it a tiger?

Greg: */laughing/* No, it is not! A tiger doesn't live in Africa, Sonja. But it's very dangerous too. It has got a lot of teeth. It lives in rivers and lakes.

Sonja: I know! It's a crocodile!! Ugh! I don't like them. I love elephants.

2. Where are the keys?

a)

b)

c)

Poslechový text:

Dino: */unhappy/* Mum, I can't find my keys!

Mum: Look into your bag, Dino. You always put them into your bag.

Dino: */unhappier than before/* No, they aren't here!

Mum: */thinking/* Maybe they are on your desk... You have so many things on it. Pens, pencils...

/sitting down, screaming/ Ouch! */angry/* What's this?!!

Dino: */happy/* Oh, they are my keys! */surprised/* Why are they on my chair?

Mum: */tiredly/* Dino, be careful next time, please!

3. What's the time?

a)

b)

c)

Poslechový text:

Emma: */slightly angry/* You are late, Sarah!

Sarah: Sorry, Emma. My mum is a slow driver...

Emma: Well, never mind. The cinema starts at quarter to six... We can buy some drinks or ice-cream in this shop.

Sarah: That's not a bad idea. What's the time now?

Emma: It's quarter past five.

Sarah: OK. But let's hurry up, the shop closes at half past five!

What is Jade eating for breakfast today?

a)

b)

c)

Poslechový text:

Mum: Jade, get up, please. It's quarter to seven... */hot water being boiled for tea, someone opening the cupboard doors and putting cups on the table, footsteps in the kitchen/* Jade! It's five to seven now! Come here and eat your breakfast!

Jade: */yawning/* Hi, mum. */disappointed/* What?!! Bread, cheese and yogurt again? Can I have just some fruit, please? I'm not very hungry today...

Mum: No, Jade. Bread and yogurt is for me. You have these cakes. And tea, of course. You can take an orange and a banana to school.

Jade: */sighing/* OK, mum.

Excelentní úroveň

Listen and choose a), b), c) or d).

1. Which animal is interesting for Greg?

a)

b)

c)

d)

Poslechový text:

Sonja: What are you doing on Saturday, Greg?

Greg: We're going to the zoo.

Sonja: Great! There're some new baby animals. The new baby tiger is really nice!

Greg: Tigers are beautiful but lions are better. The kings of animals!

Sonja: Are they your most favourite animals, Greg?

Greg: Well, maybe. But I love watching sharks very much.

Sonja: */surprised/* Sharks?

Greg: Yes, they are very interesting animals with perfect bodies. People don't usually like them but only some kinds of sharks are really dangerous.

2. Where are the keys?

a)

b)

c)

d)

Poslechový text:

Dino: */unhappy/* Mum, I can't find my keys! I'm sure they were on my desk, next to my pens and pencils.

Mum: Hmm... I think I saw them on the bookshelf, between the books. Go and have a look.

Dino: */unhappier than before/* No, they aren't here!

Mum: */thinking/* Look at the floor... Last time they were under the chair...

Dino: They are not on the floor today! Can you come and help me, please?

Mum: */slightly angry, coming/* They are not on your desk, they are not on the floor, they are nowhere! */angry/* What's this?!!!

Dino: */happy/* My keys! */surprised/* On the bookshelf??

Mum: Of course, on the bookshelf! Behind the books!! Be more careful next time, Dino.

3. What time does the next bus come?

a)

b)

c)

d)

Poslechový text:

Emma: */angry/* Oh, no!! We are late, Sarah! The bus is gone! Brr... it's cold...

Sarah: Don't worry, Emma. We can have a hot drink in the café over there. Well, when is the next bus? */PAUSE/* Great! We needn't wait long. The next bus is at five past five.

Emma: */positive/* OK. What's the time now?

Sarah: Five to five...

Emma: Fine. So we are at the cinema at half past five. Still a lot of time to buy hot dogs. The film starts at quarter to six. Right?

4. What does Jade like to have for lunch?

a)

b)

c)

d)

Poslechový text:

Friend: Do you have lunch at the school canteen, Jade?

Jade: */complaining/* Yes, but I hate it... They can't make risotto. Pizza is not like pizza from a pizza restaurant. Soups are terrible too... I never eat them!

Friend: What did you have for lunch today?

Jade: */remembering/* Today? Fish and potatoes... */less critical/* Well, it was not bad...

Sometimes they can make quite a good dish. */positive/* Yesterday, we had pasta salad and fresh carrots, my favourite lunch.

5. Which photo are they talking about?

a)

b)

c)

d)

Poslechový text:

Aunt: This is my most favourite photo.

Adele: Why?

Aunt: I took it in Peru. In very high mountains. There're children. I like taking photos of small children.

Adele: And of animals?

Aunt: Of course, photos of children and animals are always nice. Do you know what these animals are called, Adele?

Adele: Llamas!

Aunt: No, they are alpacas.

Adele: Hmm... Can people ride an alpaca?

Aunt: No, I don't think so. Alpacas are friendly animals but they are different from horses.

Metodický komentář

Poslechové texty pro všechny tři úrovně vycházejí ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Pro všechny tři úrovně je zvolen stejný typ úlohy, a to uzavřená otázka s výběrem správné odpovědi. Možnosti, které v této ilustrativní úloze vyjadřují fotografie, poskytují žákům kontext, a proto usnadňují porozumění textu.

Texty jednotlivých úkolů představují velmi krátké dialogy mezi dvěma dětmi nebo mezi dítětem a dospělým členem rodiny a byly tvořeny se zřetelem vyhovět kritériu situační a tematické pestrosti.

Jednotlivé úrovně jsou odlišeny:

1. jazykem zadání,
2. počtem úkolů v úloze,
3. počtem nabízených možností v úkolu,
4. rozsahem textů,
5. jazykovou a koncepční obtížností.

Na minimální a optimální úrovni je zadání úlohy formulováno v mateřském jazyce, na excelentní úrovni v cílovém jazyce.

Ilustrativní úloha pro minimální a optimální úroveň obsahuje čtyři úkoly, v každém úkolu jsou žákům nabídnuta tři možná řešení; u minimální úrovně jsou – s výjimkou 4. úkolu – v textech zmíněny pouze dvě skutečnosti z nabídky, u optimální úrovně jsou v textech zmíněny všechny tři skutečnosti z nabídky – nároky na porozumění jsou tak vyšší, protože žák musí porozumět kontextu, ve kterém jsou použity všechny tři konkrétní významy. Ilustrativní úloha pro excelentní úroveň obsahuje pět úkolů s nabídkou čtyř možných řešení.

Je přirozené, že texty pro optimální a zejména excelentní úroveň jsou rozsáhlejší a že obsahují více informací, které jsou pro vyřešení zadaného úkolu redundantní.

Jazyková obtížnost úkolů a textů na minimální a optimální úrovni nepřekračuje rámec definovaný jako úroveň A1, texty na excelentní úrovni obsahují určitý počet slov z úrovně A2 (*bookshelf, dish, friendly, hate, high, king, like* /ve významu „jako“/, *mountain, perfect, quite, sure, terrible*), výjimečně slovo z úrovně vyšší (*canteen, gone, nowhere*); tato slovní zásoba však není klíčová pro vyřešení úkolů. V textech na excelentní úrovni jsou také uplatněny gramatické jevy, které jsou jako gramatické učivo zařazovány do výuky až na 2. stupni základní školy (minulý čas prostý, stupňování přídavných jmen, modální sloveso *needn't*); tyto nadstandardní gramatické jevy opět nemají klíčový význam pro vyřešení úkolů.

Do textů na excelentní úrovni byly dále zařazeny reálie, které mohou být pro žáky na 1. stupni nové (*alpaca, Peru*); texty na excelentní úrovni tak přispívají k uvědomění toho, že cizí jazyk není pouze nástroj komunikace, ale také nástroj poznání.

Zdroje obrázků
Opice: MVDr. Ivo Paulík

2.2 Mluvení

Mluvení na úrovni A1 u dětí mladšího školního věku spočívá především ve správném použití osvojených frází tam, kde to vyžaduje situace. V samostatném ústním projevu umí žák velmi jednoduše popsat své bydliště a osoby, které zná.

V rozhovoru dokáže klást jednoduché otázky týkající se základních potřeb nebo důvěrně známých věcí a na podobné otázky odpovídat. Dokáže se velmi jednoduchým způsobem domluvit, pokud partner hovoří pomalu a pomáhá žákovi s formulací odpovědi.

Žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů.
Žák použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech.
Žák se účastní jednoduchých a pomalu vedených rozhovorů, ve kterých poskytne konkrétní informace o sobě, dalších osobách, zvířatech, předmětech, činnostech nebo se na podobné informace zeptá (např. představí sebe či druhé, sdělí věk, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí nebo se na totéž zeptá) za použití jednoduchých slovních spojení a otázek.
Žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.
Žák se představí, sdělí svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad za použití jednoduchých slovních spojení a vět.
Žák sdělí informace o členech své rodiny, kamarádech a spolužácích (např. jméno, věk, kde bydlí, co dělají, vlastní, umí, mají rádi/neradi) za použití jednoduchých slovních spojení a vět.
Žák popíše skutečnosti, se kterými se běžně setkává (např. předměty, zvířata, činnosti), za použití jednoduchých slovních spojení a vět.
Žák odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá.
Žák reaguje pomocí slov, jednoduchých slovních spojení a vět na otázky týkající se jeho samotného, členů jeho rodiny a kamarádů (např. sdělí jméno, věk, kde bydlí, co dělá, vlastní a umí, má rád/nerad).
Žák odpoví a poskytne konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět.
Žák se zeptá na konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět.

Vzdělávací obor	Cizí jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	2. Mluvení
Očekávaný výstup RVP ZV	CJ-5-2-01 Žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů.
Indikátor	1. Žák použije základní zdvořilostní obraty (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování) ve velmi krátkých a pomalu vedených rozhovorech.

Ilustrativní úlohy

Minimální úroveň

1. Přečti si rozhovor a doplň slova z nabídky.

fine Good Ryan

A: Hi, _____. How are you?

B: I'm _____, thanks. And you?

A: _____, thank you. See you later.

B: OK. Bye.

2. Připrav se spolužákem nebo spolužačkou podobný rozhovor.

Optimální úroveň

1. Přečti si rozhovor a doplň chybějící slova.

A: Hi, _____. How _____ you?

B: I'm _____, thanks. And _____?

A: _____, thank you. _____ later.

B: OK. Bye.

2. Připrav se spolužákem nebo spolužačkou podobný rozhovor.

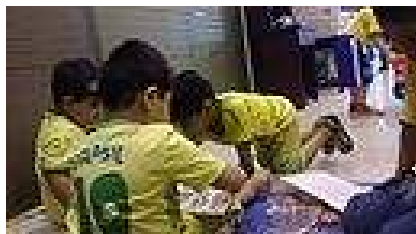
Excelentní úroveň

Work in pairs.

A:

There's a new boy / girl in your class.

Make friends with him / her. Say hello. Say your name and ask about his / her name.

B:

It's your first day in a new school.

Say hello to your new friend. Answer his / her question and ask about his / her name.

Metodický komentář

Ilustrativní úlohy uplatňují komunikativní přístup ve výuce. Žák ve dvojici se spolužákem vede krátký rozhovor obsahující základní zdvořilostní obraty (pozdrav, oslovení, poděkování a rozloučení) v logickém a přirozeném sledu.

Očekávaný produkt mluvení je na všech úrovních obsahově velmi podobný, jednotlivé úrovně se přesto liší mírou obtížnosti, respektive mírou samostatnosti žáka. Na minimální a optimální úrovni má žák k dispozici modelový dialog, na excelentní úrovni tuto podporu nemá.

V úloze na minimální úrovni žák nejdříve do modelového dialogu doplní tři chybějící slova z nabídky. Dvojice žáků pak na základě modelového dialogu vede vlastní dialog; musí přitom vědět, které jeho části lze zachovat a které je nutné nahradit jiným obsahem. I tyto minimální požadavky mohou pro část žáků představovat nároky.

Na optimální úrovni musí žák do modelového dialogu doplnit sedm chybějících slov, která nejsou součástí nabídky. Zadání úlohy na excelentní úrovni neobsahuje modelový dialog a žákovi je poskytnuta jen minimální textová podpora, i když je uživatelem pouze základů jazyka.

Zdroje obrázků

Chlapec se školní taškou:

http://www.pdclipart.org/albums/Education/walk_to_school.png [cit. 2015-07-29]

Tři chlapci: By Sakibnb (Own work) [CC BY-SA 4.0], via Wikimedia Commons:

https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/a/ac/Kids_playing_at_school%2C_Dhaka%2C_Bangladesh_12.JPG [cit. 2015-07-29]

Vzdělávací obor	Cizí jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	2. Mluvení
Očekávaný výstup RVP ZV	CJ-5-2-02 Žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.
Indikátor	3. Žák popíše skutečnosti, se kterými se běžně setkává (např. předměty, zvířata, činnosti), za použití jednoduchých slovních spojení a vět.

Ilustrativní úlohy

Minimální úroveň

Prohlédni si obě fotografie a odpověz na otázky:

- 1 What can you see in photo 1? Children, animals or things? (How many things?)
- 2 What can you see in photo 2? Children, animals or things? (How many children?)
- 3 What colour is the bag? Is it new or old?
- 4 What colour is the car? Is it small or big?
- 5 How old are the children?
- 6 Are they nice?
- 7 Are they sleeping? Are they eating? Are they standing? Are they playing the piano?
- 8 Have they got skateboards? Have they got bikes? Have they got musical instruments?

Photo 1

Photo 2

Optimální úroveň

Popiš předměty a osoby na těchto fotografiích. Můžeš využít jazykovou nápovědu:

I can see...

There is... / There are...

It is... / It isn't...

They are... / They aren't...

They have got... / They haven't got...

I like... / I don't like...

Photo 1

Photo 2

Excelentní úroveň

Look at the photos. Talk about things and people in them. Then talk about your favourite things (for example, about a computer, a mobile or a television).

Photo 1

Photo 2

Metodický komentář

Pro všechny úrovně obtížnosti byl v ilustrativních úlohách využit stejný obrazový materiál – statická fotografie zachycující běžné předměty v interiéru a fotografie skupiny dětí během konkrétní činnosti.

Na minimální úrovni je pro naplnění indikátoru dostačující stručná, tj. i jednoslovná odpověď na konkrétní otázku. Pořadí otázek vychází z následujících priorit:

- 1 pojmenování skutečnosti na fotografii (osoba, zvíře, věc),
- 2 vyjádření počtu osob a předmětů na fotografii,
- 3 popis základních vlastností předmětů (*new, old, small, big*, barva),
- 4 popis některých vlastností osob (*nice*, věk),
- 5 popis činnosti osob,
- 6 pojmenování vlastněné věci.

Komunikace je na minimální úrovni usnadněna převahou zjišťovacích a vylučovacích otázek (např. *Is it new or old?*), které žákovi poskytují oporu pro mluvení.

Na optimální úrovni žák popisuje osoby a předměty na fotografiích a využívá přitom oporu v podobě gramatických struktur. Slovní zásoba žáka proto musí být dostačující pro pojmenování a popis každodenních předmětů, zejména pokud jsou spojeny se školou, pro označení skutečností týkajících se lidí (věk, základní vlastnosti – např. *bad, good, happy, nice*) a rovněž pro pojmenování běžných denních činností.

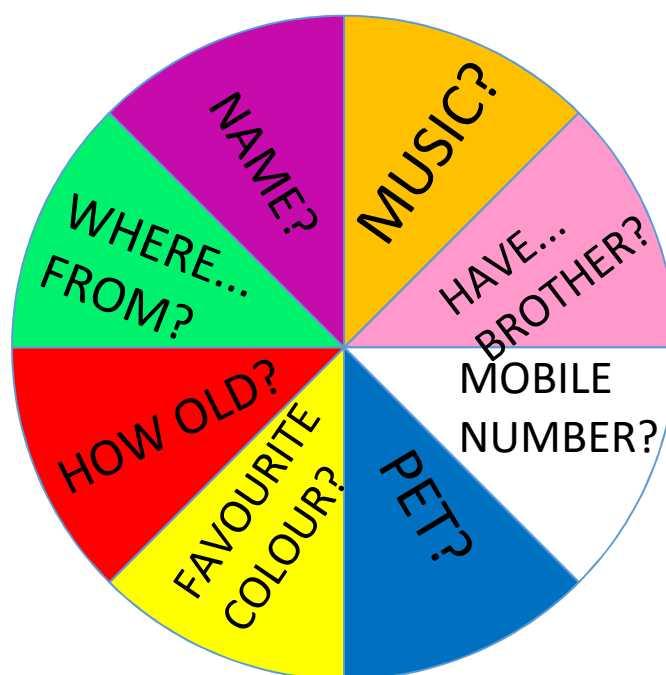
Na excelentní úrovni žák obě fotografie popisuje zcela samostatně, tj. bez pomocných otázek nebo gramatických struktur, a dále na základě vlastní volby popisuje oblíbený předmět.

Vzdělávací obor	Cizí jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	Mluvení
Očekávaný výstup RVP ZV	CJ-5-2-03 Žák odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá.
Indikátor	3. Žák se zeptá na konkrétní informace (např. o předmětech, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích), které se vztahují k osvojovaným tématům, za použití slov, jednoduchých slovních spojení a vět.

Ilustrativní úlohy

Minimální úroveň

Do třídy přišel nový žák / přišla nová žákyně. S pomocí nápovědy jim polož 4 otázky:

Optimální úroveň

Žák A1: Ve třídě je nová žákyně. Zjisti o ní tyto informace:

NAME?
AGE?
ADDRESS?
BROTHERS AND SISTERS?
MOBILE NUMBER?
FAVOURITE FRUIT?
FREE TIME?

Žák B1: Podle této tabulky odpověz na otázky.

NAME?	<i>Meena Taylor</i>
AGE?	<i>11</i>
ADDRESS?	<i>24 Bond Street Birmingham</i>
BROTHERS AND SISTERS?	<i>1 sister</i>
MOBILE NUMBER?	<i>0121 629 0841</i>
FAVOURITE FRUIT?	<i>Banana</i>
FREE TIME?	<i>dancing, floorball, computer games</i>

Žák B1: Ve třídě je nový žák. Zjisti o něm tyto informace:

NAME?
AGE?
ADDRESS?
BROTHERS AND SISTERS?
MOBILE NUMBER?
FAVOURITE FRUIT?
FREE TIME?

Žák A1: Podle této tabulky odpověz na otázky.

NAME?	<i>Brad Berry</i>
AGE?	<i>10</i>
ADDRESS?	<i>17 Oxford Street Sydney</i>
BROTHERS AND SISTERS?	<i>1 brother</i>
MOBILE NUMBER?	<i>612 9818 2788</i>
FAVOURITE FRUIT?	<i>apple, kiwi</i>
FREE TIME?	<i>horses, surfing</i>

Excelentní úroveň

Pupil A: You have a new classmate. Ask him / her 8 questions.

Pupil B: You are new in your class. Answer your classmate's questions.

Metodický komentář

Vedle poslechu je mluvení nejdůležitější součástí výuky angličtiny na 1. stupni. Jako produktivní dovednost je mluvení pro žáky obtížné a vyžaduje pravidelný nácvik.

Tři úrovně úloh se liší náročností; na minimální úrovni se očekává, že žáci budou na základě zadaných anglických klíčových slov schopni formulovat alespoň čtyři otázky týkající se konkrétní osoby. Ačkoli jsou odpovědi přirozenou reakcí na otázky, úloha na minimální úrovni nevyžaduje interakci dvou žáků. Učitel však může na otázky reagovat, jednak aby žákovi poskytl zpětnou vazbu, jednak aby komunikace měla reálnější charakter.

Úloha na optimální úrovni vyžaduje formulaci sedmi otázek. Žákům je opět k dispozici slovní nápověda, úloha je však náročnější proto, že předpokládá interakci dvou žáků. Úloha je zpracována ve dvou variantách, pro dívky a pro chlapce.

Splnění úlohy na excelentní úrovni předpokládá porozumění anglickému zadání a nejvyšší míru samostatnosti žáků jak při produkci osmi otázek, tak během interakce v rozhovoru.

2.3 Čtení s porozuměním

Žák mladšího školního věku na úrovni A1 dokáže porozumět častým každodenním slovům a velmi jednoduchým větám.

Žák vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům.
Žák najde konkrétní informace (např. o předmětech, osobách, zvířatech, činnostech nebo číselných a časových údajích) v krátkém jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům.
Žák rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.
Žák rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v krátkém textu z běžného života.
Žák porozumí významu slov, slovních spojení a jednoduchých vět, které se vztahují k tématům z běžného života, má-li k dispozici vizuální oporu (např. vybere, přiřadí, seřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující význam daného slova nebo slovního spojení, vykoná činnost).
Žák porozumí tématu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z běžného života a je podpořen obrazem (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu).

Vzdělávací obor	Cizí jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	3. Čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJ-5-3-02 Žák rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.
Indikátor	1. Žák rozpozná známá slova a slovní spojení (např. předměty, osoby, zvířata, činnosti nebo číselné a časové údaje) v krátkém textu z běžného života.

Ilustrativní úlohy

Minimální úroveň

Přečti si text o dětech, které pomáhají druhým, a rozhodni, zda jsou tyto věty pravdivé (P), nebo nepravdivé (N).

Příklad: Shelby lives in a city. N

1. Shelby gets 1,000 dollars from her grandmother.
2. Shelby gets up at 6.45.
3. Shelby has got 150 chickens.
4. Nicholas is sad because some children haven't got shoes.
5. Nicholas buys shoes for the children in the home.
6. Nicholas has his projects in thirteen states of the USA.

CHILDREN IN ACTION

Shelby

Shelby is ten years old. She lives on a farm in Broomfield, Colorado. Her mother is very ill and her family haven't got much money. Shelby asks for help. Her grandmother gives her 1,000 dollars and Shelby can start her egg business.

Now Shelby is twelve and she has got a chicken farm! Every day she gets up at quarter past six and gives food and water to her chickens. She has breakfast and she goes to school. In the afternoon she works. She goes to

the bank and she does the shopping. It's hard but Shelby likes her business. There are 150 chickens on her farm and she has 6,000 eggs every month!

Nicholas

Nicholas is five years old. With his mother, he visits a home for *street people*. They are not happy, they haven't got money for a nice house. Many children in the home haven't got shoes or their shoes are very small or very big. He feels sorry for the children and gives them his old shoes and clothes.

At 12, Nicholas starts a great project. He and his friends give nice old shoes to *street children*. In three years 7,000 pairs of shoes in 12 states of the United States of America!

Optimální úroveň

Přečti si text o dětech, které pomáhají druhým, a vyber správnou možnost.

- 1 Shelby lives in a
 - a) town.
 - b) village.
 - c) city.

- 2 Shelby gets 1,000 dollars from her
 - a) grandma.
 - b) grandpa.
 - c) parents.

- 3 Shelby gets up at
 - a) 5.45.
 - b) 6.15.
 - c) 6.45.

- 4 Shelby sells
 - a) hens.
 - b) chickens.
 - c) eggs.

- 5 The people in the home don't have
 - a) a house.
 - b) children.
 - c) a pet.

- 6 Nicholas
 - a) wears old shoes and clothes.
 - b) buys new shoes and clothes for children.
 - c) collects shoes for children.

CHILDREN TAKE ACTION

Shelby

Shelby Grebenc is ten years old. She lives with her family on a farm in Broomfield, Colorado, but her mother is very ill and the family can lose the farm. Shelby wants to help her parents and takes action. She borrows 1,000 dollars from her grandmother and starts her own egg business.

Today Shelby is twelve and she has her own chicken farm. Every day she gets up at quarter past six and takes care of her chickens. Then she goes to school. In the afternoon she goes to the bank and to the shops to buy food for her chickens and hens. She has a lot of chickens and a lot of hens. She has 6,000 eggs every month too. She sells them all!

Nicholas

Nicholas Lowinger is five years old when he visits a home for homeless people with his mother. He sees that many children in the home don't have shoes or their shoes are not the right size. He feels sorry for the children and gives them his old shoes and clothes.

At 12, he starts his own charity called *Gotta Have Sole Foundation*. His charity gives shoes to homeless children. In three years 7,000 pairs of shoes in 12 states of the United States of America!

Excelentní úroveň

Read the text about children who help other people and choose a), b), c) or d).

- 1 Shelby gets up at
 - a) 5.15.
 - b) 5.45.
 - c) 6.15.
 - d) 6.45.
- 2 She got \$1,000 from her
 - a) grandpa.
 - b) grandma.
 - c) parents.
 - d) teacher.
- 3 Nicholas went to the home for the homeless with
 - a) other children.
 - b) his mother.
 - c) his friends.
 - d) some adults.
- 4 His charity works in
 - a) twelve states of the USA.
 - b) twelve countries in the world.
 - c) thirteen states of the USA.
 - d) thirteen countries in the world.

- 5 Hailey is selling something to
- a) eat.
 - b) play with.
 - c) read.
 - d) drink.
- 6 She also makes art that people can
- a) sell on the Internet.
 - b) buy on the Internet.
 - c) sell in a shop.
 - d) buy in a shop.

CHILDREN TAKE ACTION

Shelby

Shelby Grebenc lives with her family on a farm in Broomfield, Colorado. She is twelve and she has her own chicken farm! Every day she gets up at quarter past six and takes care of her chickens. Then she goes to school. In the afternoon she goes to the bank and to the shops to buy food for her hens and chickens.

When Shelby was ten years old, her mother became very ill and the family could lose their farm. Shelby wanted to help her parents and she took action. She borrowed \$1,000 from her grandmother and started her own egg business. Now Shelby has 150 chickens and sells over 6,000 eggs every month!

Nicholas

When Nicholas Lowinger was five years old, he visited a home for the homeless with his mother. He saw that many kids in the home didn't have shoes or their shoes were not the right size.

He felt sorry for the kids and started by giving his old shoes and clothes. Later, when he was twelve years old, he started his own charity called *Gotta Have Sole Foundation*. His charity collects and gives shoes to homeless children. In three years 7,000 pairs of shoes in 12 states of the United States of America!

Hailey

Hailey Scheinman is seven years old. Every day she plays with her twin sister Olivia, called Livy. Livy is very ill, she can't speak and she can't walk.

The twins are now in front of their parents' house in Clearwater, Florida. Livy is sitting in her grey wheelchair. Hailey is standing at a table with lemonade and waiting for her best friend. When her best friend comes, the two girls shout, 'Lemonade! Lemonade!'

People come and buy the lemonade. Later Hailey counts the money: \$142.65! All for her sister. Hailey loves her sister. She also makes artwork and sells it online to help her.

Metodický komentář

Texty pro všechny tři úrovně tematicky přesahují do vzdělávací oblasti Člověk a svět práce a uplatňují průřezové téma Osobnostní a sociální výchova.

Text pro minimální a optimální úroveň je téměř identický. Na minimální úrovni má žák k dispozici také příklad řešení, hlavní rozdíl mezi oběma úrovněmi však spočívá v odlišném typu úlohy. V případě minimální úrovně se jedná o výběr ze dvou možností; žáci určují, zda je věta pravdivá, či nepravdivá. Na optimální úrovni žák vybírá řešení ze tří možností – a), b) a c). (Na excelentní úrovni žák vybírá řešení ze čtyř možností.)

Zatímco na minimální a optimální úrovni se nacházejí dva příklady dětí, které nezištně pomáhají druhým, na excelentní úrovni se nacházejí příklady tři; text na excelentní úrovni je také rozsáhlejší. Největší rozdíl mezi optimální a excelentní úrovní je ovšem v tom, že na excelentní úrovni je používán kromě přítomných časů také minulý čas prostý.

Podstata vyřešení úlohy spočívá v dovednosti potvrdit či nepotvrdit výskyt známého slova nebo slovního spojení v textu. Význam tohoto slova nebo slovního spojení je vyjádřen opisem, antonymem nebo synonymem, které by žák měl také znát.

Např. minimální úroveň:

Shelby **gets** 1,000 dollars from her grandmother.

Shelby is ten years old. She lives on a farm in Broomfield, Colorado. Her mother is very ill and her family haven't got much money. Shelby asks for help. Her grandmother **gives** her 1,000 dollars and Shelby can start her egg business.

Případně může žák usuzovat mezi slovním a číselným vyjádřením, např.

Shelby gets up at **6.45**.

Now Shelby is twelve and she has got a chicken farm! Every day she gets up at **quarter past six** and gives food and water to her chickens.

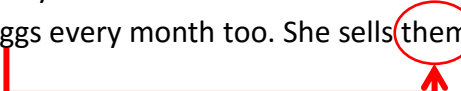
Podobné strategie čtení musí používat žák na optimální a excelentní úrovni, např.

optimální úroveň:

Shelby **sells**

- a) hens.
- b) chickens.
- c) **eggs.**

In the afternoon she goes to the bank and to the shops to buy food for her chickens and hens. She has a lot of chickens and a lot of hens. She has 6,000 eggs every month too. She sells **them** all!

excelentní úroveň:

Hailey is **selling** something to

- a) eat.
- b) play with.
- c) read.
- d) **drink.**

People come and **buy** the **lemonade**. Later Hailey counts the money: \$142.65! All for her sister. Hailey loves her sister. She also makes artwork and sells it online to help her.

Úlohy na optimální a excelentní úrovni tak vyžadují hlubší porozumění větnému a mezivětnému kontextu.

Pokud se v textech objeví slovo z vyšší jazykové úrovně, než je úroveň A1³ (minimální úroveň: *ill, project, state*; optimální úroveň: *charity, homeless, lose*; excelentní úroveň: mj. *arrive, twin, wheelchair*), jedná se o slova, která splňují tato kritéria:

- nejsou to slova klíčová a nemají vliv na vyřešení úlohy (např. *twin*),
- význam těchto slov je vyjádřen vizuálně (např. *wheelchair*),
- jsou to slova, která jsou jako anglicismy používána v českém jazyce (např. *charity, project*).

Případně se jedná o slova, jejichž (přibližný) význam je možné odhadnout z kontextu.

³ viz http://vocabulary.englishprofile.org/dictionary/show/uk/1024578?showLevel=a1_c2

Informační zdroje

<http://inspiremykids.com/> [cit. 2014-09-12]

<http://animalwelfareapproved.org/2012/01/20/twelve-year-old-farmer-is-an-inspiration-to-us-all/> [cit. 2014-09-11]

<http://www.livyshope.com/> [cit. 2014-09-15]

<http://specialedpost.org/2012/07/15/twin-sisters-bond-grows-stronger-through-epilepsy-and-cerebral-palsy/> [cit. 2014-09-12]

Zdroje obrázků

Kuřata: By HerbertT [CC-BY-SA-3.0], via Wikimedia Commons:

http://en.wikipedia.org/wiki/File:K%C3%BCken_vor_dem_ersten_Ausflug.jpg [cit. 2014-09-25]

Invalidní vozík: By Sunrise Medical [CC-BY-SA-3.0], via Wikimedia Commons:

http://en.wikipedia.org/wiki/File:Sopur_Xenon_von_Sunrise_Medical.jpeg [cit. 2014-09-25]

Vzdělávací obor	Cizí jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	3. Čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJ-5-3-02 Žák rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.
Indikátor	3. Žák porozumí tématu krátkého textu, který se vztahuje k tématům z běžného života a je podpořen obrazem (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu).

Ilustrativní úlohy

Minimální úroveň

Přečti si text a vyber k němu správný obrázek.

a)

b)

c)

DO YOU KNOW LOOM BANDS?

Many children have *Loom Bands* and they love them. What are they? They are not pets. *Loom Bands* are small plastic toys of many colours – red, black, green, blue, yellow or white. Children love playing with them. Boys and girls play with them at home, at school, everywhere. It's a new hobby for them. Wearing many *Loom Band* decorations on your hands or on your arms is a big hit of today. *Loom Bands* are popular and many famous people, for example David Beckham, wear them too.

Optimální úroveň

Přečti si text a vyber k němu správný obrázek.

a)

b)

c)

CRAZY ABOUT *LOOM BANDS*?

Loom Bands are very popular today. Children in many countries love them, play with them and collect them. What are they? They are small things from rubber and you can buy them in many colours – red, black, green, blue, yellow or white. Children like playing with them at home, at school, everywhere. They can make lots of different things with them, small toys or decorations for their hands, arms and ears, for their shoes or even for Easter eggs! You can make *Loom Band* clothes too but you need lots of *Loom Bands*, more than 25,000. Making interesting things from *Loom Bands* is a new hobby of today.

Adults like *Loom Bands* too. Even famous people, for example David Beckham, the football star, wear them!

Excelentní úroveň

Read the text and choose the correct answer.

1. In the picture you can see

- a) a long chain made from *Loom Bands*.
- b) a ring and bracelets from *Loom Bands* and some *Loom Bands*.
- c) a colourful toy made from *Loom Bands* and some *Loom Bands*.

2. Choose the best title for the text.

a) DAVID BECKHAM WEARS LOOM BANDS!

b) THE WORLD RECORD

c) THE NEW TREND

Lots of children and young teenagers in many countries are crazy about small and simple things – *Loom Bands*, a new trend of today. They are rings from synthetic rubber and they come in many different colours. You buy them in packets; you can get single colour or multi-colour packets of *Loom Bands*.

It's fun to make things with them – you need looms, *Loom Bands*, hooks, clips and your fingers. Making a *Loom Band* chain is very easy. The world record for the longest chain is 8,851 metres. It's more than Mount Everest! Children enjoy making *Loom Band* bracelets very much. Wearing colourful friendship bracelets is very trendy now, many of the bracelets look like a rainbow and children, boys and girls, often wear lots of them on their arms. A lot of different things are made from *Loom Bands* – rings, earrings, key rings or even clothes, for example dresses.

Fashion celebrities and other famous people love wearing and showing *Loom Band* decorations too. For example David Beckham, the famous football player, is a big fan of *Loom Bands*!

Metodický komentář

Texty pro všechny tři úrovně jsou tematicky zaměřeny na jeden ze současných zájmů cílové skupiny. Téma je pro žáky zajímavé, většina se s ním setkala osobně nebo zprostředkovaně. Vizuální oporu žákům poskytují fotografie.

Pro všechny tři úrovně byl zvolen stejný typ úlohy – uzavřená úloha s výběrem odpovědi. Splnění úlohy vyžaduje, aby žák porozuměl pouze tématu daného textu; neočekává se porozumění VŠEM slovům v textu, pouze slovům, která jsou KLÍČOVÁ pro vyřešení úlohy. V úloze na minimální úrovni jsou klíčovými slovy např. názvy všech barev (*red, black, green* aj.), dále sloveso „wear“ a části těla (*hand, arm*). Všechny úlohy tak ověřují schopnost porozumět hlavní myšlence textu; pro takové porozumění je vhodné uplatnit techniku čtení zvanou „skimming“. Detailnější porozumění textu indikátor CJ-5-3-02.3 nevyžaduje. Je však třeba

dodat, že ve školní praxi je součástí porozumění čtenému textu zpravidla rovněž porozumění konkrétním informacím.

Porozumění konkrétním informacím bývá spojeno s úlohou, při které žáci text čtou až podruhé.

Text pro minimální, optimální a excelentní úroveň je tematicky shodný, liší se především obtížností použité slovní zásoby i gramatických struktur, dále délkou vět a celkovou délkou. Úrovně jsou dále odlišeny počtem položek úlohy (na minimální a optimální úrovni úloha obsahuje jen jednu položku, na excelentní úrovni dvě položky).

V případě minimální úrovně je slovní zásoba a gramatika zvolena tak, aby text byl žákům bez potíží zcela nebo téměř zcela srozumitelný, a to i bez vizuálního kontextu. Obrázky k úloze na minimální úrovni byly přesto cíleně voleny tak, aby jejich obsahová odlišnost usnadnila výběr správné odpovědi. Obrázky k úloze na optimální úrovni již však byly zvoleny s důrazem na větší obsahovou podobnost, aby výběr správné odpovědi vyžadoval porozumění většímu množství informací v textu. Na excelentní úrovni žák vybírá správné tvrzení o obrázku a dále nejvhodnější název textu (tím prokáže porozumění nejen tématu, ale také hlavní myšlence textu a rovněž dovednost odlišit hlavní myšlenku od myšlenek vedlejších).

Informační zdroje

<http://maryglasgowplus.com/students/features/28449?level=click> [cit. 2014-10-07]

2.4 Psaní

Dovednost psaní u žáků 1. stupně na úrovni A1 spočívá ve splnění velmi jednoduchých úkolů – žáci dokážou vyplnit základní údaje do formulářů, například své jméno a adresu, dokážou napsat stručný jednoduchý text na pohlednici, například pozdrav z prázdnin.

Žák napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života.

Žák napíše jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých se představí, uvede svůj věk, kde bydlí, co dělá, vlastní, umí, má rád/nerad.

Žák napíše jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých představí členy své rodiny, kamarády a spolužáky, uvede jejich věk, kde bydlí, co dělají, vlastní, umí, mají rádi/neradi.

Žák sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, dotaz či vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informace nebo se na ně zeptá (např. jak se má, kde je, co dělá, vlastní a umí, zda souhlasí, či nesouhlasí) za použití základních zdvořilostních obrátů (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování).

Žák vyplní osobní údaje do formuláře.

Žák doplní informace číselné i nečíselné povahy (např. číslice, slova, slovní spojení), které se týkají jeho osoby, rodiny a kamarádů, zvířat nebo předmětů, které ho bezprostředně obklopují, a činností, které běžně vykonává.

Vzdělávací obor	Cizí jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	4. Psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	CJ-5-4-01 Žák napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života.
Indikátor	2. Žák napíše jednoduchá slovní spojení a věty, ve kterých představí členy své rodiny, kamarády a spolužáky, uvede jejich věk, kde bydlí, co dělají, vlastní, umí, mají rádi/neradi.

Ilustrativní úlohy

Minimální úroveň

Přečti si oba texty. Napiš 6 podobných vět buď o svém kamarádovi, nebo o své kamarádce.

My friend's name is Ali. He is from Kenya. He is 12. He has got short black hair. He likes animals. His favourite animal is an elephant. He reads books about elephants and he helps baby elephants too.

My friend's name is Shirin. She is from Iran. She is 11. She has got black hair and nice eyes. She has got two sisters and two brothers. Shirin likes music. She is a good singer. Her favourite singer is Taylor Swift.

Optimální úroveň

Napiš alespoň 7 vět o svém kamarádovi nebo o své kamarádce. Odpověz na tyto otázky:

1. What's his / her name?
2. How old is he / she?
3. Where is he / she from?
4. What does he / she look like?
5. How many brothers and sisters has he / she got?
6. What's his / her favourite animal (singer, colour, day...)?
7. What does he / she do in his / her free time?

Excelentní úroveň

Write 8 – 9 sentences about your friend.

Metodický komentář

Přes obecnou snahu o vyvážené rozvíjení všech jazykových dovedností nelze zabránit tomu, aby některé dovednosti neměly ve výuce konkrétní cílové skupiny větší prioritu než jiné.

Ilustrativní úlohy, především úloha na minimální úrovni, proto byly tvořeny s ohledem na to, že ve výuce uplatňující komunikativní přístup není psaní prioritou, zejména v prvních dvou letech výuky tzv. „young learners“ (žáci ve věku 6–12 let), a nelze očekávat, že na konci 1. stupně bude většina žáků kompetentní samostatné písemné produkce.

Očekávaný výsledek psaní na všech úrovních je obsahově podobný. To, co určuje míru obtížnosti úlohy, je textová podpora (rozsah a forma) a požadovaná délka textu. V úloze na minimální úrovni jsou požadavky na vlastní proces psaní sníženy na nezbytně nutnou míru, ve které je však ještě možné naplnit obsah indikátoru. Ani na minimální úrovni však psaní není mechanický proces. Žák sice píše na základě vybraného modelového textu, musí však vědět, které jeho části musí zachovat a které může nahradit novým obsahem (jinými skutečnostmi). Musí zároveň umět nový obsah pojmenovat v anglickém jazyce (musí znát správnou slovní zásobu) a rovněž musí být kompetentní tuto slovní zásobu vyjádřit písemně a podle pravopisných pravidel. I tyto minimální požadavky mohou pro část žáků (např. pro žáky se specifickými poruchami učení) představovat značné nároky.

Forma úlohy na optimální úrovni rovněž vytváří předpoklady pro vznik koherentního a pro čtenáře snadno srozumitelného textu, protože žák píše podle osnovy tvořené otázkami. Volba správných lexikálních a gramatických prostředků pro vyjádření požadovaného obsahu je však očekávána od žáka. Požadovaný rozsah textu je stanoven počtem vět; toto kritérium žák bez potíží splní, pokud odpoví na každou zadanou otázku.

Zadání úlohy na excelentní úrovni je velmi obecné a žákovi není poskytnuta textová ani vizuální podpora, i když je pouze uživatelem základů jazyka. Je to proto, že téma není neobvyklé nebo specifické a žák na excelentní úrovni by ho měl umět písemně zpracovat bez lexikální nebo obsahové nápovědy.

Všechny tři typy ilustrativních úloh učitelé snadno připraví do výuky. Jako modelové texty pro úlohu na minimální úrovni lze využít texty z učebnic. Transformací vhodných vět oznamovacích na otázky doplňovací vznikne osnova pro psaní úlohy na optimální úrovni. Pro nácvik úlohy excelentní úrovně stačí, když učitel obmění jedno slovo v zadání ilustrativní úlohy, např. *Write 8 – 9 sentences about your uncle / best teacher / dog.*

Vzdělávací obor	Cizí jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	4. Psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	CJ-5-4-01 Žák napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života.
Indikátor	3. Žák sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, dotaz či vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informace nebo se na ně zeptá (např. jak se má, kde je, co dělá, vlastní a umí, zda souhlasí, či nesouhlasí) za použití základních zdvořilostních obrátů (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování).

Ilustrativní úlohy

Minimální úroveň

Opiš věty ve správném pořadí. Napíšeš tak e-mail australské kamarádce Moirě.

- *Please write soon.*
- *Hi Moira!*
- *Italian ice-cream is the best in the world!*
- *I eat it every day.*
- *Bye,*
- *I am on holiday in Italy now.*
- *Thanks for your last email.*
- *It's a great country.*
- *Do you eat a lot of ice-cream in Australia too?*

To: Moira [moirahowie@hotmail.com]

Subject: Hi from holiday

Optimální úroveň

Přečti si e-mail od kamaráda z Austrálie a napiš odpověď (alespoň 7 vět).

From: Jonathan [jonathanhowie@hotmail.com]

To:

Subject: Hi from Australia

Hi ...,

Hope you're OK! It's very cold today, so I can't go to the beach. But I have a new tablet

!!!

I know you're in the summer camp now. Do you like it there? Do you have any friends there?

Write soon.

Bye,

J.

To: Jonathan [jonathanhowie@hotmail.com]

Subject: Hi from holiday

Excelentní úroveň

You are on holiday abroad. There is a great zoo. You have a lot of photos. Write an email to your friend Joshua about your holiday. Joshua wants to see your photos. You can write what the animals in photos 1 – 4 are doing. Write 8 – 9 sentences.

photo 1: POLAR BEAR

photo 2: ORANGUTAN

photo 3: BROWN BEARS

photo 4: ALPACA

To: Joshua [joshuahowie@hotmail.com]

Subject: Hi from holiday

Attachments: photo1.jpg photo2.jpg photo3.jpg photo4.jpg

Metodický komentář

Jedním z důvodů nízké popularity psaní u žáků ve věku 11–15 let je pravděpodobně skutečnost, že komunikativní potřeby této cílové skupiny jsou většinou omezeny na psaní na mobilních nebo sociálních sítích, případně na jiné formy elektronické komunikace. Z tohoto důvodu byl jako typ textu pro naplnění indikátoru zvolen e-mail.

Pokud však má být e-mail motivující, je jeho zařazení do výuky spojeno s podmínkou použití počítače, protože napsat e-mail jiným způsobem není ostatně možné. Psaní na klávesnici je navíc výhodné pro žáky s dysgrafií.

Ve všech třech úlohách je specifikován typ textu, jeho účel a adresát. Tyto okolnosti vždy ovlivňují stavbu textu, míru formálnosti a výběr jazykových prostředků. Jak je však vysvětleno dále, požadavky na proces psaní nejsou na jednotlivých úrovních stejné. Minimální, optimální a excelentní úroveň obtížnosti jsou odlišeny mírou textové podpory a v důsledku toho mírou samostatnosti žáka při plnění zadání, a to včetně výběru gramatických a lexikálních prostředků.

V úloze na minimální úrovni je psaní omezeno na opis zadaných vět ve správném pořadí. Nejedná se o autentické psaní, protože žák netvoří nový text, a nemusí se proto věnovat obvyklým fázím procesu psaní, jako je např. plánování obsahu a jeho následná editace nebo výběr jazykových prostředků. I v této redukované podobě je však psaní smysluplné, protože rekonstrukce textu předpokládá porozumění obsahu a opis není pouze mechanický. Žák dále musí prokázat znalost struktury e-mailu jako typu textu, např. tím, že identifikuje oslovení, poděkování, úvodní a závěrečný pozdrav a na správných místech tyto zdvořilostní obraty sám použije.

Úloha na optimální úrovni vyžaduje produkci nového textu, který je však zčásti identický s předlohou. Rovněž plánování obsahu textu a sledu jeho částí je usnadněno otázkami v této předloze. Vymezení rozsahu požadovaného textu počtem vět je praktické vzhledem k věku i k úrovni žáků. Lze dále předpokládat, že výsledné texty se celkovým počtem slov výrazně lišit nebudou, protože většina žáků bude produkovat jen věty jednoduché, případně jednoduchá souvětí, a to většinou s nezbytně nutným počtem větných členů (např. *It's summer. I swim every day.*).

V úloze na excelentní úrovni žák prokazuje dovednost samostatně napsat e-mail jako typ textu. Plánování obsahu a sledu částí e-mailu, volba registru jazykových prostředků, případná úprava obsahu i formy vytvořeného textu jsou fázemi psaní, které by žák na této úrovni měl být schopen zvládnout. Popis činností zvířat na fotografiích je pouze doporučený; tento prvek však může usnadnit plánování obsahu textu.

3 Druhý stupeň

3.1 Poslech s porozuměním

Žák na 2. stupni dosáhne jazykové úrovně A2. Na této úrovni rozumí nejčastěji používaným slovům a frázím, které se týkají přímo jeho a jeho rodiny nebo toho, co dělá. Žák na této úrovni dokáže pochopit smysl krátkých jasných jednoduchých zpráv a hlášení. Dokáže porozumět jednoduchému popisu cesty. Žák dokáže poznat, o čem se mluví, pouze tehdy, pokud mluvčí hovoří pomalu a zřetelně.

Žák rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně.

Žák zachytí konkrétní informace číselné i nečíselné povahy (např. o osobách, prostředí, v němž žije, každodenních činnostech a potřebách, způsobu života) v pomalu a zřetelně pronášeném jednoduchém projevu, který se vztahuje k osvojovaným tématům.

Žák rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslovované promluvy či konverzace, která se týká osvojovaných témat.

Žák porozumí tématu/obsahu krátkého a jednoduchého projevu zřetelně pronášeného jednou či více osobami, který se vztahuje k osvojovaným tématům (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma nebo obsah daného textu).

3.2 Mluvení

V samostatném ústním projevu dokáže žák 2. stupně na úrovni A2 velmi jednoduše popsat svou rodinu nebo jiné osoby, místa a předměty. Dokáže mluvit o své škole a své práci ve škole, umí jednoduše popsat, co pravidelně dělá, co dělal v minulosti a jaké má plány. Dokáže vyjádřit, co má a nemá rád.

V ústní interakci dokáže komunikovat v jednoduchých běžných situacích vyžadujících jednoduchou přímou výměnu informací o známých tématech a činnostech, například objednat si jídlo a pití, koupit si jízdenku apod. Žák dokáže zvládnout velmi krátkou společenskou konverzaci, i když obvykle nerozumí natolik, aby konverzaci dokázal sám udržet.

Žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.

Žák se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkého, jasně strukturovaného rozhovoru, který se týká jeho samotného, dalších osob, prostředí, v němž žije, každodenních činností a potřeb a způsobu života, je-li mu partner v komunikaci ochoten v případě nutnosti pomoci.

Žák se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých formuluje pozvání a na pozvání reaguje.

Žák se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých se domluví na tom, co bude dělat, kam půjde, a na podobné výpovědi reaguje.
Žák se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých sdělí, co se mu líbí/nelíbí, co si přeje/nepřeje, a na podobné výpovědi reaguje.
Žák poskytne a zjistí informace týkající se běžných témat v každodenních situacích (např. kde si co koupit a kolik co stojí, jakým prostředkem se dostane na určité místo, kde se co nalézá) za použití slovních spojení a vět.
Žák mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech.
Žák krátce pohovoří na osvojené téma (např. podle předem připravené osnovy nebo s vizuální oporou).
Žák vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.
Žák popíše sebe samého, další osoby, prostředí, v němž žije, každodenní činnosti a potřeby a způsob života za použití jednoduchých vět.
Žák vypráví jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojkami <i>a, ale, nebo, protože</i> a příslovci <i>nejdříve, potom, nakonec</i> .
Žák popíše událost za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojkami <i>a, ale, nebo, protože</i> a příslovci <i>nejdříve, potom, nakonec</i> .
Žák popíše své plány za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojkami <i>a, ale, nebo, protože</i> a příslovci <i>nejdříve, potom, nakonec</i> .

Vzdělávací obor	Cizí jazyk
Ročník	9.
Tematický okruh	2. Mluvení
Očekávaný výstup RVP ZV	CJ-9-2-01 Žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.
Indikátor	3. Žák se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých se domluví na tom, co bude dělat, kam půjde, a na podobné výpovědi reaguje.
Ilustrativní úlohy	
Minimální úroveň	
Work in pairs. Use some information on your cards and change the words <i>in italics</i> in the model dialogue. <u>Pupil A</u> Today: 15:30 cinema ?? Tomorrow: 18:00 cinema ?? Next Saturday: 15:00 Robin's birthday party <u>Pupil B</u> Today: 15:00 - 16:30 basketball training Tomorrow: free / cinema ?? Next weekend: tennis tournament A: Hello, <i>Ron</i>. B: Hi, <i>Tanja</i>. A: Are you doing anything interesting today? B: Nothing special. Why? A: I'd like to <i>go shopping</i> if you are interested.	

B: Why not? What time?

A: How about *half past two*?

B: Oh, sorry, I have a *music lesson*. It's *from half past two to four*.

A: No problem. How about *Wednesday* then?

B: That's fine. The same time, *half past two*?

A: Well, the school finishes at *half past two* on *Wednesdays*. Could we meet at *3 o'clock*?

B: OK, *outside the Shopping Park*?

A: Perfect...

Optimální úroveň

Work in pairs. You want to go to the cinema.

Discuss your plans for next days. Agree on the day, time and place.

Pupil A

Today: 15:30 cinema ??

Tomorrow: 14:00 volleyball match

Next Friday: 15:00
Robin's birthday party

Next Saturday : free / cinema ??

Next Sunday: tennis tournament

Pupil B

Today: 15:00 - 16:30 basketball training

Tomorrow: cinema ??

Next Friday: free

Next Saturday : free / cinema ??

Next Sunday: tennis tournament

These phrases can help you:

I'd love to but...

Are you doing
anything interesting
on...?

That's a good idea
but...

How about...?

What time...?

I'm afraid it's too early
for me because...

Oh, sorry, I forgot
about...

Let's...

Shall we meet...?

Nothing special. Why?

Would you fancy...?

Excelentní úroveň

Work in pairs. You want to go to the cinema.

Agree on the day, time and place.

Pupil A

Today: 15:30 cinema ??

Tomorrow: 14:00 volleyball match
18:00 cinema ??

Next Friday: 15:00 Robin's birthday party

Next Saturday : free

Next Sunday: free / cinema ??

Pupil B

Today: 15:00 - 16:30 basketball training

Tomorrow: 16:00 cinema ??
19:00 rock concert

Next Friday: free

Next Saturday : zumba lesson

Next Sunday: free / cinema ??

Metodický komentář

Jednotlivé úrovně úloh se liší náročností. Na minimální úrovni je žákům k dispozici modelový rozhovor, který pouze lexikálně obměňují. Využívají přitom slovní nápovědu na kartách. Úloha na optimální úrovni vyžaduje vyšší stupeň jazykové kompetence, protože žáci nemají k dispozici modelový rozhovor, pouze jazykovou oporu ve formě izolovaných frází.

Na excelentní úrovni se předpokládá kompetence žáků dosáhnout komunikativního cíle bez jazykové nápovědy. Na všech úrovních se očekává, že žáci budou schopni vést rozhovory pouze s takovými chybami, které neovlivní význam a smysl komunikace.

Vzdělávací obor	Cizí jazyk
Ročník	9.
Tematický okruh	2. Mluvení
Očekávaný výstup RVP ZV	CJ-9-2-01 Žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.
Indikátor	4. Žák se zapojí pomocí slovních spojení a vět do krátkých, jasně strukturovaných rozhovorů, ve kterých sdělí, co se mu líbí/nelíbí, co si přeje/nepřeje, a na podobné výpovědi reaguje.

Ilustrativní úlohy

Minimální úroveň

Work in pairs.

- Look at the pictures. Ask your partner if he / she likes doing these activities on holiday.
- Listen to your partner and say which of these activities you like / don't like doing on holiday.

- Read the model dialogue.
- Change the words *in italics* in the dialogue to make it true about you.
- Finish the dialogue.

Model dialog:

A: Hello, *Sandra*.

B: Hi, *Derek*. How are you?

A: Great! I'm leaving for a holiday tomorrow, I can't wait!

B: Sounds brilliant! Where are you going this year?

A: To *Egypt*, as usual. I love *swimming in the sea*.

B: Do you? I'm crazy about *winter sports*, I love *snowboarding*!

A: Hmm... I don't enjoy *dangerous sports* very much, I prefer *watching adventure films*.

B: Yeah... But *not all adventure films* are *interesting*... How about *playing computer games*? *The new one I have is really cool!*

A: *Computer games*? Of course, *I'm a big fan of them*.

B: Can you *play tennis*?

A: Oh yes, I can. But... *I'm just a beginner*...

B: We can *play together* if you want. What are you doing *tomorrow after school*?

A: Err... I...

B: ...

A: ...

B: ...

Optimální úroveň

Work in pairs.

- a) Look at the pictures. Talk about 2 activities you like / don't like doing on holiday. Use some of these words and phrases:
- like / enjoy / hate doing
 - sounds brilliant / exciting / boring / dangerous
 - interested in / fond of / crazy about
 - bored with / tired of / fed up with
 - fan / lover of
 - prefer
 - Would you like to...?
 - How about...?

b) Talk about your favourite holiday activity which is not in the pictures.

Excelentní úroveň

Work in pairs.

- Talk about activities you like and don't like doing on holiday. Explain why you enjoy / don't enjoy each activity.
- Listen to your partner. If your opinion is / is not the same, agree / disagree with them. Give a reason for your opinion.

Metodický komentář

Ilustrativní úlohy naplňují indikátor vztahující se k průřezovému tématu Osobnostní a sociální výchova; jejich zadání rozvíjí kromě komunikace oblast sebepoznání a poznávání lidí.

V úloze na minimální úrovni se od žáka očekává, že bude samostatně produkovat:

- krátké zjišťovací otázky vztahující se k prázdninovým a volnočasovým aktivitám – např. *Do you like reading?*, *Do you like swimming?* (úkol a),

- krátké oznamovací věty vyjadřující pozitivní nebo negativní vztah k těmto aktivitám – např. *Yes, I do. I like swimming very much.*, *No, I don't like reading. It's boring.* (úkol b).

Dále se od žáka očekává dovednost větám s podobným obsahem porozumět v delším textu (úkol c) a rovněž dovednost obsah těchto vět upravit vzhledem k vlastní zkušenosti (úkol d). S výjimkou posledního úkolu (e), který vyžaduje samostatné dokončení dialogu, má interakce s vrstevníkem řízený charakter, protože se opírá o čtení textové opory. Nároky na komunikační dovednosti v pravém slova smyslu jsou tak minimální.

V úloze na optimální úrovni se od žáka očekává produkce obsahově podobných vět jako na minimální úrovni; vyšší náročnost úlohy je určena tím, že:

- verbální nápověda je variabilnější a obsahuje komplexnější gramatické struktury (úkol a),
- obsah komunikace není vymezený nabídkou obrázků a žák o něm rozhoduje sám (úkol b).

V úloze na excelentní úrovni se od žáka očekává dovednost komunikovat na zadané téma v širších souvislostech (např. s uvedením důvodu pro oblibu konkrétní činnosti nebo souhlasné/nesouhlasné reakce na informaci partnera) bez lexikální a obrázkové nápovědy.

Vzdělávací obor	Cizí jazyk
Ročník	9.
Tematický okruh	2. Mluvení
Očekávaný výstup RVP ZV	CJ-9-2-01 Žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.
Indikátor	5. Žák poskytne a zjistí informace týkající se běžných témat v každodenních situacích (např. kde si co koupit a kolik co stojí, jakým prostředkem se dostane na určité místo, kde se co nalézá) za použití slovních spojení a vět.

Ilustrativní úlohy

Minimální úroveň

- a) Read a dialogue between a customer and a shop assistant in a clothes shop. Decide which sentences belong to the shop assistant or to the customer.
- b) Put the sentences in the correct order.
- I'm afraid we don't.
 - Of course. Here you are.
 - Does this T-shirt come in different colours?
 - It's too big. Do you have it in a smaller size?
 - It's nice. Could I try it on?
 - Can I help you?
 - Yes, we've got it in violet, blue and pink.
 - Could I see the violet, please?
 - Sure. The changing rooms are over there.
 - */a bit later/* How is it?
-
- c) Work in pairs. Prepare a similar dialogue between a customer and a shop assistant. Replace the words in blue with your own ideas.

Optimální úroveň

Work in pairs. Prepare a dialogue between a shop assistant and a customer in a clothes shop. You can use the following ideas.

Customer	Shop assistant
<u>Tell / Ask the shop assistant</u> - what you want to buy - what size you need - what colour you prefer - you would like to try it on - if it fits / doesn't fit - about the price - if you want to take it	<u>Ask / Tell the customer</u> - what size he / she needs - what colour he / she prefers - if he / she wants to try it on - if it fits - if he / she likes it - how much it is

Excelentní úroveň

Work in pairs. Choose one of the situations and act out a dialogue. Then swap your roles.

Situation 1

An exchange student from Ireland is staying with you. It is his / her first day in your school tomorrow. You've got a doctor's appointment tomorrow morning so you cannot go to school together. Explain the situation to him / her and tell him / her how to get to school.

Situation 2

You are leaving school and a tourist asks you about the way to the

- a) tourist information office
- b) railway station
- c) museum

Choose one of the places and explain to the tourist how to get there.

Metodický komentář

Ilustrativní úlohy uplatňují komunikativní přístup jazykové výuky. Žák vede ve dvojici se spolužákem rozhovor obsahující jak konverzační fráze obecného charakteru (např. *Of course*., *Here you are*.), tak fráze vztahující se ke konkrétní situaci nebo ke konkrétnímu tématu (např. *Could I try it on?*).

Očekávaný výsledek mluvení je na minimální a optimální úrovni obsahově velmi podobný, obě úrovně se však liší mírou obtížnosti, respektive mírou samostatnosti žáka. Na minimální úrovni

má žák k dispozici oporu v podobě modelového dialogu, na optimální úrovni může využít pouze obsahovou nápovědu v tabulce.

V úloze na minimální úrovni žák přiřadí jednotlivým mluvčím správné repliky, které následně uspořádá tak, aby vznikl dialog. Dvojice žáků pak ztělesní role prodávače a zákazníka a vede dialog, ve kterém je komunikativní záměr účastníků podobný jako v dialogu modelovém.

V úloze na optimální úrovni má žák k dispozici pouze obsahovou nápovědu a musí být dostatečně kompetentní k tomu, aby požadovaný obsah samostatně vyjádřil vhodnými jazykovými prostředky.

Zadání úlohy na excelentní úrovni neobsahuje modelový dialog nebo obsahovou nápovědu. Je to proto, že žádné téma není neobvyklé nebo specifické; žák komunikuje o každodenním obsahu, kterým je popis cesty na známé místo, a měl by proto být schopen komunikovat bez lexikální a gramatické nápovědy.

Zdroje obrázků

Burlington Arcade – House of Cashmere: By Oxfordian Kissuth (Own work) [CC BY-SA 3.0], via Wikimedia Commons: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Burlington_Arcade_-_House_of_Cashmere.jpg#/media/File:Burlington_Arcade_-_House_of_Cashmere.jpg [cit. 2015-07-29]

Dívka: By Andrea Pavanello, Milano (Own work) [CC BY-SA 3.0 it (http://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/it/deed.en)], via Wikimedia Commons: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/6/66/%22_12_-_ITALY_-_Motor_Show_Bologna_2012_-_Girl_and_promotional_models_01.jpg [cit. 2015-07-29]

Vlak City Elefant: By Tiia Monto [CC BY-SA 4.0 (http://creativecommons.org/licenses/by-sa/4.0)], via Wikimedia Commons: https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/7/7e/CityElefant_train.jpg [cit. 2015-07-29]

Vzdělávací obor	Cizí jazyk
Ročník	9.
Tematický okruh	2. Mluvení
Očekávaný výstup RVP ZV	CJ-9-2-03 Žák vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.
Indikátor	1. Žák popíše sebe samého, další osoby, prostředí, v němž žije, každodenní činnosti a potřeby a způsob života za použití jednoduchých vět.

Ilustrativní úlohy

Minimální úroveň

Choose 2 topics and answer the questions:

You:

What's your name?
How old are you?
Where are you from?
What are your hobbies?
How often do you do sports?
What do you hate doing? Why?

Places you know:

Where do you live?
What do you like about the place where you live?
What do you like about your home?
Can you describe your school?
Where do you usually spend your holiday?
Where is your favourite place in this country / abroad?

People you like:

How many people are there in your family?
Describe one person from your family (appearance, character).
What do you like about him / her?
Who is your best friend?
What do you do and where do you go together? Who is your sport / music idol?
Why? Would you like to meet him / her?

Things in your life:

Which things are important for you? Why?
Which things do you need every day? Why?
Is there anything you can't live without? Why?
Is there anything you have but you hate it? Why?
Is there anything you would like to have? Why?

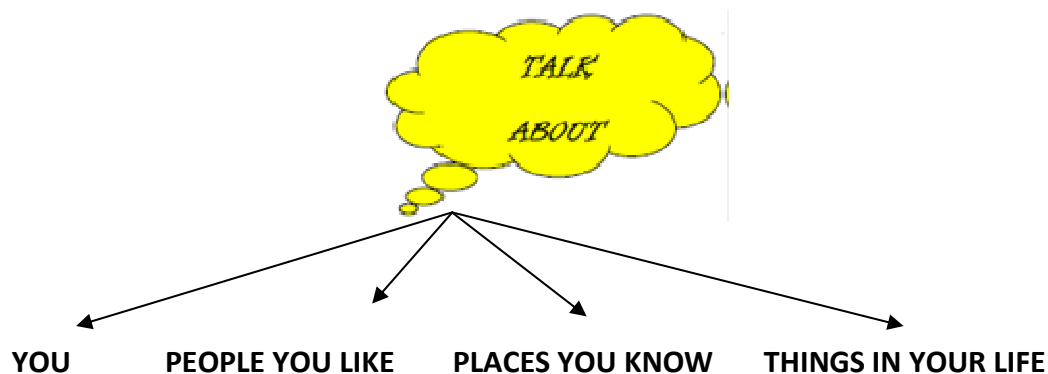
Optimální úroveň

Choose 3 topics and talk about each of them for 1 minute. Use the clues.

Excelentní úroveň

Talk about each topic for 2 minutes.

Metodický komentář

V ilustrativních úlohách je uplatněno průřezové téma Osobnostní a sociální výchova, především oblast sebepoznání a sebepojetí.

V úloze na minimální úrovni jsou žákovi předložena čtyři témata vztahující se k jeho osobě a k jeho vazbám v rodině, k přátelům, ke škole a k volnočasovým aktivitám. Žák má možnost volby dvou témat. Předpokládá se, že všem zadaným otázkám porozumí a že na ně bude schopen ústně stručně reagovat. Na rozdíl od vyšších úrovní se neočekává, že odpověď bez verbální pobídky rozšíří o doplňující informace.

V úloze na optimální úrovni si žák vybere tři ze čtyř předložených témat a s oporou o textovou osnovu o každém tématu mluví alespoň jednu minutu.

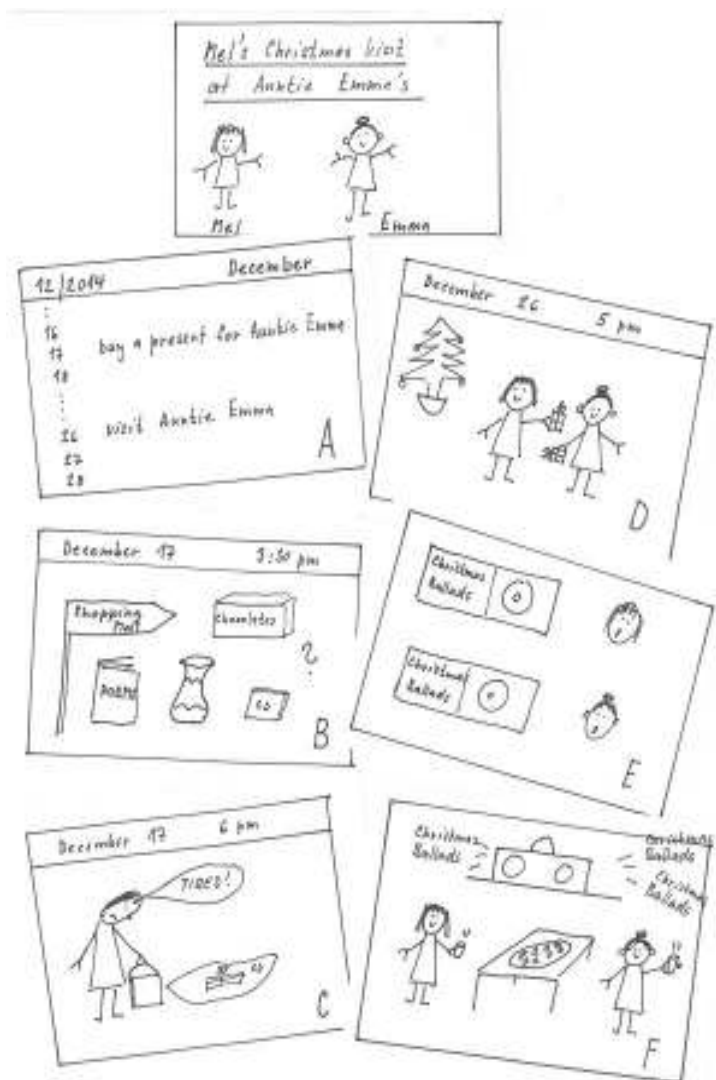
V úloze na excelentní úrovni žák mluví o každém tématu v délce dvě minuty, a to bez lexikální a obsahové nápovědy.

Vzdělávací obor	Cizí jazyk
Ročník	9.
Tematický okruh	2. Mluvení
Očekávaný výstup RVP ZV	CJ-9-2-03 Žák vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.
Indikátor	2. Žák vypráví jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojkami <i>a, ale, nebo, protože</i> a příslovci <i>nejdříve, potom, nakonec</i> .

Ilustrativní úlohy

Minimální úroveň

Read the picture story and use the clues to retell it. Use *and, but, or, because, first, then* and *finally* in the story.

Clues:

Picture A

It was before...

Mel wanted to see... on...

She planned to bring...

Picture B

On 17th December she went...

She wanted to choose...

She looked at...

Picture C

She bought...

She was...

The shopping lasted...

Picture D

She came to... on... at...

She gave...

Auntie Emma had...

Picture E

They opened...

They found...

They were...

Picture F

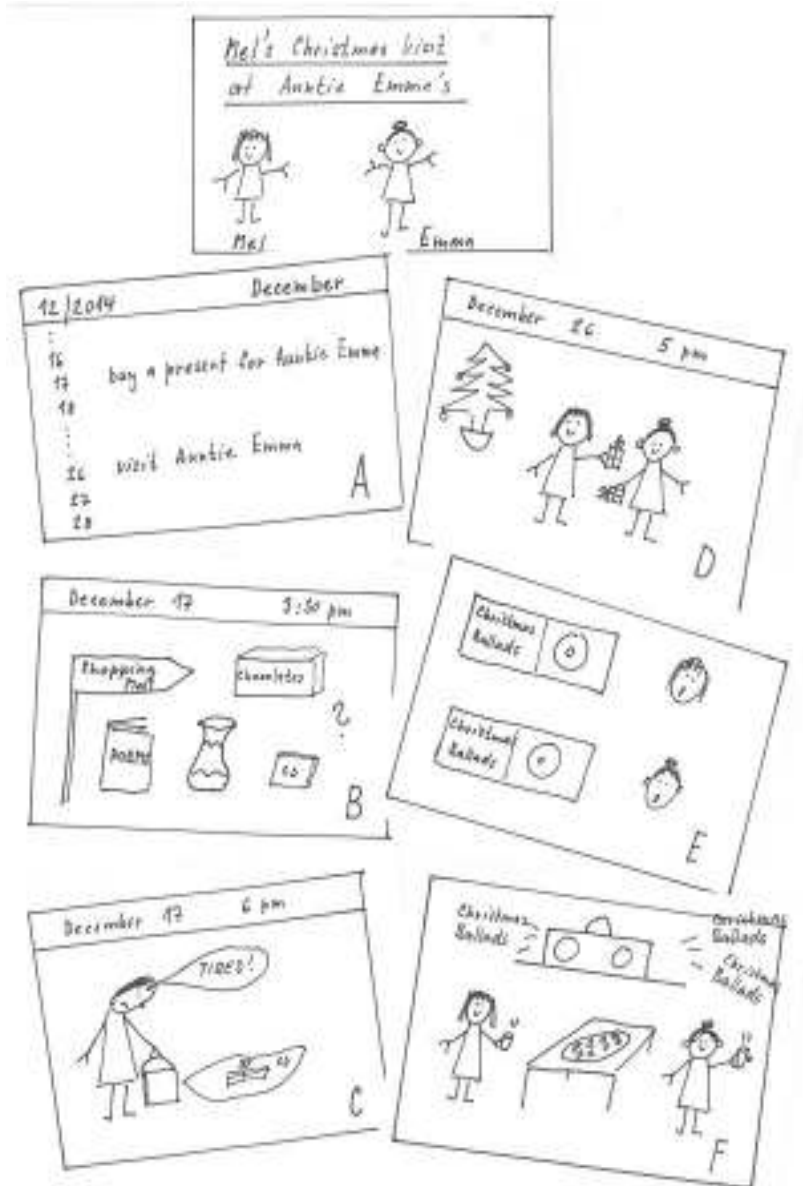
They listened to...

They drank... and ate...

They enjoyed...

Optimální úroveň

Read the picture story and retell it. The questions can help you. Use *and*, *but*, *or*, *because*, *first*, *then* and *finally* in the story.

Questions:

Picture A

How did Mel want to spend Boxing Day?

What did she plan to do on 17th December?

Picture B

What time did Mel start the shopping?

What did she want to buy?

Picture C

What kind of present did Mel buy?
How much time did she spend shopping?
How did she feel?

Picture D

When did Mel come to see Emma?
Did she remember to bring the present for her?
Did Emma have a present for Mel?

Picture E

What happened when Mel and Emma opened their presents?
How did they feel?

Picture F

How did Mel and Emma spend the evening?
Did they enjoy themselves?

Excelentní úroveň

Read the picture story. Think about these questions:

- 1 Why did Mel decide not to buy the book, the box of chocolates or the vase?
- 2 Why couldn't Mel's parents come to see Emma?
- 3 How are Mel and Emma the same? How are they different?

Retell the story using *and*, *but*, *or*, *because*, *first*, *then* and *finally*.

Metodický komentář

Úlohy všech tří úrovní obtížnosti se vztahují ke kreslenému příběhu s tematikou Vánoc, a tím je v nich uplatněno průřezové téma Multikulturní výchova (*Boxing Day, Christmas Ballads, Christmas shopping*). Spojovací výrazy, které žák musí ve vypravování cizího příběhu použít, jsou na všech úrovních obtížnosti stejné.

V úloze na minimální úrovni se od žáka očekává dovednost popsat sérii šesti obrázků tvořících příběh pouze dokončením vět, které již obsahují podmět a sloveso v minulém čase.

V úloze na optimální úrovni žák vypráví stejný příběh na základě otázek, které tvoří jeho

osnovu. Odpovědi na otázky jsou z obrázků zcela evidentní; pro splnění úkolu proto není nutné uplatnění fantazie a kreativity. Stejně jako na minimální úrovni žák příběh vypravuje v minulém čase.

V úloze na excelentní úrovni žák vypráví příběh zcela samostatně, tj. bez textové osnovy. Náročnost úlohy souvisí dále tím, že součástí vypravování jsou odpovědi na otázky vyžadující kreativní myšlení.

3.3 Čtení s porozuměním

Žák na 2. stupni s dosaženou jazykovou úrovní A2 umí číst pouze krátké jednoduché texty. Dokáže vyhledat konkrétní předvídatelné informace v jednoduchých každodenních materiálech (např. jídelní lístek, jízdní řád, leták), rozumí jednoduchému návodu. Rozumí krátkým jednoduchým osobním dopisům.

Žák vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech.
Žák najde konkrétní informace číselné i nečíselné povahy (např. o prostředí, v němž žije, každodenních činnostech a potřebách, osobách ve svém okolí, způsobu života) v jednoduchém textu vztahujícím se k tématům, se kterými se může běžně setkat ve svém životě.
Žák rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.
Žák porozumí tématu krátkého a jednoduchého textu týkajícího se každodenních témat (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující téma daného textu).
Žák porozumí obsahu krátkého a jednoduchého textu týkajícího se každodenních témat (např. vybere, přiřadí, ukáže, doplní znak, obrázek nebo text znázorňující obsah daného textu).
Žák odvodí z kontextu význam neznámých slov, která se vyskytují v jednoduchém textu.
Žák porozumí běžným označením a nápisům na veřejných místech, které se týkají např. orientace, upozornění, varování, zákazu, časových údajů.

Vzdělávací obor	Cizí jazyk
Ročník	9.
Tematický okruh	3. Čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJ-9-3-02 Žák rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.
Indikátor	3. Žák odvodí z kontextu význam neznámých slov, která se vyskytují v jednoduchém textu.

Ilustrativní úlohy

Minimální úroveň

Read the text. Guess the meaning of the **bold words**. For questions 1 – 7 choose the correct answer.

1. *Anonymous* is someone
 - a) whose name is not known.
 - b) who is different.
 - c) who is interested in animals.
2. *Poison* is
 - a) food that animals like.
 - b) food that is good only for people.
 - c) something that kills.
3. *Knowledge* means
 - a) understanding or information about something.
 - b) negative feelings.
 - c) love, respect and other positive feelings.
4. To *hide* means to
 - a) sleep in winter.
 - b) be in a place where nobody can see you.
 - c) be in a very attractive place in a wood or a forest.
5. *Orphans* are
 - a) old and ill animals.
 - b) animals whose parents are dead.
 - c) animals that are going to die soon.
6. A *sound* is something that you can
 - a) hear.
 - b) see.
 - c) hear and see.

7. To *disappear* means to

- a) come near.
- b) become angry.
- c) go away.

WHAT DOGS AND BEARS CAN'T SAY

Bella, a three-year-old Labrador retriever, was sitting in the back of a light green Volvo, breathing heavily to keep cool. A window was open but the temperature inside the car was 48 °C... Ten minutes later an **anonymous** caller informed the police that a dog was fighting for life in a car outside the aquapark... Today Bella is seven and lives with a new family but not every dog closed in a hot car is lucky.

It was 10 o'clock and Chip, a French bulldog, started to be sick. At 8 o'clock he ate a large piece of chocolate. In the afternoon Chip died... It's sad that some dog keepers learn too late that all kinds of chocolate as well as grapes and onion are **poison** for their pets.

Some wild animals, for example grizzlies or American black bears also die because people have a very little **knowledge** of them. In fact, bears are not aggressive animals that **hide** behind trees to attack tourists. Bears become very dangerous only if they feel people can be a danger for them — if people are too close. Then it is usually too late. People carrying guns mostly use them, kill an adult bear and don't care about the bear **orphans** that have lost their mother and that may die without her too ...

The best thing to do with all the bears is never meet them! A tourist in the mountains where bears live should not walk without a bear bell. The bear bell looks like a small Christmas bell. You can wear it on your hand and it makes a ringing **sound** when you walk. Bears can hear better than people and the **sound** of the bell informs them about you. They **disappear** before you can see them. A much better option than sharing your snack with them, isn't it?

Optimální úroveň

Find a word in the text which means:

- 1 someone whose name is not known
- 2 a substance that kills if you eat it
- 3 understanding, information about something
- 4 to be in a place where nobody can see you
- 5 children or animals whose parents are dead
- 6 something that can be heard
- 7 to go away or to stop existing

WHAT DOGS AND BEARS CAN'T SAY

Bella, a three-year-old Labrador retriever, was sitting in the back of a light green Volvo, breathing heavily to keep cool. A window was open but the temperature inside the car was 48 °C... Ten minutes later a voice of an anonymous teenager informed the police that a dog was fighting for life in a car outside the aquapark... Today Bella is seven and lives with a new family but not every dog locked in a hot car is as lucky as she was.

It was 10 o'clock and Chip, a French bulldog puppy, started to be sick. Two hours before he had found a large piece of dark chocolate on the kitchen table and had eaten it all. In the afternoon Chip died... It's alarming that some dog keepers learn too late that all kinds of chocolate as well as grapes and onion are poison for their pets.

Some wild animals, for example grizzlies or American black bears also die because people have a very little knowledge of them. In fact, bears are not aggressive animals that hide behind trees to attack tourists. Bears become very dangerous only if they feel people can be a danger for them — if people are too close to them. Then it is mostly too late. People carrying guns don't hesitate to use them and if they kill an adult female bear, they don't usually care about the bear orphans that have lost their mother and that may not survive without her either...

The best thing to do with all the bears is never meet them! A tourist in the mountains where bears live should not walk without a bear bell. The bear bell looks like a small Christmas bell. You can wear it on your hand and it makes a low ringing sound when you walk. A bear's hearing is better than the hearing of people and the sound of the bell informs them about you in time. So they have enough time to disappear before you can see them. A much better option than feeling their breath on your neck, isn't it?

Excelentní úroveň

Find a word or phrase in the text which means:

- 1 taking air into one's lungs and blowing it out again with difficulties
- 2 the general health and happiness
- 3 making you feel worried, sad or frightened
- 4 to kill an animal because it is old, sick or not useful
- 5 to have sex and produce young animals
- 6 in a place that one can't run away from
- 7 catching and killing animals for food

ANIMALS DO MATTER

Friday 1st August was just another day in the middle of a tropical summer. Bella, a three-year-old Labrador retriever, was sitting in the back of a light green Volvo, panting heavily to keep cool. Although a window had been left open, the temperature inside the car was reaching dangerous 48 °C... Calling the Police on 999 saved Bella's life but not every dog locked in a hot car is always as lucky as she was.

Animal welfare is an aspect every society calling itself *civilized* should make a part of the law to prevent cruelty to them. Unfortunately, a number of reported cases of badly treated animals make us believe that too little is being done. Here are some alarming facts.

Each year thousands of healthy Greyhounds are put down because they have lost their racing qualities and can't win any more. Adopting such a Greyhound is a possible way to prevent its early death. If you are interested in helping them, read www.adopt-a-greyhound.org/.

Some animals of the wild face an uncertain future, too. Scientists believe, for example, that the grizzly in the Canadian Rockies will hardly survive 21st century. The killing of vegetation that makes the grizzly's favourite food and road accidents mean that most of them die before they are six, which is the age when they start to breed.

It's true that animals kept in captivity live longer than animals in their natural environment. Anyway, those who believe that depriving large territorial predators, like lions, of their natural instincts is not cruel are wrong. Not even the best zoo in the world can compensate for a family life in the savanna or for the night hunting.

Helping animals needs understanding them in a large context. Learning more about your pet to make its life happier could be a good start.

Metodický komentář

Texty pro všechny tři úrovně tematicky přesahují do vzdělávací oblasti Člověk a příroda a uplatňují průřezové téma Environmentální výchova, případně také téma Osobnostní a sociální výchova.

Text pro minimální a optimální úroveň je téměř identický, obě úrovně jsou odlišeny především typem úlohy. V případě minimální úrovně je orientace v textu navíc usnadněna zvýrazněním neznámých slov tučným písmem, slovní zásoba a gramatika v zadání úlohy byly zvoleny tak, aby byl text snadno a v plném rozsahu srozumitelný.

Jak pro optimální, tak pro excelentní úroveň byl zvolen stejný typ úlohy. Její splnění vyžaduje, aby žák porozuměl sedmi krátkým opisům nebo definicím slov (na excelentní úrovni také opisům nebo definicím frází a jiných slovních spojení) a aby je v textu během četby

identifikoval. Pořadí slov a slovních spojení v textu odpovídá pořadí jejich opisů nebo definic v zadání.

Slova (a v případě excelentní úrovně také slovní spojení), která jsou řešením úlohy, představují lexikum, které patří do úrovně B1 podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, případně do vyšších úrovní. Byly tedy vybrány s vědomím, že nejsou součástí aktivní slovní zásoby naprosté většiny žáků, zároveň však s hypotézou, že se s nimi malé procento žáků mohlo setkat již v jiných kontextech.

Znalost hlavního tématu a rovněž znalost dílčích témat textů proces odhadování významů slov usnadňuje, proto byly texty na minimální a optimální úrovni koncipovány tak, aby obsahovaly pouze konkrétní a zčásti také předvídatelné informace, zatímco text na excelentní úrovni je obtížnější nejen z jazykového hlediska, ale také z hlediska obsahu, který je více abstraktní.

Předpokladem úspěšného řešení úloh všech tří úrovní je volba správných strategií pro odhad významu slova nebo slovního spojení. Žák může svou hypotézu o významu slova založit na:

1. analýze struktury slova (např. *knowledge* ← *know*),
2. komparaci angličtiny a češtiny (např. angl. *anonymous* a čes. *anonymní*),
3. analýze větného a mezivětného kontextu (např. u slov *poison* nebo *orphans*),
4. analýze sémantického pole, pokud jde o antonyma, synonyma nebo hyponyma (např. *in captivity* × *in their natural environment*),
5. referenčních znalostech tématu (např. u slova *breed*).

Další pomocnou strategií může být analýza funkce slova ve větě (např. identifikace slova jako podmětu) nebo identifikace druhu slova (např. identifikace přídavného jména).

Odhad významu neznámých slov z kontextu patří k dovednostem, které by žáci měli získat zejména proto, že jim umožní porozumět textům obsahujícím slovní zásobu, se kterou se dosud nesetkali. Tato dovednost také odstraní nebo alespoň sníží obavy z neporozumění neznámému textu, a upevní tak jazykové sebevědomí žáků.

Informační zdroje

Busch, Robert H. *The Grizzly Almanac*. Fitzhenry & Whiteside, 2000. Carruthers, H. *The Gundog Veterinary Bible*. Quiller Publishing Ltd., 2009. www.peta.org/issues/companion-animal-issues/cruel-practices/dog-hot-car/ [cit. 2014-08-18]

3.4 Psaní

V písemném projevu dokáže žák na 2. stupni s dosaženou jazykovou úrovní A2 napsat krátké jednoduché poznámky a zprávy týkající se jeho základních potřeb. Umí napsat velmi jednoduchý osobní dopis, například pozvání nebo poděkování. Dokáže napsat stručný popis nějaké události. Věty v textu jednoduše propojuje pomocí výrazů *a, ale, protože*.

Žák vyplní základní údaje o sobě ve formuláři.
Žák zapíše/doplní informace, slovní spojení nebo jednoduché věty, které se týkají jeho osoby, rodiny a kamarádů, předmětů nebo činností, které běžně vykonává.
Žák napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.
Žák sestaví/napíše krátký jednoduchý popis sebe samého, dalších osob, prostředí, v němž žije, každodenních činností a potřeb, způsobu života a minulých událostí za použití vět propojených např. spojkami <i>a, ale, nebo, protože</i> a příslovci <i>nejdříve, potom, nakonec</i> .
Žák napíše jednoduchý text (např. dopis, e-mail, vzkaz) vyjadřující např. poděkování, pozvání, prosbu nebo omluvu za použití jednoduchých vět.
Žák napíše jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojkami <i>a, ale, nebo, protože</i> a příslovci <i>nejdříve, potom, nakonec</i> .
Žák popíše událost za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojkami <i>a, ale, nebo, protože</i> a příslovci <i>nejdříve, potom, nakonec</i> .
Žák popíše své plány za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojkami <i>a, ale, nebo, protože</i> a příslovci <i>nejdříve, potom, nakonec</i> .
Žák reaguje na jednoduché písemné sdělení.
Žák odpoví písemně s použitím jednoduchých slovních spojení a vět na krátké sdělení či otázky, které se týkají např. jeho samotného, dalších osob, prostředí, v němž žije, každodenních činností a potřeb a způsobu života.

Vzdělávací obor	Cizí jazyk
Ročník	9.
Tematický okruh	4. Psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	CJ-9-4-02 Žák napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.
Indikátor	1. Žák sestaví/napíše krátký jednoduchý popis sebe samého, dalších osob, prostředí, v němž žije, každodenních činností a potřeb, způsobu života a minulých událostí za použití vět propojených např. spojkami <i>a, ale, nebo, protože</i> a příslovci <i>nejdříve, potom, nakonec</i> .
Ilustrativní úlohy	
Minimální úroveň	
You are interested in foreign countries and you want to make new friends. You want to practise your English too. There is a website called Teen PenPals. Write an email where you – introduce yourself and say where you live and who you live with (paragraph 1) – write about your school and daily life (paragraph 2) – write about your free time and your hobbies (paragraph 3) Write 70 – 90 words and use <i>and, but, because, or</i>. These questions can help you: Paragraph 1 What's your name and how old are you? Where do you live? Who's in your family? Have you got a pet? Paragraph 2 Which school do you go to? Is it big or small? Which class are you in? What are your favourite subjects? What subjects don't you like? Why don't you like them? Paragraph 3 What do you do in your free time / at weekends? What do you do in summer / winter? Do you collect anything? Do you play a musical instrument?	

Write your email like this:

Dear Teen PenPals,

My name's

.....

I go to

.....

In my free time I

.....

Best wishes,

.....

Optimální úroveň

You are interested in foreign countries and cultures and you would like to make new friends abroad. You also want to practise your English. You have found a website called Teen PenPals and decided to join it.

Write an email where you

- introduce yourself and say where you live and who you live with (paragraph 1)
- write about your school and daily life (paragraph 2)
- write about your free time (paragraph 3)

Write 80 – 100 words and use *and, but, because, or, then*. Start and finish your email like this:

Dear Teen PenPals,

My name's ...

Best wishes,

.....

Excelentní úroveň

You are interested in foreign countries and cultures and you would like to make new friends abroad. You also want to practise your English. You have found a website called Teen PenPals and decided to join it.

Write an email of 90 – 110 words where you

- introduce yourself
- write about your school and daily life
- write about your hobbies

Use *and, but, because, or, first, then* in your email.

Metodický komentář

Úkol pro všechny tři úrovně je identický; žák má napsat email, ve kterém se představí a uvede základní informace o sobě, své rodině, škole a volnočasových aktivitách. Míra poskytnuté jazykové a obsahové podpory a požadovaná délka textu vychází ze skutečnosti, že žák komunikuje pouze v osobní rovině, a to o každodenních tématech, a že podobné téma již dokázal písemně zpracovat na nižším stupni školy (viz CJ-5-4-01.2).

Úrovně se odlišují:

- jazykovou obtížností zadání (odlišena je minimální úroveň),
- požadovanou délkou textu (minimální úroveň: 70–90 slov, optimální úroveň: 80–100 slov, excelentní úroveň: 90–110 slov),
- počtem a obtížností zadaných spojovacích výrazů,
- mírou jazykové, obsahové a další podpory.

Na minimální úrovni je žákovi zadána instrukce napsat tři odstavce pro tři dílčí témata, formou otázek mu je zároveň nabídnuta pomoc s jejich obsahem (žák odpovídá na otázky podle svého výběru, ovšem tak, aby vytvořil logický text). Žákovi je také k dispozici vzor úvodního a závěrečného pozdravu e-mailu a jsou mu naznačeny úvodní formulace všech požadovaných odstavců.

Optimální úroveň je náročnější tím, že žák musí obsah jednotlivých odstavců zpracovat samostatně, tj. bez návodných otázek, a kromě úvodního a závěrečného pozdravu e-mailu mu je naznačena jen úvodní formulace prvního odstavce.

Na excelentní úrovni se očekává, že při psaní žák automaticky text člení na vhodné odstavce, že zná strukturální prvky osobního e-mailu a že je umí použít. Je také možné dodat, že samostatné obsahové a formální zpracování častého a každodenního tématu je reálným požadavkem kladeným na každého žáka excelentní úrovně.

Vzdělávací obor	Cizí jazyk
Ročník	9.
Tematický okruh	4. Psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	CJ-9-4-02 Žák napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.
Indikátor	3. Žák napíše jednoduchý příběh jako sled jednotlivých událostí za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojkami <i>a, ale, nebo, protože</i> a příslovci <i>nejdříve, potom, nakonec</i> .

Ilustrativní úlohy

Minimální úroveň

Write 70 – 90 words (2 – 3 paragraphs) about Walt Disney's life. Use *and, but, because, or, so, then*. You can choose what information from the text you will use. You can start like this:

Walt Disney was born as Walter Elias Disney on December 5, 1901, in Chicago.

WALT DISNEY (WALTER ELIAS DISNEY)

General information

- American cartoonist, film-maker and businessman
- created Mickey Mouse, Donald Duck and Goofy (cartoon characters)
- original voice for Mickey
- 7 Emmy Awards, 22 Academy Awards

Life and work

- * December 5, 1901, Chicago
- 1917 – cartoonist for his school newspaper
- 1920 – became interested in animation
- 1922 – own studio in Kansas City – financial problems → studio in Hollywood
- 1923 – cartoon studio in Hollywood
- 1925 – married Lillian Bounds
- 1928 – Mickey Mouse
- 1930s – Mickey's popularity growing
- 1932 – special Academy Award for creating Mickey Mouse
- 1933 – daughter Diane Marie born
- 1936 – daughter Sharon Mae adopted
- 1937 – Snow White and the Seven Dwarfs (film)
- 1940s – Alice in Wonderland, Cinderella, Peter Pan (films)
- 1955 – Disneyland opened
- 1964 – Mary Poppins (film)
- † December 15, 1966, Burbanks, California

Optimální úroveň

Look at the photos and write a story that happened to Flora when she was 14. Write 70 – 90 words. Use *but, because, so, first, then* and *finally* in your story.

NOBODY IS PERFECT!

1 	2 	3
4 	5 	6
7 	8 	9
10 	11 NO PROBLEM, FLORA!	

Excelentní úroveň

Look at the photos. They make an unfinished story. Write the story and finish it. Write 70 – 90 words. Use *but, because, so, first, then* and *finally* in your story.

NOBODY IS PERFECT!

1 	2 	3
4 	5 	6

Metodický komentář

Všechny tři úlohy k indikátoru ověřují, zda žák dovede používat vybrané konektory (spojky a spojovací výrazy) a vytvořit smysluplný text s logickými vztahy mezi jeho částmi, tj. mezi odstavci a větami. Ve všech úrovních je rovněž vyžadována stejná délka textu, protože konkrétní zadání úloh dostatečně odlišuje meziúrovňovou obtížnost.

Obtížnost úloh jednotlivých úrovní vychází z následujících faktorů:

- přítomnost či nepřítomnost textové podpory,
- rozsah vizuální podpory,
- jazyková obtížnost zadaných konektorů.

Na minimální úrovni se od žáka očekává kompetence transformovat zadané jmenné nebo slovesné struktury do vět (např. *7 Emmy Awards, 22 Academy Awards: He got 7 Emmy Awards and 22 Academy Awards.*) a dále kompetence zadané spojovací výrazy použít pro explicitní vyjádření logického vztahu (např. *1922 – own studio in Kansas City – financial problems → studio in Hollywood: In 1922 Disney had his own studio in Kansas City **but** he had financial problems, **so** he moved to Hollywood.*)

Vzhledem k dostatečné textové podpoře jsou požadavky na znalost pravopisu, gramatiky nebo slovní zásoby výrazně redukovány a žák tak může své úsilí zaměřit na produkci chronologicky uspořádaného textu.

Osobnost Walta Disneyho byla pro úlohu vybrána na základě sondy mezi žáky 9. ročníků základních škol. Cílem sondy bylo zjistit jméno nežijící osobnosti, ke které cílová skupina zaujímá kladný vztah a o které je zároveň dostatečně informována.

Při tvorbě úlohy byly mj. zohledněny dvě skutečnosti: 1. Rozvoj dovednosti souvisle popsat důležité etapy a momenty života jiné osoby (tzv. *life story*) je vhodnou průpravou pro napsání vlastního životopisu v dalším cyklu výuky. 2. „Životní příběh“ dává učiteli příležitost využít mezipředmětové vztahy ve výuce, a tím může přispět k naplnění cílů RVP ZV.

Jak na optimální, tak na excelentní úrovni se od žáka očekává větší samostatnost při řešení úloh. Předpokládá se, že žák dokáže osvojenou slovní zásobu a gramatiku použít tak, že pouze na základě vizuální podpory napíše příběh vyžadující jazykové prostředky odpovídající předpokládané jazykové úrovni (A2, příp. A2+).

Logická soudružnost textu je na optimální úrovni podporována fotografiemi, které tvoří lineární příběh. Lze tedy očekávat, že texty žáků budou podobné, respektive budou se odlišovat mírou jazykové správnosti. Při tvorbě úlohy byl také podmínkou předpoklad, aby měli žáci s konkrétním příběhem zkušenost, a to vlastní nebo zprostředkovanou.

Na excelentní úrovni žák píše na základě vizuální opory jen dvě třetiny příběhu – příběh vyjádřený obrazem je ukončen v okamžiku kulminace zápletky. Očekává se, že žák dokáže rozuzlení příběhu napsat jako volný text. Úloha na excelentní úrovni tak částečně uplatňuje prvky kreativního psaní a umožňuje, aby žák písemně vyjádřil vlastní myšlenky.

Všechny tři typy ilustrativních úloh může učitel snadno zařadit do výuky. Příprava textové podpory pro „life story“ je s internetovým prohlížečem časově nenáročná. Pro popis příběhu na základě vizuálií lze využít fotopříběhy, komiksy a kreslené seriály v anglických, případně i českých časopisech. Pro rozvoj kreativity mohou žáci psát závěry pro jakékoli otevřené příběhy; učitel může úlohu ozvláštnit např. tím, že určí, zda závěr příběhu bude optimistický, nebo pesimistický, nebo tím, že stanoví morální vyznění příběhu.

Informační zdroje

http://en.wikipedia.org/wiki/Walt_Disney [cit. 2014-10-01]

Zdroje obrázků

Walt Disney: By Boy Scouts of America [public domain], via Wikimedia Commons:
http://commons.wikimedia.org/wiki/File%3AWalt_Disney_1946.JPG [cit. 2014-10-08]

Vzdělávací obor	Cizí jazyk
Ročník	9.
Tematický okruh	4. Psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	CJ-9-4-02 Žák napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.
Indikátor	4. Žák popíše událost za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojkami <i>a, ale, nebo, protože</i> a příslovci <i>nejdříve, potom, nakonec</i> .

Ilustrativní úlohy

Minimální úroveň

a) Match the words 1 – 4 with the pictures A – D.

- 1 Christmas biscuits
- 2 24th December: Christmas Eve
- 3 Christmas tree and Christmas presents
- 4 Christmas dinner

A

B

DECEMBER 2015

SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

C

D

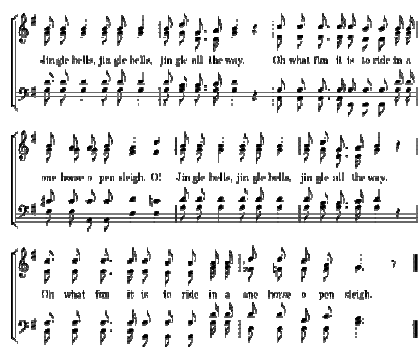
b) Write 60 – 80 words about Czech Christmas.

Questions 1 – 6 can help you. Use *and*, *but*, *because*, *or*, *then*.

1. Why do people like 24th December?
2. What do they do on 24th December?
3. Is Christmas food the same in all families?
4. What do people usually eat at Christmas?
5. When do people buy Christmas presents?
6. When do they make Christmas biscuits?

Optimální úroveň

Look at the pictures and write 70 – 90 words about Czech Christmas. The pictures can help you. Use *but*, *because*, *first*, *then*, *finally*.

Excelentní úroveň

Write 80 – 100 words about Czech Christmas. Write about two differences between Christmas in the Czech Republic and in Great Britain too. The pictures can help you. Use *but*, *because*, *so*, *first*, *then* and *finally* in your writing.

DECEMBER 2015

SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

DECEMBER 2015

SU	MO	TU	WE	TH	FR	SA
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

Metodický komentář

Pro zpracování ilustrativních úloh bylo klíčové vymezení pojmu „událost“, a tím jeho odlišení od pojmu „příběh“ (viz CJ-9-4-02.3). Pro vymezení pojmu „událost“ byly jako zdroje použity monolingvní výkladové slovníky anglického jazyka, které ekvivalent „event“ většinou shodně

definují nebo vysvětlují jako „a thing that happens, especially one of importance“⁴ nebo jako „something that happens, especially something that involves several people“⁵. Význam obou těchto tvrzení naplňuje slovo „oslava“. Vánoce jako oslava narození významné osoby bylo jako téma pro úlohy všech úrovní zvoleno proto, že se spolu s narozeninami (viz CJ-9-4-02.5) úzce váže k zájmům cílové skupiny.

S ohledem na zájmy minoritních skupin, které Vánoce neslaví, není zadání úloh formulováno v osobní, ale v obecné rovině. Vzhledem k přínosu průřezového tématu Multikulturní výchova v oblasti vědomostí je však už velmi nepravděpodobné domnívat se, že vědomosti žáka vzdělávaného podle RVP ZV budou nedostačující pro splnění zadání alespoň na minimální úrovni.

Jednotlivé úrovně jsou odlišeny:

- požadovanou délkou textu,
- mírou lexikální a obsahové podpory,
- počtem zadáných spojovacích výrazů,
- mírou obecnosti nebo konkretizace zadání.

V úloze na minimální úrovni žák nejdříve spojí zadaná slova se správnými obrázky (úkol a). Smyslem tohoto přípravného a snadno splnitelného kroku je motivovat žáka k vlastnímu psaní dle návodných otázek (úkol b). Zadaná slova z prvního kroku úlohy a návodné otázky také slouží jako jazyková a obsahová podpora.

V úloze na optimální úrovni je žákovi poskytnuta pouze obsahová podpora, a to formou fotografií. Žák na optimální úrovni musí zadání splnit bez další podpory; je to proto, že částečně sám rozhoduje o obsahu textu (např. může, ale také nemusí využít témata všech fotografií) a zcela sám rozhoduje o volbě konkrétních jazykových prostředků pro vyjádření obsahu (např. neznalost slova carp může kompenzovat slovem fish apod.).

V úloze na excelentní úrovni se očekává, že žák dokáže samostatně popsat některé aspekty českých Vánoc a že na základě vizuální podpory dokáže popsat dva rozdíly mezi Vánocemi v České republice a ve Velké Británii.

⁴ http://www.oxforddictionaries.com/us/definition/american_english/event

⁵ http://www.macmillandictionary.com/dictionary/american/event#event_15

Zdroje obrázků

Vánoční strom a dárky: By Kelvin Kay [CC-BY-SA-3.0], via Wikimedia Commons:

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Gifts_xmas.jpg [cit. 2014-10-29]

Vánoční cukroví: By Rémi Diligent [public domain], via Wikimedia Commons:

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Vanocni_cukrovi_1.JPG [cit. 2014-10-29]

Vánoční krocan: By TheKohser [CC-BY-SA-3.0], via Wikimedia Commons:

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Oven_roasted_brine-soaked_turkey.jpg [cit. 2014-10-29]

Vánoční pudink: By Musical Linguist at the English language Wikipedia [CC-BY-SA-3.0], via Wikimedia Commons: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Christmas_pudding.JPG [cit. 2014-10-29]

Jingle Bells – text a noty písně: By James Lord Pierpont [public domain], via Wikimedia Commons: http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Jingle_Bells_refrain_vector.svg [cit. 2014-10-30]

Česká republika – státní vlajka: [public domain], via Wikimedia Commons:

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Flag_of_the_Czech_Republic.svg [cit. 2014-10-29]

Velká Británie – státní vlajka: [public domain], via Wikimedia Commons:

http://en.wikipedia.org/wiki/File:Flag_of_the_United_Kingdom.svg [cit. 2014-10-29]

Vzdělávací obor	Cizí jazyk
Ročník	9.
Tematický okruh	4. Psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	CJ-9-4-02 Žák napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.
Indikátor	5. Žák popíše své plány za použití vět řazených za sebou nebo propojených např. spojkami <i>a, ale, nebo, protože</i> a příslovci <i>nejdříve, potom, nakonec</i> .

Ilustrativní úlohy

Minimální úroveň

It's your birthday next Saturday. Write 60 – 80 words about your birthday plans. Use *and, but, because, or, then*. Here are some ideas to help you:

Optimální úroveň

Write 70 – 90 words about your plans for the next year. Use *but*, *because*, *first*, *then*, *finally*. Here are some ideas to help you:

Excelentní úroveň

Write 80 – 100 words describing your plans for the next 10 years. Use *but, because, or, so, first, then, finally*. Here are some ideas to help you:

Metodický komentář

Témata úloh pro jednotlivé úrovně nejsou identická a byla zvolena s ohledem na časovou perspektivu, ve které žák musí uvažovat (minimální úroveň: 1 týden, optimální úroveň: 1 rok, excelentní úroveň: 10 let).

Úrovně se dále odlišují požadovanou délkou textu (minimální úroveň: 60–80 slov, optimální úroveň: 70–90 slov, excelentní úroveň: 80–100 slov) a počtem a obtížností požadovaných spojovacích výrazů.

Na každé úrovni je žákovi nabídnuta obsahová, případně také jazyková podpora. Na minimální úrovni se může žák při popisu plánů na narozeninovou oslavu řídit nabídkou podstatných jmen, sloves i časových údajů. Úloha tak klade minimální požadavky na představivost, žák se může plně soustředit na správné použití spojovacích výrazů.

Úloha na optimální úrovni je náročnější proto, že požadované spojovací výrazy a omezená nápověda vyžadují jednak uplatnění představivosti, jednak samostatné vyjádření obsahu vhodnými jazykovými prostředky (např. *I'm going to study hard because...*). Pro hodnocení úlohy je klíčové, zda žák dosáhl komunikativního záměru, zda dodržel zadání a zda použil vhodné jazykové prostředky (např. komunikativní záměr v ilustrativní úloze lze splnit také

vyjadřováním v přítomném čase prostém – *I want / I intend / My wish is* apod., ačkoli učitelé pravděpodobně ocení komplexnější struktury).

V úloze na excelentní úrovni se očekává, že žák dokáže samostatně popsat své plány pro relativně dlouhé časové období a s minimální jazykovou podporou; žákovi jsou nabídnuty pouze dílčí tematické okruhy.

4 Doporučení pro práci v hodinách

Pro usnadnění práce se standardy / s ukázkami testů je zde předložen návrh možného hodnocení výkonu žáků v oblasti produktivních dovedností. Návrh respektuje rozdílné podmínky ve školách i v jednotlivých třídách téže školy, různou hodinovou dotaci i ročník, ve kterém se s výukou angličtiny začíná. Tento návrh hodnocení není závazný, slouží jen jako vodítko pro učitele při posuzování dosažené úrovně jejich žáků.

K hodnocení produktivních dovedností přistupuje tento návrh analyticky, vychází z kritérií umožňujících objektivně posoudit jednotlivé kompetence žáka projevu, a tím i lépe poskytnout zpětnou vazbu jak učiteli, tak i žákovi (a jeho rodičům).

4.1 Hodnocení písemného projevu

Kritéria

Při hodnocení ústního projevu se hodnotí **4 kritéria**, a to obsah, organizace textu, použitá slovní zásoba a gramatika.

- **Obsah** – Hodnotíme míru splnění zadání a dodržení charakteristiky textu.
- **Organizace textu** – Vzhledem k očekávané úrovni žáka (A1/A2) hodnotíme jen lineární řazení jednoduchých myšlenek a dodržení základních jednoduchých forem.
- **Slovní zásoba** – Hodnotíme šíři slovní zásoby vzhledem k tématu a k očekávané úrovni žáka (A1/A2), počet chyb a to, do jaké míry chyby brání porozumění.
- **Gramatika** – Hodnotíme šíři použitých mluvnických prostředků vzhledem k tématu a k očekávané úrovni žáka (A1/A2), počet chyb a to, do jaké míry chyby brání porozumění.

Je nutné si uvědomit, že **hodnocení je třeba provádět pouze na zadáních odpovídajících věku žáka a dosažené jazykové úrovni.**

Žák 1. stupně s dosaženou jazykovou úrovní **A1** je schopen napsat pouze krátký pozdrav z prázdnin nebo vyplnit základní údaje ve formuláři.

Žák 2. stupně s dosaženou jazykovou úrovní **A2** umí napsat krátký jednoduchý vzkaz nebo dopis.

Návrh hodnocení je uveden pro obě úrovně.

Hodnocení obsahu A1 (A2)

- **1...** Žák splnil zadání, zmínil body zadání a dodržel předepsanou formu.
- **2...** Žák do značné míry splnil zadání, zmínil většinu bodů zadání a až na drobné nedostatky dodržel předepsanou formu.
- **3...** Žák do určité míry splnil zadání, polovina bodů zadání je zmíněna, objevují se nedostatky v dodržení formy.

- **4...** Žák jen v omezené míře splnil zadání, většina bodů zadání není zmíněna, závažné nedostatky v dodržení formy. Text je s vynaložením úsilí srozumitelný, komunikační záměr je splněn.
- **5...** Písemný projev žáka je více než omezený, žák nerozumí zadání, komunikační záměr není splněn.

Hodnocení organizace textu A1 (A2)

- **1...** Žák dodržel linearitu textu.
- **2...** Žák do značné míry dodržel linearitu textu.
- **3...** Žák projevil závažné nedostatky v dodržení linearity textu.
- **4...** Žák jen v omezené míře dodržel linearitu textu, čtení textu vyžaduje od čtenáře značné úsilí.
- **5...** Text je zcela nelineární, myšlenky jsou řazeny zcela nahodile.

Hodnocení slovní zásoby A1 (A2)

- **1...** Žák má širokou slovní zásobu vzhledem k tématu a k dosažené úrovni. Dopouští se pouze drobných chyb, které však nebrání porozumění.
- **2...** Žák má dostatečnou slovní zásobu vzhledem k tématu a k dosažené úrovni. Dopouští se častějších chyb, které však nebrání porozumění.
- **3...** Žák má postačující slovní zásobu. Dopouští se chyb, které místy mohou bránit porozumění.
- **4...** Žák má omezenou slovní zásobu. Dopouští se chyb, které ve větší míře brání porozumění.
- **5...** Žákova slovní zásoba je nedostatečná. Chyby brání porozumění a splnění komunikačního záměru.

Hodnocení gramatiky A1 (A2)

- **1...** Žák má širokou škálu mluvnických prostředků vzhledem k tématu a k dosažené úrovni. Dopouští se pouze drobných chyb, které však nebrání porozumění.
- **2...** Žák má vhodnou šíři mluvnických prostředků vzhledem k tématu a k dosažené úrovni. Dopouští se častějších chyb, které však nebrání porozumění.
- **3...** Žák má postačující šíři mluvnických prostředků. Dopouští se chyb, které místy mohou bránit porozumění.
- **4...** Žák má omezenou škálu mluvnických prostředků. Dopouští se chyb, které ve větší míře brání porozumění.
- **5...** Žákova gramatika je nedostatečná. Chyby brání porozumění a splnění komunikačního záměru.

Celkové hodnocení dovednosti psaní je dáno průměrem známek dosažených v jednotlivých kompetencích.

4.2 Doporučení pro práci se žáky se specifickými poruchami učení

Cílem této části materiálu je metodická podpora pro učitele anglického jazyka jako cizího jazyka, která přispěje k jejich lepšímu porozumění potřebám žáků se SPU v procesu osvojování cizího (anglického) jazyka.

Specifické poruchy učení (SPU) jsou problémem, který se týká (podle statistické ročenky MŠMT za školní rok 2013/14) v základním vzdělávání počtu **35 147 žáků**. Tento údaj představuje 4,3 % žáků z jejich celkového počtu. Většina z nich (89,9 %) je individuálně integrovaná do běžných tříd a podle dostupných informací opakovaně zažívá neúspěch při osvojování školních vědomostí.

Vymezení pojmu specifické poruchy učení

Definice předního českého odborníka na vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (SPU) Zdeňka Matějčka říká: „*Poruchy učení jsou souhrnným označením různorodé skupiny poruch, které se projevují zřetelnými obtížemi při nabývání a užívání takových dovedností, jako je mluvení, porozumění mluvené řeči, čtení, psaní, matematické usuzování nebo počítání. Tyto poruchy jsou vlastní postiženému jedinci a předpokládají dysfunkci centrálního nervového systému. I když se porucha učení může vyskytnout souběžně s jinými formami postižení (jako např. smyslové vady, mentální retardace, sociální a emocionální poruchy) nebo souběžně s jinými vlivy prostředí (např. kulturní zvláštnosti, nedostatečná nebo nevhodná výuka, psychogenní činitelé), není přímým následkem takových vlivů.*“ (Matějček, Z., 1993, s. 24).

Takto definovaný pojem SPU je nadřazen zavedeným termínům dyslexie, dysgrafie, dysortografie, dyskalkulie, dysmúzie, dyspixie a dyspraxie, které označují specifické poruchy čtení, psaní, pravopisu, počítání, kreslení, hudebnosti a schopnosti vykonávat složité úkony.

SPU tedy zahrnuje velmi širokou skupinu poruch (často provázenou i dalšími příznaky), které mají významný vliv na školní výkon žáka. Poruchy způsobují selhávání žáka ve školních výkonech, znemožňují mu porozumět pokynům učitele a plnit běžné školní úkoly. Opakované neúspěchy u žáka vyvolávají stavy úzkosti, strachu, zasahují psychiku žáka a ovlivňují celkově jeho emoční projevy (např. citlivost žáka na kritiku, frustrace z nezvládnutí situací, rezignace na zadané úkoly). Žáci se SPU mohou mít ve školním prostředí zároveň i sociální problémy. Může jim chybět vhled, jak jsou vnímáni svým okolím, nerozumí sociálním konvencím, neodhadnou sociální následky svého chování.

Speciálně pedagogické postupy u žáků se SPU

Pro žáka se SPU je nutné (na základě doporučení školského poradenského zařízení) upravit organizaci jeho vzdělávacího procesu a **zaměřit speciálně pedagogickou péči**

na posílení oslabených funkcí. Tuto činnost v podobě reedukace provádí na školách speciální pedagog, školní psycholog nebo učitel s potřebným vzděláním.

Pro organizaci vzdělávacího procesu ale obecně platí, že speciálně pedagogické postupy je třeba uplatňovat ve výuce stále, tedy i vyučujícími každého konkrétního předmětu. A to především:

- upřednostňovat ústní osvojování učiva před písemným,
- požadovat čitelnost namísto úpravnosti,
- neustále kontrolovat porozumění zadání úkolu a sledovat jeho plnění,
- naplňovat profesionálně žákovy individuální potřeby – pracovat s jeho unavitelností, pomalostí, nesoustředěností.

Rozvoj sociálních vztahů u žáka se SVP

Reedukaci „deficitních funkcí“ lze ale chápat pouze jako jednu část intervence, která sama o sobě nepostačuje. V průběhu výuky je žádoucí orientovat žáka se SPU na **rozvoj sociálních vztahů** s vrstevníky i s dospělými. V důsledku hendikepu jsou totiž často u žáka narušeny sociální vztahy, které možná častěji než samotná porucha brání žákovi v zažití radosti ze školního úspěchu. Osvědčenými praktikami, jak pracovat v této oblasti se žákem, jsou ze strany učitele všechny postupy, při kterých je rozvíjen jazyk. Jedná se o hlasité přemýšlení, diskuze se žáky, kladení otázek, poskytování zpětné vazby. Tyto nástroje žákovi odkrývají způsob myšlení sociální skupiny a vedou k nápodobě.

Ve vztahu k interakcím žáků je důležité vyučovat žáky v heterogenních skupinách spolupracujících na řešení společných problémů, kdy se žáci dělí o své vědomosti a zkušenosti. Tato práce nejen vede k získávání faktických znalostí, ale podporuje i rozvoj sociálních dovedností, komunikačních kompetencí, formování přátelských vztahů a vzájemné tolerance.

Osvědčené zásady pro práci se žáky se SPU

- Hovořit se žákem o jeho potížích, aby dokázal pochopit sám sebe.
- Nastavit pravidla pro práci v hodině tak, aby pochopil daná „pravidla hry“.
- Pracovat s učivem zpracovaným do struktury, aby si žák snáze učivo osvojoval.
- Podporovat žáka při školní práci, aby dosáhl úspěchu (i když dílčího).
- Ukázat žákovi, jak používat kompenzační i metodické pomůcky, aby mohl pracovat s podporou.
- Vyhýbat se v hodinách časovým limitům, aby žák nebyl zbytečně ve stresu.
- Hodnotit žáka tak, aby byl motivován k další práci.
- Pomoci žákovi hledat konstruktivně jeho chyby, aby se jim příště mohl vyhnout.
- Vyhledávat přednosti žáka, aby mohl ve škole zažívat úspěch.
- Dovolit žákovi jen přiměřené úlevy, aby se nevyhýbal plnění úkolů.

Žáci se SPU a výuka anglického jazyka

Znalost cizích jazyků se stává naléhavou potřebou takřka pro celou společnost. Proto je výuka cizích jazyků jednou z priorit vzdělávání. V současné době je výuka cizích jazyků v základním vzdělávání povinná od třetího ročníku, a tím se dotýká žáků se SPU.

Specifické poruchy učení ovlivňují nejen dovednosti v oblasti čtení a psaní v mateřském jazyce žáka (viz výše), ale promítají se i do osvojování si cizího jazyka. Tito žáci proto potřebují větší podporu k dosažení příslušné jazykové úrovně. Učitelé pracující v cizím jazyce s těmito žáky musí využívat vhodné výukové techniky a metody. Vhodně zvolené metody mohou zefektivnit proces učení se cizímu jazyku.

Při výuce žáků se SPU je nutné zdůraznit cíl výuky cizích jazyků v základním vzdělávání, což je rozvoj jazykových dovedností žáka (čtení s porozuměním, psaní, mluvení a poslech s porozuměním). Základním cílem při počátečním osvojování si cizích jazyků je schopnost účastnit se cizojazyčné komunikace, s předpokladem chybovosti.

Zásady a metody vyučování a učení

Je velmi obtížné rozhodnout, která metoda je nejlepší nebo alespoň nejvíce vhodná pro daný moment výuky. Při výběru metody je třeba vycházet z potřeb žáků, vytvořit ustálený systém a určité jednoduché postupy výuky zařazovat opakovaně a dbát na tyto zásady:

- Osvojování si slovní zásoby v kontextu, nikoli izolovaně
- Využít vizuální oporu (předměty, obrázky atd.)
- Zařazovat krátké texty
- Společně s mluvenou podobou jazyka seznamovat žáky s jeho psanou podobou
- Využívat rytmičná říkadla, písničky a pohyb, který vychází z obsahu textu.

V souladu s výše uvedenými zásadami je u žáků se SPU možné mezi vhodné metody například zařadit:

Metodu komunikativního přístupu (Communicative Language Teaching)

Aktivita v rámci metody komunikativního přístupu zapojují žáka do reálných situací, kde je přesnost a správnost jazyka méně důležitá. Cílem je používání řečových dovedností v přiměřené míře v adekvátních situacích. Příkladem jsou rozhovory, dialogy, hry, soutěže, role-play, dramatizace čtených textů. Důraz je kladen nikoli na bezchybnost, ale na plynulost vyjadřování a porozumění obsahu sdělení.

Práce s textem

Proces čtení textů by měl být složen z těchto kroků:

a) Přípravná fáze:

- Motivace žáků, vzbuzení zájmu, obrázky k textu
- Seznámení s vybranou slovní zásobou – seznámení s novými slovy, která jsou pro porozumění textu nezbytná
- Předvídání textu, kdy žáci odhadují obsah dle obrázků nebo částí textu
- Zadání instrukcí, upřesnění, na co se mají žáci soustředit.

b) Fáze čtení textu

c) Fáze porozumění textu

- Kontrolu porozumění provádí učitel prostřednictvím otázek a dalších úkolů. V anglickém jazyce se používá několik typově stejných otázek: O čem text pojednává? Kdo je autor? Komu je text určen? Jaký byl autorův záměr? Jaký je tvůj vlastní názor?

V počáteční výuce cizího jazyka je možné kontrolu čtení provádět i v mateřském jazyce. Tento způsob aktivního čtení působí u žáků se SPU komplexně, protože rozvíjí několik dovedností najednou a přirozenou cestou. Vede k procvičování paměti, výslovnosti, učí žáky koncentraci na určitou činnost, zlepšuje plynulost a přesnost četby. Důležité je, že pomocí přípravné fáze dokážou žáci zvládnout až třetinu textu.

Psaní

Psaný text v anglickém jazyce má mnoho odlišností od mluveného projevu, a to především v grafické podobě slova. Chyby v gramatice, jak už bylo zmíněno výše, se na dané jazykové úrovni A1 předpokládají. U žáků se SPU lze využít tzv. metodu grafické podoby slova. Jedná se o sled činností, které žákovi napomohou k úspěchu: Look – Cover – Write – Check (podívej se, zakryj, napiš a zkontroluj). Princip je zřejmý již z názvu činností.

V anglickém jazyce je dalším místem, kde mohou chybovat žáci se SPU, správný pořádek slov ve větě. Pro správný nácvik lze používat slova na kartičkách a sestavovat z nich celé věty. Součástí jsou i kartičky s interpunkčními znaménky. V případě chyby dojde rychle k výměně a žák vidí a vnímá větu ve správné podobě. Tímto způsobem lze vysvětlit i aplikaci gramatických pravidel, protože názornost pomocí pohybu kartiček pomáhá lépe si pravidlo zafixovat.

Barevné odlišení slovních druhů

Další možností je metoda barevného odlišení slovních druhů. Učitel a žáci si pevně stanoví dvojice barva – slovní druh. Barevnost je třeba dodržovat. Například podstatná jména

a zájmena jsou modrá (zaměnitelnost). Zvláštní zvýraznění (barvu) si zaslouží slovesa *do* a *be*, která jsou z gramatického hlediska tzv. operátory – žáci si pak lépe zapamatují jejich funkce.

Multisenzoriální přístup – MSL

Za multisenzoriální přístup je označováno spojení komunikace s fyzickou námahou, aktivitou. Souběžné používání očí (obrázky, psané výrazy, barevné zdůraznění apod.), uší (poslech zvukové podoby slov), rukou (ukazuje, práce s kartičkami) a rtů (vyslovování) při výuce aktivuje všechny činnosti mozku v průběhu výuky.

Projekty s tematikou cizího jazyka a SPU

Podobných aktivit je celá řada, další příklady lze nalézt například v projektu Dystefl, který je dostupný online <http://www.dystefl.eu/>. Projekt se zabývá problematikou dyslexie ve vztahu k cizojazyčné výuce. Další online kurz s touto tematikou v rámci dalšího vzdělávání pedagogů nabízí British Council <http://www.britishcouncil.cz/pro-ucitele/online-kurzy/special-education>.

Žáci se specifickými poruchami učení nejsou homogenní skupinou, jejich obtíže v jazykové výuce se mohou individuálně velmi lišit. Zadání úloh by v ideálním případě mělo zohledňovat především tyto individuální obtíže, proto nelze vytvořit jednotnou variantu přizpůsobenou všem.

V praktické části jsou uvedeny možné úpravy minimální úrovně úloh pro žáky se specifickými poruchami učení. Jedná se o úlohu zaměřenou na psaní (1. stupeň) a druhou zaměřenou na čtení s porozuměním (2. stupeň).

Informační zdroje

Jucovičová, D., Žáčková, H. Metody reedukace specifických poruch učení. Dyslexie. Praha: Nakladatelství D+H, 2008. ISBN 978-80-903869-7-6.

Lechta, V. Základy inkluzivní pedagogiky. Praha: Portál, 2010. ISBN 978-80-7367-679-7.

Matějček, Z. Dyslexie. Jinočany: HaH, 1993, 1995. ISBN 80-85787-27-X.

Pechancová, B., Smrčková, A. Cvičení a hry pro žáky se specifickými poruchami učení. Vydavatelství Univerzity Palackého Olomouc, 1998.

Pipeková, J. Kapitoly ze speciální pedagogiky. 3. vydání. Brno: Paido, 2010. ISBN 978-80-7315-198-0.

Zelinková, O. Cizí jazyky a specifické poruchy učení. Havlíčkův Brod: Tobiáš, 2005. ISBN 80-7311-022-9.

Vzdělávací obor	Cizí jazyk
Ročník	5.
Tematický okruh	4. Psaní
Očekávaný výstup RVP ZV	CJ-5-4-01 Žák napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života.
Indikátor	3. Žák sestaví s použitím slov, jednoduchých slovních spojení a vět krátký pozdrav, dotaz či vzkaz, ve kterém sdělí konkrétní informace nebo se na ně zeptá (např. jak se má, kde je, co dělá, vlastní a umí, zda souhlasí, či nesouhlasí) za použití základních zdvořilostních obrátů (např. oslovení, pozdrav, rozloučení, poděkování).
Ilustrativní úlohy	
Minimální úroveň	
Seřaď věty ve správném pořadí. Napíšeš tak e-mail australské kamarádce Moirě. K e-mailu najdi obrázek či fotografii, který/která text správně doplní, a jedním až dvěma slovy ho/ji pojmenuj. • <i>Please write soon.</i> • <i>Hi Moira!</i> • <i>Italian ice-cream is the best in the world!</i> • <i>I eat it every day.</i> • <i>Bye,</i> • <i>I am on holiday in Italy now.</i> • <i>Thanks for your last email.</i> • <i>It's a great country.</i> • <i>Do you eat a lot of ice-cream in Australia too?</i>	
To: Moira [moirahowie@hotmail.com]	
Subject: Hi from holiday	

Metodický komentář

Pro žáky se specifickými poruchami učení je obecně velmi náročné psát a opisovat text ručně. Úloha, jejíž splnění je podmíněno psaním na počítači, je tedy velmi vhodná, a navíc zcela aktuální vzhledem k potřebám žáků. Práce na počítači odstraní problémy s grafomotorikou a umožní zkontrolovat typické chyby v přepisu, což žákům usnadní koncentraci na význam vět.

Pro většinu čtenářů se specifickými poruchami učení je text je graficky přijatelnější, je-li písmo bezpatkové, ve velikosti alespoň 12 bodů s řádkováním 1,5–2.

Žáky se specifickými poruchami učení motivují různorodé úlohy, ke kterým je třeba využít širší spektrum dovedností. Mají tak možnost kompenzovat své problémy v určitých oblastech využitím dobře osvojených dovedností z oblastí jiných. Najít k e-mailu obrázek či fotografii s pomocí internetu není jen doplněním úlohy po vizuální stránce, zapojují se i další dovednosti a předpokládá se také porozumění obsahu, který je v textu sdělen. Stručný popis pak ověří, podle čeho žák daný obrázek či fotografii k e-mailu vybral.

Informační zdroje

Joanna NIJAKOWSKA, Judit KORMOS, Světlana HANUŠOVÁ, Barbara JAROSZEWICZ, Borbála KÁLMOS, Agnes IMRÉNÉ SÁRKADI, Anne Margaret SMITH, Elzbieta SZYMANSKA-CZAPLAK a Naděžda VOJTKOVÁ. Dyslexia for Teachers as a Foreign Language – Trainee's Booklet. 1. vyd. Cham, Germany: Druck+Verlag Ernst Vögel GmbH, 2013. 115 s. ISBN 978-3-89650-356-5.

Vzdělávací obor	Cizí jazyk
Ročník	9.
Tematický okruh	3. Čtení s porozuměním
Očekávaný výstup RVP ZV	CJ-9-3-02 Žák rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.
Indikátor	3. Žák odvodí z kontextu význam neznámých slov, která se vyskytují v jednoduchém textu.
Ilustrativní úlohy	
Minimální úroveň	
1. <i>Anonymous</i> is someone a) whose name is not known. b) who is different. c) who is interested in animals. 2. <i>Poison</i> is a) food that animals like. b) food that is good only for people. c) something that kills. 3. <i>Knowledge</i> means a) understanding or information about something. b) negative feelings. c) love, respect and other positive feelings. 4. To <i>hide</i> means to a) sleep in winter. b) be in a place where nobody can see you. c) be in a very attractive place in a wood or a forest. 5. <i>Orphans</i> are a) old and ill animals. b) animals whose parents are dead. c) animals that are going to die soon. 6. A <i>sound</i> is something that you can a) hear. b) see. c) hear and see.	

7. To *disappear* means to
- a) come near.
 - b) become angry.
 - c) go away.

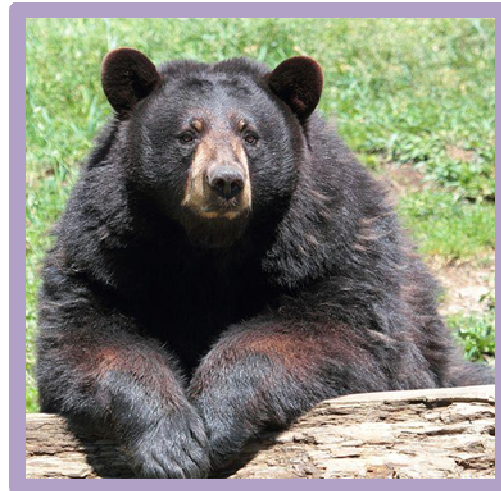
WHAT DOGS AND BEARS CAN'T SAY

Bella, a *three*-year-old Labrador retriever, was sitting in the back of a light green Volvo, breathing heavily to keep cool. A window was open but the temperature inside the car was 48°C... Ten minutes later an **anonymous** caller informed the police that a dog was fighting for

life in a car outside the aquapark... Today Bella is seven and lives with a new family but not every dog closed in a hot car is lucky.

It was 10 o'clock and Chip, a French bulldog, started to be sick. At 8 o'clock he ate a large piece of chocolate. In the afternoon Chip died... It's sad that some dog keepers learn too late that all kinds of chocolate as well as grapes and onion are **poison** for their pets.

Some wild animals, for example grizzlies or American black bears also die because people have a very little **knowledge** of them. In fact, bears are not aggressive animals that **hide** behind

trees to attack tourists. Bears become very dangerous only if they feel people can be a danger for them — if people are too close. Then it is usually too late. People carrying guns mostly use them, kill an adult bear and don't care about the bear **orphans** that have lost their mother and that may die without her too ...

The best thing to do with all the bears is never meet them! A tourist in the mountains where bears live should not walk without a bear bell. The bear bell looks like a small Christmas bell. You can wear it on your hand and it makes a ringing **sound** when you walk. Bears can hear better than people and the **sound** of the bell informs them about you. They **disappear** before you can see them. A much better option than sharing your snack with them, isn't it?

Glossary:

breathe – dýchat

fight for life – bojovat o život

dog keeper – majitel psa

wild – divoký

attack – zaútočit

carry – nosit

mostly – obvykle

option – možnost

share - sdílet

Metodický komentář

Pro žáky se specifickými poruchami učení je čtení běžného textu obvykle velmi náročné, mohou však pomoci i drobné úpravy. Materiál určený k samostatnému čtení by neměl být příliš složitý a gramatické struktury v něm obsažené by měly být převážně známé. Je vhodné bezpatkové písmo ve velikosti alespoň 12 bodů s řádkováním 1,5–2, záleží však na preferencích žáka. Některým žákům může vyhovovat, není-li barva pozadí bílá, čehož lze docílit tiskem na barevný papír světlejšího odstínu nebo barevnou plastovou fólií položenou přes text na běžném papíře. Pokud je to možné, žák by měl mít možnost si podkladovou barvu vybrat. Tučně vyznačená slova a dostatečné členění usnadňují orientaci v textu. Text by měl být sestaven spíše z kratších odstavců, podle individuálních obtíží žáka a úrovně soustředění je vhodné delší texty dělit a pracovat s nimi v několika po sobě následujících výukových jednotkách, případně s přestávkami.

Odhadnout význam neznámých slov z textu je jednou z velmi problémových oblastí pro žáky se specifickými poruchami učení, proto je k úloze třeba přistupovat jako k náročnější. Metody práce s textem jsou v podstatě totožné s metodami běžně používanými, jejich zařazení a dostatečná časová dotace však těmto žákům pomůže text zvládnout. Žáky je možné podpořit

aktivitami před přečtením textu („pre-reading“), které shrnou jejich dosavadní informace o tématu, vytvoří představu o obsahu textu, motivují ke čtení a představí náročnější slovní zásobu a vazby z textu a cvičení. To je možné udělat například prostřednictvím diskuze nad otázkami, klíčovými slovy či obrázky, které se k tématu textu vážou, či na základě přímých zkušeností žáků. Během čtení („while-reading“) je možné pro lepší pochopení přidat obrázky doprovázející text a poskytnout překlad těžších slov, která se v textu objevují (samozřejmě s výjimkou těch, která jsou součástí cvičení). Některým žákům usnadňuje vnímání textu nahrávka, kterou mohou při rozboru textu využít, není však vhodné vyžadovat čtení nahlas, pokud je pro daného žáka problematické.

Specifické poruchy učení ovlivňují také způsob a tempo, jakým se žáci učí strategiím zvládání jednotlivých úkolů. Je proto důležité věnovat čas reflexi strategií, které žáci ke čtení a plnění úkolů použili (např. znalosti ohledně struktury textu, vět a slov, práce s vlastní pozorností a emocemi).

Informační zdroje

Busch, Robert H. *The Grizzly Almanac*. Fitzhenry & Whiteside, 2000.

Carruthers, H. *The Gundog Veterinary Bible*. Quiller Publishing Ltd, 2009.
www.peta.org/issues/companion-animal-issues/cruel-practices/dog-hot-car/ [cit. 2014-08-18]

Joanna NIJAKOWSKA, Judit KORMOS, Světlana HANUŠOVÁ, Barbara JAROSZEWICZ, Borbála KÁLMOS, Agnes IMRÉNÉ SÁRKADI, Anne Margaret SMITH, Elzbieta SZYMANSKA-CZAPLAK a Naděžda VOJTKOVÁ. *Dyslexia for Teachers as a Foreign Language – Trainee's Booklet*. 1. vyd. Cham, Germany: Druck+Verlag Ernst Vögel GmbH, 2013. 115 s. ISBN 978-3-89650-356-5.

Zdroje obrázků

Cephas; [cit. 2015-01-19]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW:
http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Ursus_americanus_PO_01.jpg#filelinks

Cubs Fan; [cit. 2015-01-19]. Dostupný pod licencí Public domain na WWW:
<http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Chelseabyfrontdoor.jpg>

Foamposite; [cit. 2015-01-20]. Dostupný pod licencí Creative Commons na WWW:
http://commons.wikimedia.org/wiki/File:3_sleigh_bells.jpg

5 Ukázky žákovských prací

WHAT DOGS AND BEARS CAN'T SAY

Bella, a three-year old Labrador retriever, was sitting in the back of a light green Volvo, breathing heavily to keep cool. A window was open but the temperature inside the car was 48°C... Ten minutes later a voice of an anonymous teenager informed the police that a dog was fighting for life in a car outside the aquapark... Today Bella is seven and lives with a new family but not every dog locked in a hot car is as lucky as she was.

It was 10 o'clock and Chip, a French bulldog puppy, started to be sick. Two hours before he had found a large piece of dark chocolate on the kitchen table and had eaten it all. In the afternoon Chip died... It's alarming that some dog keepers learn too late that all kinds of chocolate as well as grapes and onion are poison for their pets.

Some wild animals, for example grizzlies or American black bears also die because people have a very little knowledge of them. In fact, bears are not aggressive animals that hide behind trees to attack tourists. Bears become very dangerous only if they feel people can be dangerous for them — if people are too close to them. Then it is mostly too late. People carrying pistols don't hesitate to use them and if they kill an adult female bear, they don't usually care about the bear orphans that have lost their mother and that may not survive without her either...

The best thing to do with all the bears is never meet them! A tourist in the mountains where bears live should not walk without a bear bell. The bear bell looks like a small Christmas bell. You can wear it on your hand and it makes a low ringing sound when you walk. Bear's hearing is better than the hearing of people and the sound of the bell informs them about you in time. So they have enough time to disappear before you can see them. A much better option than feeling their breath on your neck, isn't it?

Name: ADELA R.
Date: 14.4.

Optimální úroveň:

Find a word in the text which means:

- 1 someone whose name is not known - ANONYMOUS ✓
- 2 a substance that kills if you eat it - POISON ✓
- 3 understanding, information about something - KNOWLEDGE ✓
- 4 to be in a place where nobody can see you - HIDE ✓
- 5 children or animals whose parents are dead - ORPHANS ✓
- 6 something that can be heard - SOUND ✓
- 7 to go away or to stop existing - DISAPPEAR ✓

4/4

Name: Jakub M.
Date: 12.4.

Optimální úroveň:

Find a word in the text which means:

- 1 someone whose name is not known anonymous ✓
- 2 a substance that kills if you eat it dark chocolate - poison ✓
- 3 understanding, information about something knowledge ✓
- 4 to be in a place where nobody can see you behind trees ✓
- 5 children or animals whose parents are dead bears ✓
- 6 something that can be heard never meet them ✓
- 7 to go away or to stop existing dead ✓

2/4

ANIMALS DO MATTER

Friday 1st August was just another day in the middle of a tropical summer. Bella, a three-year-old Labrador retriever, was sitting in the back of a light green Volvo, panting heavily to keep cool. Although a window had been left open, the temperature inside the car was reaching dangerous 48°C... Calling the Police on 999 saved Bella's life but not every dog locked in a hot car is always as lucky as she was.

Animal welfare is an aspect every society calling itself *civilized* should make a part of the law to prevent cruelty to them. Unfortunately, a number of reported cases of badly treated animals make us believe that too little is being done. Here are some alarming facts.

Each year thousands of healthy Greyhounds are put down because they have lost their racing qualities and can't win any more. Adopting such a Greyhound is a possible way to prevent its early death. If you are interested in helping them, read www.adopt-a-greyhound.org/.

Some animals of the wild face an uncertain future, too. Scientists believe, for example, that the grizzly in the Canadian Rockies will hardly survive 21st century. The killing of vegetation that makes the grizzly's favourite food and road accidents mean that most of them die before they are six, which is the age when they start to breed.

It's true that animals kept in captivity live longer than animals in their natural environment. Anyway, those who believe that depriving large territorial predators, like lions, of their natural instincts is not cruel are wrong. Not even the best zoo in the world can compensate for a family life in the savanna or for the night hunting.

Helping animals needs understanding them in a large context. Learning more about your pet to make its life happier could be a good start.

Name: Ondřej S.
Date: 17.4

Excelentní úroveň:

Find a word or phrase in the text which means:

- 1 taking air into one's lungs and blowing it out again with difficulties *panting* ✓
 - 2 the general health and happiness *welfare* ✓
 - 3 making you feel worried, sad or frightened *alarming* ✓
 - 4 to kill an animal because it is old, sick or not useful *put down* ✓
 - 5 to have sex and produce young animals *breed* ✓
 - 6 in a place that one can't run away from *captivity* ✓
 - 7 catching and killing animals for food *hunting* ✓
- 4/4

Name: Adéla H.
Date: 17.4

Excelentní úroveň:

Find a word or phrase in the text which means:

- 1 taking air into one's lungs and blowing it out again with difficulties *✓*
 - 2 the general health and happiness *lucky* ✗
 - 3 making you feel worried, sad or frightened *✓*
 - 4 to kill an animal because it is old, sick or not useful *negotiation* ✗
 - 5 to have sex and produce young animals *breed* ✓
 - 6 in a place that one can't run away from *captivity* ✓
 - 7 catching and killing animals for food *hunting* ✓
- 3/4

WHAT DOGS AND BEARS CAN'T SAY

Bella, a three-year-old Labrador retriever, was sitting in the back of a light green Volvo, breathing heavily to keep cool. A window was open but the temperature inside the car was 48°C... Ten minutes later an **anonymous** caller informed the police that a dog was fighting for life in a car outside the aquapark... Today Bella is seven and lives with a new family but not every dog closed in a hot car is lucky.

It was 10 o'clock and Chip, a French bulldog, started to be sick. At 8 o'clock he ate a large piece of chocolate. In the afternoon Chip died... It's sad that some dog keepers learn too late that all kinds of chocolate as well as grapes and onion are **poison** for their pets.

Some wild animals, for example grizzlies or American black bears also die because people have a very little **knowledge** of them. In fact, bears are not aggressive animals that hide behind trees to attack tourists. Bears become very dangerous **only** if they feel people can be dangerous for them — if people are too close. Then it is usually too late. People carrying pistols mostly use them, kill an adult bear and don't care about the bear **orphans** that have lost their mother and that may die without her too ...

The best thing to do with all the bears is never meet them! A tourist in the mountains where bears live should not walk without a bear bell. The bear bell looks like a small Christmas bell. You can wear it on your hand and it makes a ringing sound when you walk. Bears can hear better than people and the **sound** of the bell informs them about you. They disappear before you can see them. A much better option than sharing your snack with them, isn't it?

Name: Lucie H.
Date: 18.4

Minimální úroveň:

Read the text. Guess the meaning of the bold words. For questions 1 – 7 choose the correct answer.

1 Anonymous is

- ☒ a) someone whose name is not known. ✓
- ☐ b) someone who is different.
- ☐ c) someone who is interested in animals.

2 Poison is

- ☐ a) food that animals like.
- ☐ b) food that is good only for people.
- ☒ c) something that kills. ✓

3 Knowledge means

- ☒ a) understanding or information about something. ✓
- ☒ b) negative feelings.
- ☐ c) love, respect and other positive feelings.

4 To hide means

- ☐ a) to sleep in winter.
- ☒ b) to be in a place where nobody can see you. ✓
- ☐ c) to be in a very attractive place in a wood or a forest.

5 Orphans are

- ☐ a) old and ill animals.
- ☒ b) animals whose parents are dead. ✓
- ☐ c) animals that are going to die soon.

6 A sound is

- ☒ a) something that you can hear. ✓
- ☐ b) something that you can see.
- ☐ c) something that you can hear and see.

7 To disappear means

- ☐ a) to come near.
- ☐ b) to become angry.
- ☒ c) to go away. ✓

4/4

Name: Stanu M.
Date: 18.4

Minimální úroveň:

Read the text. Guess the meaning of the bold words. For questions 1 – 7 choose the answer.

1 Anonymous is

- ☒ a) someone whose name is not known. ✓
- ☐ b) someone who is different.
- ☐ c) someone who is interested in animals.

2 Poison is

- ☐ a) food that animals like.
- ☐ b) food that is good only for people.
- ☒ c) something that kills. ✓

3 Knowledge means

- ☐ a) understanding or information about something.
- ☒ b) negative feelings.
- ☐ c) love, respect and other positive feelings.

4 To hide means

- ☐ a) to sleep in winter.
- ☒ b) to be in a place where nobody can see you. ✓
- ☐ c) to be in a very attractive place in a wood or a forest.

5 Orphans are

- ☐ a) old and ill animals.
- ☐ b) animals whose parents are dead.
- ☒ c) animals that are going to die soon. ✓

6 A sound is

- ☒ a) something that you can hear. ✓
- ☐ b) something that you can see.
- ☐ c) something that you can hear and see.

7 To disappear means

- ☐ a) to come near.
- ☐ b) to become angry.
- ☒ c) to go away. ✓

5/4

Name: Anne B. Date: 16th April

Napiš alespoň 7 vět o svém kamarádovi, nebo o své kamarádce. Odpověz na tyto otázky:

- 1 What's his/her name?
- 2 How old is he/she?
- 3 Where is he/she from?
- 4 What does he/she look like?
- 5 How many brothers and sisters has he/she got?
- 6 What's his/her favourite animal (singer, colour, day...)?
- 7 What does he/she do in his/her free time?

My friend Sarah
 She is Sarah. She is 10 years old. She's from Hradec Králové.
 She has got light hair.

My friend Sarah
 Her name is Sarah. She is 10 years old.
 She is from Hradec Králové. She has got
 fair hair, blue eyes, a small nose and a
 quite small mouth. She has got only one
 younger brother. His name is Jonathan.
 Her favourite animal is a guinea pig,
 her favourite singer is Enya and her
 favourite colour is blue. She has got
 two guinea pigs. Their names are
 Amelia and Peggy.

Anna B. test b známka 1 s pochvalou	
Zadání	splněno a překročeno
Plynulost a spojitost textu	ano, na výborné úrovni, nadpis navíc
Gramatické chyby	ne
Pořádek slov	v pořádku
Spelling	drobná chyba
Výběr jazykových prostředků	vhodný

Name: Patrik S Date: 17th April

Napiš alespoň 7 vět o svém kamarádovi, nebo o své kamarádce. Odpověz na tyto otázky:

- 1 What's his/her name?
- 2 How old is he/she?
- 3 Where is he/she from?
- 4 What does he/she look like?
- 5 How many brothers and sisters has he/she got?
- 6 What's his/her favourite animal (singer, colour, day...)?
- 7 What does he/she do in his/her free time?

His name is Kryštof. He's 11. He's from the
 Bratři Dvůrští, the Czech ^Rrepublic. He has
 got short hair, blue eyes, and he is small and ^{short}
 slim. He has got a ~~one~~ brother. His favourite animal
 is a fox. In his free time he plays the clarinet.

2

Patrik S. test b známka 2	
Zadání	splněno
Nadpis	ne (není v zadání)
Plynulost a spojitost textu	ano, s drobnou výhradou (či oblíbené zvíře je liška)
Gramatické chyby	ano, člen a 3. osoba
Pořádek slov	v pořádku
Spelling	drobná chyba
Výběr jazykových prostředků	Vhodný, ale small místo short

Name: Andulka Bz Date: 17th April

Write 8 – 9 sentences about your friend.

My best friend

Her name is Alice and she's 11 years old.
 She has ^{short} long brown hair and chocolate brown eyes.
 She's ^{short} small and a little bit fat. She wears a pink ^{is wearing} T-shirt, green jeans and black shoes. She loves basketball and baseball is her big hobby. In her free time she ^{likes} watching TV, playing computer games or walking her dog. His name is Pink. He has 1 feature and his name is Pink. He's 17 years old and he likes playing computer games.

Andulka test a známka 1	
Zadání	splněno a překročeno
Plynulost a spojitost textu	ano, přidán nadpis, použila idiom
Gramatické chyby	závažnější - kvůli odvážnému a bohatému výběru větných struktur
Pořádek slov	v pořádku
Spelling	drobné chyby
Výběr jazykových prostředků	vhodný a nápaditý, ale small místo short

Name: Petr Date: 17th April

Write 8 – 9 sentences about your friend.

His name is Petr S. He is eleven years old. He lives in Hradec Králové. He has blond hair and green eyes. He is tall and very funny. His favourite hobby is playing computer games with me and friends. He has a sister. Her name is Nikola. His favourite animal is ~~blue~~ lion. His favourite colour is green. He likes ~~the~~ wild animals, but he likes his sister. He is ^a good friend.

1

Petr test a známka 1 s pochvalou	
Zadání	splněno a překročeno
Plynulost a spojitost textu	ano
Gramatické chyby	drobné v členech
Pořádek slov	v pořádku
Spelling	v pořádku
Výběr jazykových prostředků	vhodný a nápaditý

Name: Emma Date: 17th April

Napiš 6 podobných vět **buď** o svém kamarádovi, **nebo** o své kamarádce.

	
My friend's name is Ali. He is from Kenya. He is 12. He has got short black hair. He likes animals. His favourite animal is an elephant. He reads books about elephants and he helps baby elephants too.	My friend's name is Shirin. She is from Iran. She is 11. She has got black hair and nice eyes. She has got two sisters and two brothers. Shirin likes music. She is a good singer. Her favourite singer is Taylor Swift.

My friend's name is Natka. She is from ~~in~~ HK.
 she is 11. She has got blond hair and blue eyes.
 She has got one dog. Natka likes ^{her} dog ^{and} music.
 She is a good friend. Her favourite book is Hobit.
 about hobbits.

2

Emma test c známka 2	
Zadání	splněno a překročeno
Plynulost a spojitost textu	ano, s výhradou (změnit pořadí předposlední a poslední věty. She likes her dog AND music.)
Gramatické chyby	Ano, záměna her/your, zdvojení předložek
Pořádek slov	v pořádku
Spelling	drobná chyba here/her
Výběr jazykových prostředků	Vhodný ...about hobbits je jen doporučení

Name: Martin Date: 17th April

Napiš 6 podobných vět buď o svém kamarádovi, nebo o své kamarádce.

	
My friend's name is Ali. He is from Kenya. He is 12. He has got short black hair. He likes animals. His favourite animal is an elephant. He reads books about elephants and he helps baby elephants too.	My friend's name is Shirin. She is from Iran. She is 11. She has got black hair and nice eyes. She has got two sisters and two brothers. Shirin likes music. She is a good singer. Her favourite singer is Taylor Swift.

My friend's name is a Kenya.
 He ^{is} from in Chit bus ^{hears} in Shirin Kaloni. Cibuz
 He is 12 years old. years
 He has short brown hair. He ^{is} has tall and thin.
 He has got from green eyes.
 * He has got likes modeling models tanks cars battles and explosives.
 He go to the beach. He plays the games on the water there.
 He likes making models - tanks, battles, cars and aeroplanes.
 Oprav doma - přepiš: W
 Výsl. známka: 3

Martin test c	těžká SPU
Zadání	splněno a překročeno
Plynulost a spojitost textu	ano, s výhradou ke stavbě obou posledních vět
Gramatické chyby	ano, záměna in/near, is/has, 3. osoba, členy
Pořádek slov	v pořádku
Spelling	řada chyb: ears/years, tal/tall, got/god (typické pro SPU)
Výběr jazykových prostředků	vhodný

20.4.

My friend's name is Honza.
He is from Cibulka - a ~~new~~ village near Hradec Králové.
He is 12 years old.
He has short brown hair, he is tall and slim.
He has got green eyes.
He likes making models: tanks, cars, battles and aeroplanes.
He goes to Liberec. He plays games there.

Martin

5.A

Psaní – 5. ročník:

Úloha a, b, c – zadání je rozděleno podle obtížnosti

Očekávaný výsledek psaní na všech úrovních je obsahově podobný. To, co určuje míru obtížnosti úlohy, je textová podpora (rozsah a forma) a požadovaná délka textu.

Rozdělení úlohy do tří úrovní napomůže i pomalejším žákům splnit zadání a získat dobrou známku. Byly vybrány dvě práce žáků ve skupině vynikajících (Andulka a Petr – obě práce klasifikovány výborně, Petr s pochvalou), dále dva standardně dobří žáci (Anna B. – klasifikována výborně s pochvalou; Patrik – klasifikován chvalitebně). Dále dva žáci, kteří reprezentují dolní část skupiny (Martin a Emma). I tito žáci splnili zadání, Emma byla klasifikována chvalitebně (je zde ale vidět velký rozdíl v porovnání s pracemi se zadáním a, b) a Martin se SPU dostal možnost úlohu přepsat doma (mohl si vybrat, buď ručně, nebo na počítači) a výsledná známka (dobře s přihlédnutím) zahrnuje i tuto jeho domácí snahu.

Vzorové úlohy – rozbor splnění úkolu u vybraného vzorku

Všech šest žáků splnilo zadání. Plynulost a spojitost textu byla vesměs uspokojivá, věty byly většinou propojeny spojkami, texty mají logickou návaznost. Gramatické chyby měly velký rozptyl – od členů přes špatné tvary sloves, špatně použitá zájmena, ovšem na pochopení textu neměly zásadní vliv. Pořádek slov byl ve všech případech velmi dobrý. Chyby ve spellingu slov byly většinou drobné, s výjimkou žáka se SPU – tam byla typicky pro jeho poruchu řada chyb. Výběr jazykových prostředků byl odpovídající – v lexiku jen drobná opakovaná nepřesnost (small × short), občas se objevily chyby v nezvládnutých větných vazbách a slovesných časech.

Petr test a známka 1 s pochvalou	
Zadání	splněno a překročeno
Plynulost a spojitost textu	ano
Gramatické chyby	drobné v členech
Pořádek slov	v pořádku
Spelling	v pořádku
Výběr jazykových prostředků	vhodný a nápaditý

Andulka test a známka 1	
Zadání	splněno a překročeno
Plynulost a spojitost textu	ano, přidán nadpis, použila idiom
Gramatické chyby	závažnější – kvůli odvážnému a bohatému výběru větných struktur
Pořádek slov	v pořádku
Spelling	drobné chyby
Výběr jazykových prostředků	vhodný a nápaditý, ale small místo short

Anna B. test b známka 1 s pochvalou	
Zadání	splněno a překročeno
Plynulost a spojitost textu	ano, na výborné úrovni, nadpis navíc
Gramatické chyby	ne
Pořádek slov	v pořádku
Spelling	drobná chyba
Výběr jazykových prostředků	vhodný

Patrik S. test b známka 2	
Zadání	splněno
Plynulost a spojitost textu	ano, s drobnou výhradou (čí oblíbené zvíře je liška)
Gramatické chyby	ano, člen a 3. osoba
Pořádek slov	v pořádku
Spelling	drobná chyba
Výběr jazykových prostředků	vhodný, ale small místo short

Emma test c známka 2	
Zadání	splněno a překročeno
Plynulost a spojitost textu	ano, s výhradou (změnit pořadí předposlední a poslední věty; doplnit spojku: She likes her dog AND music.)
Gramatické chyby	ano, záměna her/your, zdvojení předložek
Pořádek slov	v pořádku
Spelling	drobná chyba: here/her
Výběr jazykových prostředků	vhodný ... about hobbits je jen doporučení

Martin test c známka 3 po domácí opravě	těžká SPU
Zadání	splněno a překročeno
Plynulost a spojitost textu	ano, s výhradou ke stavbě obou posledních vět
Gramatické chyby	ano, záměna in/near, is/has, 3. osoba, členy

Pořádek slov	v pořádku
Spelling	řada chyb: ears/years, tal/tall, got/god (typické pro SPU)
Výběr jazykových prostředků	vhodný

6 Řešení ilustrativních úloh

CJ-5-1-01

Žák rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností.

Minimální úroveň:

1 a), 2 b), 3 a), 4 b), 5 c), 6 a), 7 a), 8 b), 9 c)

Optimální úroveň:

1. *Do you like this picture?* - H
2. *Is it modern?* - F
3. *What colours are there?* - C
4. *How old are these people?* - E
5. *Where are they?* - B
6. *What are they doing?* - A
7. *Are there any animals?* - D
8. *What other things can you see?* - G

Excelentní úroveň:

a)

1. *Do you like this painting?* - J
2. *Is it modern?* - G
3. *What colours are there?* - C
4. *How old are these people?* - F
5. *Where are they?* - B
6. *What are they doing?* - A
7. *Are there any animals?* - D
8. *What other things can you see?* - H

Učitel s žákem hovoří o obrázku B.

b)

Příklad řešení:

1. *Do you like this painting?* - Yes, I do but...
2. *Is it modern?* - No, it isn't.
3. *What colours are there?* - Red, green, blue, white...
4. *How old are these people?* - They're... twenty... fifty... I don't know...
5. *Where are they?* - In a room... in a restaurant... maybe...
6. *What are they doing?* - They are... sitting... eating. They're listening to music.
7. *Are there any animals?* - Animals? No, I can't see animals.
8. *What other things can you see?* - Tables, food, plates...

CJ-5-1-02

Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.

Minimální úroveň:

1 b), 2 b), 3 c), 4 a)

Optimální úroveň:

1 c), 2 c), 3 b), 4 a)

Excelentní úroveň:

1 b), 2 b), 3 d), 4 c), 5 b)

CJ-5-1-02

Žák rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně, a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.

Minimální úroveň:

úkol 1: 1 D, 2 A, 3 C, 4 B

úkol 2: 1 A, 2 D, 3 B, 4 C

úkol 3: 1 C, 2 B, 3 D, 4 A

úkol 4: 1 A, 2 C, 3 B, 4 D

Optimální úroveň:

úkol 1: 1 D, 2 C, 3 B, 4 A

úkol 2: 1 A, 2 C, 3 D, 4 B

úkol 3: 1 B, 2 A, 3 D, 4 C

úkol 4: 1 C, 2 D, 3 B, 4 A

Excelentní úroveň:

úkol 1: 1 B, 2 C, 3 F, 4 D, 5 A, 6 E

úkol 2: 1 A, 2 E, 3 C, 4 D, 5 F, 6 B

úkol 3: 1 D, 2 A, 3 B, 4 F, 5 E, 6 C

úkol 4: 1 A, 2 D, 3 F, 4 B, 5 E, 6 C

CJ-5-1-03

Žák rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu.

Minimální úroveň:

1 c), 2 c), 3 a), 4 b)

Optimální úroveň:

1 a), 2 a), 3 c), 4 b)

Excelentní úroveň:

1 d), 2 d), 3 d), 4 a), 5 d)

CJ-5-2-01

Žák se zapojí do jednoduchých rozhovorů.

Minimální úroveň:

1. Ryan — fine — Good
2. viz dialog v úkolu 1

Optimální úroveň:

1. křestní jméno (např. Ryan) — are — fine / great / OK / good / very well — you — Good / Fine / Not bad — See you
2. viz dialog v úkolu 1

Excelentní úroveň:

Příklad řešení:

A: Hello. My name is Vojta. What's your name?

B: Hello. I'm Thao. What's your name again?

CJ-5-2-02

Žák sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.

Minimální úroveň:

Příklad řešení:

1. Things. Nine.
2. Children. Four. / Five.
3. White. New.

4. Red. Small.
5. Eight. (*Případně jiná obsahově přijatelná základní číslovka.*)
6. Yes, they are. / Yes.
7. No, they aren't. / No., No, they aren't. / No., Yes, they are. / Yes., No, they aren't. / No.
8. No, they haven't. / No., No, they haven't. / No., Yes, they have. / Yes.

Optimální úroveň:

Příklad řešení:

Photo 1: I can see a white bag, a red pencil, a red car, a book, a rubber and a pencil case. The bag is on a chair. The chair is black.

Photo 2: I can see four children. They are nine. They are nice.

Excelentní úroveň:

Příklad řešení:

Photo 1: I can see a white bag, sweets, a red pencil, a red car, a book and a rubber. The bag is on a black chair. There's a pencil case too. It's on the floor, under the chair.

Photo 2: There're four children, three girls and one boy. They're nine years old. They're standing. They're at school. It's a music lesson. This girl has got a white dress. The boy has got a black T-shirt.

My favourite thing is my notebook. It's new. I like its colour; it's silver. It's in my room, on my desk.

CJ-5-2-03

Žák odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá.

Minimální úroveň:

Příklad řešení:

What's your name? How old are you? Have you got a pet? What's your favourite colour?

Optimální úroveň:

Příklad řešení:

žák A1 a žák B1 – otázky:

What's your name?, How old are you?, What's your address?, Have you got a brother or a sister?, What's your mobile number?, What's your favourite fruit?, What do you do in your free time?

žák A1 – odpovědi:

(I'm) Brad Berry., I'm ten. / Ten., 17 Oxford Street, Sydney., I've got 1 brother., (It's) 612 9818 2788., I like apples and kiwis. / Apple and a kiwi. / Apples and kiwis., I ride a horse and I go surfing.

žák B1 – odpovědi:

(I'm) Meena Taylor., I'm eleven. / Eleven., 24 Bond Street, Birmingham., I've got 1 sister., (It's) 0121 629 0841., I like bananas. / Banana. / Bananas., I go dancing, I play floorball and I play computer games.

Excelentní úroveň:

Příklad řešení:

žák A – otázky:

What's your name?, How old are you?, Where do you live?, Have you got a brother or a sister?, What's your mobile number?, What's your favourite fruit?, What do you do in your free time?, Do you play computer games?

žák B – odpovědi:

(I'm) Brad Berry., I'm ten. / Ten., I live in Sydney. / in Sydney., I've got 1 brother., (It's) 612 9818 2788., I like apples and kiwis. / Apple and a kiwi / Apples and kiwis., I ride a horse and I go surfing., Yes, I do.

CJ-5-3-02

Žák rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.

Minimální úroveň:

1 – P, 2 – N, 3 – P, 4 – P, 5 – N, 6 – N

Optimální úroveň:

1b), 2 a), 3 b), 4 c), 5 a), 6 c)

Excelentní úroveň:

1c), 2 b), 3 b), 4 a), 5 d), 6 b)

CJ-5-3-02

Žák rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.

Minimální úroveň:

obrázek B

Optimální úroveň:

obrázek C

Excelentní úroveň:

1 b)

2 a)

CJ-5-3-02

Žák rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.

Minimální úroveň:

Příklad řešení:

My friend's name is Lea. She is from the Czech Republic. She is in my class. She is 11. She has got long brown hair. She likes music.

Optimální úroveň:

Příklad řešení:

My friend's name is Dino. He is 11. He is from the Czech Republic. He has got short fair hair. He has got one brother. His favourite food is chicken and rice. He likes riding a bike. He can play the guitar.

Excelentní úroveň:

Příklad řešení:

I have got two best friends. Their names are Tina and Nina. They are twin sisters but they are not the same. Tina has got long brown hair and she wears glasses. Nina has got long fair hair and she doesn't wear glasses. Tina and Nina have got a lot of pets and they can ride a horse! They are good at games too. I like visiting Tina and Nina on Saturdays.

Žák rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu.

Minimální úroveň:

Hi Moira!

Thanks for your last email. I am on holiday in Italy now. It's a great country. Italian ice-cream is the best in the world! I eat it every day. Do you eat a lot of ice-cream in Australia too?

Please write soon.

Bye,

Optimální úroveň:

Příklad řešení:

Hi Jonathan,

Thank you for your email. Yes, I am OK! The camp is great. I have a lot of friends here and everybody is nice. We play a lot of games and it's fun! There's a small swimming pool. We swim every day. I can swim 300 metres!

Please write soon.

Bye,

Excelentní úroveň:

Příklad řešení:

Hi Josh,

I hope you're OK! I'm fine. We're on holiday in Austria. Everything is perfect. We're staying in a little hotel near a lake. The water is cold for swimming but I'm learning to windsurf. Today we're on a trip in Vienna. There's a big zoo. I have a lot of photos of animals. You can look at them too. The brown bears are very nice. They are playing in the water.

Please write soon.

Bye,

Žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.

Minimální úroveň:

Příklad řešení:

A: Hello, *Jack*.

B: Hi, *Linda*.

A: Are you doing anything interesting today?

B: Nothing special. Why?

A: I'd like to *go to the cinema* if you are interested.

B: Why not? What time?

A: How about *half past three*?

B: Oh, sorry, I have *my basketball training*. It's *from three to half past four*.

A: No problem. How about *tomorrow* then?

B: That's fine. The same time, *half past three*?

A: Well, the school finishes at *four o'clock tomorrow and the film starts at six*. Could we meet at 17.45?

B: OK, *at the bus stop*?

A: Perfect.

Optimální úroveň:

Příklad řešení:

A: Hello, Jack.

B: Hi, Linda.

A: Are you doing anything interesting today?

B: Nothing special. Why?

A: Would you fancy going to the cinema? The film starts at half past three.

B: I'd love to but my basketball training is from three to half past four. Sorry...

A: No problem, how about tomorrow?

B: Great. At four?

A: Oh, sorry, I forgot about my volleyball match. It's tomorrow at 2 p.m.

B: Never mind. Let's go next Friday. Are you free?

A: Next Friday is not a good idea. It's my cousin's birthday party but next Saturday would be fine...

B: Next Saturday? What time?

A: At two o'clock?

B: I'm afraid it's too early for me. What about 4 o'clock outside the shopping park?

A: Great. I'll be there. See you next Saturday.

B: See you.

Excelentní úroveň:

Příklad řešení:

A: Hello, Jack.

B: Hi, Linda.

A: What are you doing this afternoon? Would you fancy going to the cinema? The new James Bond film is on at half past three.

B: Half past three? Oh, that's too early for me. My basketball training is from three to half past four and I can't miss it today. How about tomorrow?

A: Tomorrow? Why not? What time? My volleyball match starts at 2 p.m., so late afternoon or evening would be fine...

B: *Er...* I forgot... I'm going to a rock concert tomorrow. What are you doing next Friday?

A: Next Friday? Impossible! It's Robin's birthday party and I've promised to be there. But I don't have any plans for Saturday yet...

B: Saturday? Yes... No, wait! I forgot it's my first zumba lesson on Saturday.

A: Is Sunday better for you then?

B: Sunday is the best day. Is four o'clock OK?

A: Sure, it's great. Shall we meet outside the cinema?

B: Yes, as usual. So see you next Sunday, Linda.

A: OK. See you.

Žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.

Minimální úroveň:

Příklad řešení:

a) Do you like playing scrabble (on holiday)?, Do you love cycling (on holiday)?, Do you enjoy swimming or diving (on holiday)?, Do you like eating in restaurants (on holiday)?, Do you enjoy reading (on holiday)?, Do you like watching football matches (on holiday)?, Do you love doing sports (on holiday)?

b) Yes, I do but we don't play scrabble very often., Yes, I do., Well, I like swimming but I don't like diving — I can't dive., Yes, I do! I love eating pizza and kebab., No, I don't. Reading is boring., Yes, I do but I don't watch them very often.; Yes, I do. I enjoy playing beach volleyball, badminton and table tennis.

c) Dvojice žáků přečte modelový dialog.

d)

A: Hello, Alex.

B: Hi, Sam. How are you?

A: Great! I'm leaving for a holiday tomorrow, I can't wait!

B: Sounds brilliant! Where are you going this year?

A: To Greece, as usual. I love diving.

B: Do you? I'm crazy about cycling, I love long trips in the country!

A: Hmm... I don't enjoy riding a bike very much, I prefer going to the cinema.

B: Yeah... But going to the cinema is expensive... How about listening to music? My new MP3 player is fantastic!

A: Music? Of course, I love it, I listen to my favourite bands every evening.

B: Can you play scrabble?

A: Oh yes, I can. But I am not very good at it, it's quite difficult.

B: We can train with my sister if you want. What are you doing next Sunday?

e)

B: Are you back from holiday?

A: Yes, we are coming home next Saturday. Well, Sunday afternoon? Why not?

B: Fine, what time would you like to come? At 4?

A: 4 p.m. is perfect.

B: So see you next Sunday! Enjoy your holiday!

A: Thanks, Alex. See you next Sunday.

Optimální úroveň:

Příklad řešení:

a)

I like cycling very much, I think it's very exciting. I enjoy long trips in the country and I'm happy when our family can go for a long trip. I'm crazy about watching cycling on TV too. I'd like to get a new bike for my next birthday because my bike is quite old now. I prefer cycling to playing scrabble. I think scrabble is boring. I also hate reading, especially on holiday. My brother loves it but I'm fed up with reading long stories and I don't go to the library. I love summer because I'm a big fan of diving. I'm always happy when we go to the sea in the summer.

b)

I'm really into hip hop music and street dance. I listen to hip hop music every day on my iPod, so I love summer holidays because I can listen to my favourite music all day. I go to the dancing club three times a week and we train very hard because we want to be the best. My friends are crazy about street dance too. We're usually tired at the end of the day but we're never bored with our dancing trainings. Hip hop is so exciting! In August we spend a week in a camp and our training is even harder!

Excelentní úroveň:

Příklad řešení:

a)

I love summer holidays because I can do my favourite activities. I love travelling to different countries and tasting unknown food. I prefer eating in small local restaurants and I'm happy when we can try something different every day. It's really exciting! Last year we were in Turkey and Turkish kebab was fantastic! I'm also a big fan of the sea and I'd like to live by the sea one day. I like sailing very much. A lot of people think it's dangerous but I'm crazy about it. I can spend the whole day in a boat on the sea. It's simply cool and I can never get bored with it. My friends say I'm an excellent swimmer and I really enjoy swimming as well as snorkelling. I'm just a little bit afraid of diving in very deep water. Watching small fish is really interesting but I'd never dive to watch sharks. Such an adventure is too risky. Do you agree?

b)

Well, your summer holidays are quite exciting, but it's nothing for me, really. I don't like travelling at all. I prefer staying at home. I'm happy when I'm alone and when I can listen to my favourite music. I'm a big fan of metal music and I love when it's pretty loud so I can't listen to it when my parents are in. Anyway, I agree with you that trying new food

may be exciting. But we almost never go abroad... I'd like to go sailing with you, I believe it's cool. I think it might be dangerous but I'd like to try it! Swimming is fine but I'm not sure about diving. I've never tried it... I love playing computer games, especially the fantasy and strategic ones. I love holidays because I can play for hours. Do you like playing computer games? I can lend you the latest one, I'm sure you'll like it.

CJ-9-2-01

Žák se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných formálních i neformálních situacích.

Minimální úroveň:

- a) Shop assistant: I'm afraid we don't. Of course. Here you are. Can I help you? Yes, we've got it in violet, blue and pink. Sure. The changing rooms are over there. */a bit later/* How is it?

Customer: Does this T-shirt come in different colours? It's too big. Do you have it in a smaller size? It's nice. Could I try it on? Could I see the violet, please?

- b) Shop assistant: Can I help you?

Customer: Does this T-shirt come in different colours?

Shop assistant: Yes, we've got it in violet, blue and pink.

Customer: Could I see the violet, please?

Shop assistant: Of course. Here you are.

Customer: It's nice. Could I try it on?

Shop assistant: Sure. The changing rooms are over there. */a bit later/* How is it?

Customer: It's too big. Do you have it in a smaller size?

Shop assistant: I'm afraid we don't.

- c) *Příklad řešení:*

Shop assistant: Can I help you?

Customer: Does *that jacket* come in different colours?

Shop assistant: Yes, we've got it in *white, purple* and *brown*.

Customer: Could I see the *purple*, please?

Shop assistant: Of course. Here you are.

Customer: It's nice. Could I try it on?

Shop assistant: Sure. The changing rooms are over there. */a bit later/* How is it?

Customer: It's too *small*. Do you have it in a *larger* size?

Shop assistant: I'm afraid we don't.

Optimální úroveň:

Příklad řešení:

Shop assistant: Can I help you?

Customer: Yes, I'm looking for black jeans...

Shop assistant: What size do you need? Thirty-six? Thirty-eight?

Customer: Thirty-six, I think...

Shop assistant: Thirty-six. Hmm... Look at these ones.

Customer: How much are they?

Shop assistant: 599 crowns.

Customer: Hmm... They aren't very expensive.

Shop assistant: No, they are not. They fit very well. Do you want to try them on?

Customer: Yes, please. Are there any changing rooms?

Shop assistant: Over there. On the right.

Customer: Thanks. */a bit later/* I'll take them.

Excelentní úroveň:

Situation 1

Příklad řešení:

Pupil: I'm so sorry *Taina*. I have to see my doctor tomorrow. Could you get to school alone? I know it's your first day but the school is not very far from our house, really...

Exchange student: No problem, *Veronika*. If you tell me the way...

Pupil: Of course! It's very easy... When you leave the house, turn left. Go straight on...

Exchange student: OK. I'll turn left, then I'll go straight on...

Pupil: Yes, go past the cinema and then turn right at the traffic lights. Will you remember that?

Exchange student: Yeah... Don't worry. Anyway, could you draw your journey to school?

Pupil: Oh, yes, that's a good idea! Well, let me finish first. The school is about 200 metres from the traffic lights. It's on the left, so be careful when you cross the road...

Situation 2

Příklad řešení:

Tourist: Excuse me, could you tell me how to get to the tourist information office / railway station / museum, please?

Pupil: Err... To the tourist information office / railway station / museum? Hmm... Do you want to walk?

Tourist: Is it far?

Pupil: Well, not really... Go this way. Go past a food store and then turn right at the traffic lights...

Tourist: OK, to the right at the traffic lights...

Pupil: Yes, continue past the police station and keep going two hundred metres. The tourist information office / railway station / museum will be on your right.

Tourist: Thank you very much.

Pupil: You are welcome.

CJ-9-2-03

Žák vypráví jednoduchý příběh či událost, popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.

Minimální úroveň:

Příklad řešení:

You:

My name is Tomáš Novák. I'm fifteen years old. I'm from Prostějov. It's a small town in the Czech Republic. I like chatting with my friends on Facebook but my big hobby is music. I like playing the guitar. I do sports at school but I don't do any sports after school. I hate cleaning my room and going shopping with my mum.

Places you know:

I live in a flat in Prostějov. Prostějov is a nice town and I've got a lot of friends there. Our flat is small but I like my room very much. I can play the guitar and listen to music there. Our school is quite big, with many classrooms, a school canteen and a playground. I usually spend my holidays at home, at a summer camp or at my grandmother's. We sometimes go to the mountains. My favourite place is my room. My favourite place abroad? I don't know, maybe New York, I want to go there one day.

Optimální úroveň:

Příklad řešení:

You:

My name is Tomáš Novák. I'm fifteen years old. I'm from Prostějov, it's a small town in the Czech Republic.

I like chatting with my friends on Facebook every day, but it's not a real hobby. My hobby is playing the guitar. I go to special music classes after school on Mondays and Thursdays. I don't have any pet. When I was a small boy, I had a hamster but when it died, I was unhappy. I hate cleaning my room and going shopping with my mum, it's very boring, no fun for me.

Places:

I live in a flat in a big block of flats in Prostějov. It's a nice town near Olomouc. There're a lot of interesting places where you can spend your free time. There're also a lot of shops and shopping centres where you can go. Our flat is small, there're only two rooms, a kitchen and a bathroom but I like my room very much. I can play the guitar and listen to music there. There are a lot of posters of my favourite singers on the walls. Our school is quite big, as many other schools. There are many classrooms, a school canteen and a playground. My dream place is New York, I'd like to go there one day. I like pictures from New York very much, a lot of high buildings, many people everywhere, it's exciting. I think it must be a cool place.

Things:

I need a lot of things every day, for example food and clothes, but the best thing is my mobile. I use it every day. I chat with my friends on the internet and I play games and listen to music on my phone. I can't live without it. I hate school textbooks and exercise books and some school subjects, especially Maths. Maths is very difficult for me and learning it is boring. Sometimes I hate my clothes. My mum sometimes buys clothes for me and I always hate them, especially some trousers. I'd like to have a new TV set with a big screen in my room. When my parents are not at home, I love watching music channels and listening to loud music in the living room.

Excelentní úroveň:

Příklad řešení:

You:

My name is Tomáš Novák. I'm fifteen years old, I was born on 30th August, so August is my favourite month. I'm from Prostějov, it's a small town in the Czech Republic. It's near Olomouc and I go there from time to time. Prostějov is a nice place to live in and there

is everything I need. I have a lot of friends in our town and we like it here. I like chatting with my friends on Facebook every day, but it's not a real hobby. My hobby is playing the guitar. I go to special music classes after school on Mondays and Thursdays. I also like going to concerts. I'm crazy about all kinds of modern music. My dream is to visit One Direction's concert. I'm sure it must be perfect. I don't have any pet. When I was a small boy, I used to have hamsters but when some of them died, I was very depressed, so later I decided no pets will be better for me. My little sister wants to have a dog but our parents say our flat is too small. Well, I'm quite happy about it, I don't fancy dogs. I hate cleaning my room and going shopping with my mum, it's very boring, no fun for me. I must clean my room every weekend, my mum is quite strict about it.

People you like:

My parents and my friends are the most important people for me, of course. My family, it's my mum, dad and my younger sister. She's called Aneta and she's 8. There is nothing special about her, she's just a small girl. She's got many friends, all of them are girls of her age. My mum is 43 years old and she works as an assistant in a big car company in our town. She isn't very tall, she's got long dark hair and a very nice smile. My dad is a little bit older than my mum, he'll be 50 next year. He is tall, slim but strong. He is a vet and he loves his job. Both my parents like sport, they are mad about jogging and tennis. They're quite busy but they like to spend time together with me and my sister. We often go to the cinema and we also enjoy bowling. My mum is a great cook but we also like eating in restaurants. Every year we go on a skiing holiday in the winter and we usually spend a week or two by the sea in the summer. We like each other and we are a happy family, I think.

My best friend? Well, I've got a lot of friends, so it's difficult to choose only one. Well, I can talk about Martin. He's my classmate and also my neighbour. He lives in the same block of flats, so we often go to school together. He isn't as tall as me but he's got blue eyes and blond hair and a lot of girls like him. My idol? It's really hard to say, I like music and there're some posters of singers on the walls of my room but I can't say who my idol is, I'm afraid. I'd like to meet the members of One Direction group but it's because of the music they play, not because of their eyes or hair.

Places you know:

I live in a big block of flats in Prostějov. The block is quite old but our flat is nice and our family like living there. Prostějov is a nice town near Olomouc. There're a lot of places where you can spend your free time. I know quite a lot of people who play tennis or football in my town. There're also a lot of places where people, for example my parents, go jogging. If you like bowling, you can also choose from many places where to go. There're many shops and shopping centres too but shopping is very boring for me and I

usually hate it. But I fancy eating out – there're several nice places where you can have good meals.

Back to our flat. It's small, there're only three rooms, a kitchen and a bathroom but I like my room very much. I can play the guitar and listen to music there. There're many posters of my favourite singers on the walls. Our family spend a lot of time in the biggest room – it's a kitchen and a living room together. We can watch TV while our mum is cooking. Our parents like it when we're all together. We've got a balcony too, but it's small and we can't eat there. My sister's room is full of toys, especially dolls, and clothes. I don't go there very often. Our school is quite big, as many other schools. A lot of people say that our school is very nice, it's got new windows, for example, but it's not important for me. There're many classrooms and some special classrooms for chemistry and a language laboratory. Many children like our school library where you can sit and read a book or a magazine or you can borrow a book and read it at home.

My dream place is New York, I'd like to go there one day. I like pictures from New York very much, many high buildings, many people everywhere, it's exciting. I think it must be a cool place. I'd like to see Manhattan with all the skyscrapers and I'd like to go by boat to the Statue of Liberty. New York is also a good place for people who love music, there're many clubs and concert halls, so it would be a perfect place for me.

Things in your life:

Every day I need a lot of things, for example food and clothes, but the best thing is my mobile. I use it so much! I chat with my friends on the Internet, I play games and listen to music on my phone. I couldn't live without it. The brand, design and colour are also important for me but my parents don't understand such things at all. They say functions are more important than the design. If you have a good mobile, you can also use many applications, new games and be online all the time. I hate school textbooks and exercise books, especially for Maths. Maths is a very difficult subject and learning it is boring. I must bring a lot of books and exercise-books to school every day. If I leave them at home, my teachers get angry. I think one exercise-book would be enough. Sometimes I hate my clothes. My mum sometimes surprises me with something new, with a new shirt, for example, and I hate all clothes she buys for me. I think I'm old enough to buy my own clothes. I think many of my friends have the same problem. But I'm not as crazy about clothes as girls. Girls spend hours talking about clothes and fashion. I love watching music channels and listening to loud music but I can't do it in the living room when my parents are at home. I'd like to have a new TV set with a big screen in my room. I have asked my parents many times but they say my old TV is still good enough...

CJ-9-2-03

Žák vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života.

Minimální úroveň:*Příklad řešení:*

It was before Christmas and Mel wanted to see her auntie on 26th December. She planned to bring a present. On 17th December she went shopping. She wanted to choose a book or a vase. She looked at boxes of chocolates too but finally she bought a CD. She was tired because the shopping lasted long. She came to her auntie on 26th December at 5 p.m. She gave her present to her. Auntie Emma had a present for Mel too. They opened their presents and they found the same CD! They were very surprised first but then they listened to the CD. They drank hot chocolate and ate Christmas biscuits. They enjoyed that afternoon very much.

Optimální úroveň:*Příklad řešení:*

It was before Christmas. Mel wanted to see her auntie Emma on 26th December. She planned to bring a nice present and spend the whole afternoon with her. On 17th December she went to the shopping mall because she wanted to choose a book, a DVD, a vase or a box of chocolates for Emma. Finally she bought a Christmas CD. She was quite tired because the shopping lasted for two hours.

On 26th December Mel visited Emma. She gave her her present. Auntie Emma had a present for Mel too. When they opened their presents, they found the same CD! First they were surprised but then they decided to listen to the music. They liked the Christmas songs very much. They drank hot chocolate, their favourite drink, ate Christmas biscuits and enjoyed themselves.

Excelentní úroveň:*Příklad řešení:*

It was before Christmas and Mel wanted to see her auntie Emma on 26th December. She planned to bring a nice present and spend the Boxing Day afternoon with her. On 17th December she went to the shopping mall because she wanted to choose a book, a DVD, a vase or a box of chocolates for Emma. Finally she bought a Christmas CD because it looked better than anything else. At the end of the day she was quite tired because the shopping lasted for more than two hours.

On Boxing Day Mel went to see Emma alone. Mel's parents work in a hospital and they were both at work on Boxing Day. Mel gave Emma her present. Emma had a present for

Mel too. When they opened their presents, they found the same CD! First they were surprised but then they decided to listen to the music. They liked the Christmas songs very much. Emma drank hot chocolate, Mel drank her favourite fruit tea because she is allergic to chocolate, they ate Christmas biscuits and spent a nice Christmas afternoon together.

Emma is Mel's favourite aunt and Mel is Emma's favourite niece. Every year they spend Boxing Day together. Mel's jokes and funny stories make Emma laugh a lot.

CJ-9-3-02

Žák rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace.

Minimální úroveň:

1 a), 2 c), 3 a), 4 b), 5 b), 6 a), 7 c)

Optimální úroveň:

1. anonymous
2. poison
3. knowledge
4. hide
5. orphans
6. sound
7. disappear

Excelentní úroveň:

1. panting
2. welfare
3. alarming
4. put down
5. breed
6. (in) captivity
7. hunting

CJ-9-4-02

Žák napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.

Minimální úroveň:

Příklad řešení:

Dear Teen Penpals,

My name's Tereza, I'm 14 and I'm from the Czech Republic. I live with my parents in a village. I've got one sister but she lives in Germany.

I go to primary school, I'm in the 9th class. My favourite subject is P.E. I don't like Czech

or History. My favourite day is Thursday because the school finishes at 11.40!

In my free time I play computer games but I don't have much free time. I play basketball and we often have matches.

Best wishes,

Tereza

Optimální úroveň:

Příklad řešení:

Dear Teen Penpals,

My name's Dominik, I'm 14 and I'm from the Czech Republic. I live with my parents in a village 60 km far from Prague. I've got one sister but she doesn't live with us.

I go to primary school, I'm in the 9th class. My favourite day is Thursday because the school finishes at 11.40! I have lunch and then I go home. In the afternoon I do nothing or I play computer games.

I don't have much free time. I do karate three times a week and I am often on Facebook.

Best wishes,

Dominik

Excelentní úroveň:

Příklad řešení:

Dear Teen Penpals,

My name's Johana, I'm 14 and I'm from the Czech Republic. I live with my parents in a village

60 km far from Prague. My sister doesn't live with us because she has her own family.

I'm in the 9th class at primary school. My favourite day is Thursday because the school finishes early! When I get home, I do my homework first. Then I have the whole afternoon for myself.

In my free time I am often on Facebook or I download music. I love taking selfies too. I also go to a dance studio but I'm not very good at dancing.

Best wishes,

Johana

CJ-9-4-02

Žák napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.

Minimální úroveň:

Příklad řešení:

Walt Disney

Walt Disney was a great American cartoonist. His famous cartoon characters are Mickey Mouse, Donald Duck or Goofy. When Disney was only 21, he had a studio in Kansas City but he needed a lot of money, so he moved to Hollywood.

People saw Mickey Mouse for the first time in 1928 and then Mickey and Disney's popularity were growing. In 1932 Disney got a special Academy Award because a lot of people loved cartoons with Mickey. Other Disney's characters became popular too, so Disneyland was opened in 1955.

Optimální úroveň:

Příklad řešení:

Nobody Is Perfect!

Flora's grandma was the best in the world, so when it was her birthday, Flora decided to make a birthday cake for her. First she had to do some shopping because there were no eggs at home. In a bowl she mixed together sugar and butter and then she mixed all the other things carefully. Then she put the cake in the oven. Finally, she decorated it with nuts. The cake was beautiful but it wasn't sweet at all! Flora was angry but her grandma laughed a lot!

Excelentní úroveň:

Příklad řešení:

Nobody Is Perfect!

When Flora's grandma was 65, Flora decided to surprise her. First she found an interesting recipe on the Net, then she did the shopping because there were few eggs in the fridge and, finally, she started making a cake. She was making it for a long time, so she was very tired but the cake looked beautiful! Success!

Flora's grandma cut the cake and started eating it. Then she stopped. 'Something is wrong!' Flora thought. Then she understood... But her grandma started eating again. 'Original things are the best,' she said and smiled at her granddaughter.

CJ-9-4-02

Žák napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.

Minimální úroveň:

a) 1 C, 2 B, 3 A, 4 D

b) *Příklad řešení:*

People like Christmas because Christmas makes them happy. Parents needn't go to work, children have holidays and everyone likes getting and giving presents on Christmas Eve.

In the Czech Republic people have fish and potato salad for Christmas dinner but not everyone likes fish, so some people have chicken or turkey.

On Christmas Eve people have Christmas dinner and then they open their presents. In the evening they usually watch TV. Children can go to bed late on Christmas Eve.

Optimální úroveň:

Příklad řešení

People like Christmas because they are with their families and eat good food. 24th December is the best day for everyone. In the morning children decorate the tree. Parents make Christmas dinner. First they kill the fish, then they clean it and, finally, they fry it. Most people have fish and potato salad for Christmas dinner but some people prefer chicken or turkey because they don't eat fish. After dinner people open their presents and then they eat Christmas sweets and watch TV or they go to church.

Excelentní úroveň:

Příklad řešení:

People in the Czech Republic and in Great Britain love Christmas because they can relax with their families at home.

On Christmas Eve in the morning Czech children decorate the tree, then they sometimes help their parents to make Christmas dinner. The Czechs usually have fried carp and potato salad for Christmas dinner but some people don't like carp, so they have a different kind of fish or chicken.

British people have Christmas dinner on 25th December. First they put on their Christmas cracker paper hats and then they eat roast turkey. Finally, they eat Christmas pudding.

CJ-9-4-02

Žák napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat.

Metodické komentáře ke Standardům pro základní vzdělávání

Cizí jazyk – Anglický jazyk

Editoři: Petra Lexová, Jitka Tůmová

V roce 2015 vydal NÚV.

ISBN 978-80-7481-146-3